

การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปริตา พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มีนาคม 2547

การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น

บทคัดย่อ

ของ

ปริตา พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มีนาคม 2547

ปริดา พูลสวัสดิ์. (2547). การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ดร.นวลละอ อสุภาผล, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต คำจิณม.

การศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น มีจุดมุ่งหมาย คือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไปในกลุ่มรวม

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป โดยแยกตามลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ที่มีต่อบุคลิกภาพบางด้านของนักข่าวชายกับนักข่าวหญิง

4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นักข่าวทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ทำงานด้านสื่อสารมวลชนใน 3 ประเภท ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ จำนวน 314 คน และนักข่าวดีเด่น ผู้ทำงานด้านสื่อสารมวลชนทั้ง 3 ประเภทเช่นกัน ซึ่งเคยได้รับรางวัลดีเด่นหรือ ยอดเยี่ยมจากหน่วยงานหรือองค์กรด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางชีวสังคม และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Test) ฟอร์ม A ของ เรย์มอนด์ บี แคททอลล์ (Raymond B.Cattell)

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Z)

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) องค์ประกอบสติปัญญา (B) องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) องค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) องค์ประกอบความอิสระเสรี (Q₁) และองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักข่าวทั่วไปมีบุคลิกภาพ ขอบออกสังคม (A⁺) สติปัญญาดำ (B⁻) อารมณ์อ่อนไหว (C⁻) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃⁻) และนักทดลอง (Q₁⁺) ส่วนนักข่าวดีเด่นมีบุคลิกภาพ ไว้วางใจ (A⁻) สติปัญญาสูง (B⁺) อารมณ์มั่นคง (C⁺) ควบคุมตนเอง (Q₃⁺) และนักอนุรักษ์ (Q₁⁻)

2. นักข่าวทั่วไปและนักข่าวดีเด่นเพศชาย มีองค์ประกอบสติปัญญา (B) องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) องค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) องค์ประกอบจิตนาการ (M) องค์ประกอบความวิตกกังวล (O) องค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย

องค์ประกอบมโนธรรม (G) กับ การควบคุมตนเอง (Q₃)

องค์ประกอบการพึงตนเอง (Q_2) กับ ความเครียด (Q_4)

และมีความสัมพันธ์เชิงลบของบุคลิกภาพ 16 ด้าน 1 คู่ คือ

องค์ประกอบการพึงตนเอง (Q_2) กับ การควบคุมตนเอง (Q_3)

11. ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น ไม่มีความแตกต่าง

กัน

A COMPARATIVE STUDY OF THE PERSONALITY OF
DISTINGUISHED AND GENERAL REPORTERS

AN ABSTRACT
BY
PARITA POOLSAWAT

Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Education degree in Development Psychology
at Srinakharinwirot University

March 2004

Parita Poolsawat. (2004). *A Comparative of Personality of Distinguished and General*. Master thesis, M.Ed.(Development Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof. Nuanlaor Supaphol, Assist Prof. Pranot Kauchim.

The main purposes of this study were 1) to compare general reporters with distinguished reporters on the basis of sixteen personality factors, 2) to compare sixteen personality factors of general reporters and distinguished reporters as classified by sex, age and experience, 3) to find interaction effects of sex, age and experience on personality of male and female reporters, and 4) to compare the relationships of the sixteen personality factors of distinguished reporters and general reporters.

A sample of 389 reporters in this study consisted of 314 general reporters and 75 distinguished reporters. The instruments for collecting the data were questionnaire on biosocial factors (sex, age, experience) and a test on sixteen personality factors form A by Raymond B. Cattell. The statistical methods and procedures for analyzing the obtained data were t-test, three-way analysis of variance, and product-moment correlation coefficient (r).

The findings indicated a significant difference between general reporters and distinguished reporters in out going (A) factor, intelligent (B) factor, emotionally stable (C) factor, and controlled (Q₃) factor; general reporters were more out going (A⁺), less intelligent (B⁻) Less emotionally stable (C⁻), experimenting (Q₁⁺) and casual (Q₃⁻), whereas distinguished reporters were reserved (A), more intelligent (B⁺), emotionally stable (C⁺), controlled (Q₃) and conservative (Q₁).

A significant difference was also found between male general reporters and male distinguished reporters in intelligent (B) factor, emotionally stable (C) factor, venturesome (H) factor, imaginative (M) factor, apprehensive (O) factor and controlled (Q₃) factor; male general reporters were less intelligent (B⁻), less emotionally stable (C⁻), shy (H⁻), practical (M⁻), casual (Q₃⁻) and apprehensive (O⁺), while distinguished reporters were intelligent (B⁺), emotionally stable (C⁺), venturesome (H⁺), imaginative (M), controlled (Q₃) and self-assured (O⁻).

As for female general reporters and female distinguished reporters, a significant difference was found in out going (A) factor, emotionally stable (C) factor and apprehensive (O) factor; female general reporters were out going (A⁺), less self-assured (O⁺) and less emotionally stable (C⁻), while female distinguished reporters were reserved (A⁻), self-assured (O⁻) and emotionally stable (C⁻).

Older general reporters and older distinguished reporters were found to have a significant difference in intelligent (B) factor and self-controlled (Q₃) factor; older general reporters were less intelligent (B⁻) and casual (Q₃⁻) whereas older distinguished reporters were more intelligent (B⁺) and self-controlled (Q₃⁺).

Younger general reporters and younger distinguished reporters were significantly different in astute (N) factor and tense (Q4) factor ; younger general reporters were astute (N^+) and relaxed (Q_4^-) , while younger distinguished reporters were forthright (N^-) and tense (Q_4^+) .

More experienced general reporters and more experienced distinguished reporters were significantly different in out going (A) factor and controlled (Q_3) factor ; more experienced general reporters were out going (A^+) and casual (Q_3^-),while more experienced distinguished reporters were reserved (A) and self-controlled (Q_3^+).

Less experienced general reporters and less experienced distinguished reporters were significantly different in intelligent (B) factor, suspicious (L) factor and astute(N) factor ; less experienced general reporters were less intelligent (B^-) , forthright (N^-) and suspicious (L^-) whereas less experienced distinguished reporters were more intelligent (B^+) , trusting (L^+) and astute (N^+) .

There was no interaction effect of sex , age and experience on personality factors of reporters with respect to intelligent (B) factor, conscientious (G) factor, emotionally stable (C) factor, venturesome (H) factor and controlled (Q_3^+) factor.

The findings indicated interaction effects of sex, age and experience of male and female reporters as it was found that older male reporters with more experience were more out going (A^+) and assertive (E^+) than younger female reporters with less experience, who were reserved (A) and humble (E^-)

Finally, the results indicated that of all sixteen personality factors, four pairs that were found to be positively correlated were A and Q_1 , C and H, G and Q_3 , Q_2 and Q_4 , only one pair that was negatively correlated was Q_2 and Q_3 , and there was no significant relationship between general reporters and distinguished reporters with regard to the sixteen personality factors in this study.

การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปริตตา พูลสวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มีนาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากคณะอาจารย์ ภาควิชา
จิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.
นวลละอ อสุภผล ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้ คำแนะนำดูแลเอาใจใส่ดูแลอย่าง
ใกล้ชิด ตลอดระยะเวลาในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต เค้าฉิม ที่ให้
ความกรุณารับเป็นกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนจากบุคคลอีกหลายท่าน ซึ่งขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้เช่นกัน

คุณสุเทพ คล้านคร ร.ต.อ.ประวีณณัฐ โพธิ์ยะ ร.ต.อ.วิรัตน์ ศรีสถาพรวงศ์ ให้ความ
ช่วยเหลือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณสุดใจ เครือวณิชธรรม คุณนุชนารถ ธาตุทอง คุณบงอร เทพเทียน ให้ความช่วยเหลือ
ในการจัดพิมพ์และการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อน ๆ ร่วมรุ่นจิตวิทยาพัฒนาการทุกคนที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ และให้ คำปรึกษา
ในทุก ๆ ด้าน ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษา ณ ที่แห่งนี้ รวมถึงเพื่อนรักทุก ๆ คน คอยให้กำลังใจเสมอ
มา

และบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของผู้วิจัย คุณกิตติ พูลสวัสดิ์ (คุณพ่อ)
คุณประไพ พูลสวัสดิ์ (คุณแม่) คุณปฏิพัทธ์ พูลสวัสดิ์ (พี่ชาย) คุณยาย และคุณตา ที่ได้อบรมเลี้ยงดู
ให้ความรักความเอาใจใส่และคอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาในทุก ๆ เรื่องตลอดมาจนมี
วันนี้

คุณประโยชน์ที่พึงได้จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่คุณตาผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งผู้วิจัย
ยังคงคิดถึงอยู่เสมอ

ปริดา พูลสวัสดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามปฏิบัติการของตัวแปร	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักข่าว	27
บุคลิกภาพที่ดีของนักข่าว	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ 16 PF กับบุคคลในอาชีพต่าง ๆ	46
สมมุติฐานการวิจัย	54
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	57
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก.....	108
ประวัติย่อผู้วิจัย	123

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน.....	65
2	แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามองค์ประกอบของบุคลิกภาพใน 16 ด้าน	66
3	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ A B C F G H I Q ₁ Q ₃ ของนักข่าวดีเด่น กับนักข่าวทั่วไป	68
4	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ B C H M O Q ₃ ของนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวดีเด่น เพศชาย	69
5	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ A C F G H O ของนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวดีเด่น เพศหญิง	71
6	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ B E Q ₃ ของนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก	72
7	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ B N Q ₄ ของนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย	73
8	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ A E G Q ₃ ของนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก	74
9	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างขององค์ประกอบ B L N ของนักข่าวทั่วไป กับนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย	75
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ และ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าว (n = 389)	76
11	แสดงผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) ระหว่างนักข่าวที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน	77
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบสติปัญญา (B) เมื่อพิจารณาตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป (n = 389)	78
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) เมื่อพิจารณา ตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป (n = 389)	79

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบความกล้าแสดงออก (E) เมื่อพิจารณา ตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป (n = 389)	80
15	แสดงผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพในองค์ประกอบความกล้าแสดงออก (E) ระหว่างนักข่าวที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน	81
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบมโนธรรม (G) เมื่อพิจารณาตัวแปร เพศ อายุ และ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าว (n = 389)	82
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) เมื่อพิจารณาตัวแปร เพศ อายุ และ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าว (n = 389)	83
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q ₃) เมื่อพิจารณาตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานของนักข่าว (n = 389)	84
19	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน (16PF) ของนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป (จำนวน 314 คน)	85
20	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ องค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน (16PF) ของนักข่าวดีเด่น (จำนวน 75 คน)	86
21	ความสัมพันธ์และค่าสหสัมพันธ์ขององค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน (16PF) ของนักข่าวทั่วไปและนักข่าวดีเด่น	87

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงบุคลิกภาพชนิดต่าง ๆ	21
2 แบบจำลองผู้เฝ้าประตูของ ดี เอ็ม ไวท์ (1950)	39
3 บทบาทที่แยกจากกันระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว	40
4 บทบาทที่กลมกลืนกันบางส่วนระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว	41
5 บทบาทที่กลมกลืนกันสนิทระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว	42

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเสนอข่าวเป็นหน้าที่หลักของหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนทุกประเภท โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันงานหาข่าวและการเสนอข่าวจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะในยุคนี้ข่าวสารข้อมูลนอกจากไร้พรมแดนแล้วยังมีปริมาณท่วมท้นและซับซ้อนหนักขึ้นทุกที (เกษม ศิริสัมพันธ์. 2537 : 44) ดังนั้นภาระหน้าที่ในการหาข่าวและเสนอข่าว จึงตกเป็นของนักข่าวในทุกแขนง ไม่ว่าจะเป็นนักข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ซึ่งภาระหน้าที่ของนักข่าว ก็คือ การรวบรวมและค้นเรื่องราวและข้อมูล ซึ่งเป็นวัตถุดิบของการเสนอข่าวของสื่อมวลชนสาขานั้น ๆ จะต้องเพิ่มพูนและยุ่งยากมากขึ้นให้เท่าทันกับความเจริญก้าวหน้าของสังคม

หากจะกล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของนักข่าวนั้น เป็นเรื่องที่สามารถพูดกันได้ไม่รู้จบสิ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามในสังคมประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีสิทธิสำคัญที่สุด ประการหนึ่งคือ สิทธิในการรับรู้ (Right to Know) และนักข่าวจะต้องทำหน้าที่เป็นหูเป็นตาของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีสิทธิในการรับรู้เรื่องราวสาธารณะทั้งหลายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ดังนั้นนักข่าว ในฐานะที่เป็นหูเป็นตาของประชาชน จึงต้องทำหน้าที่นี้ด้วยความสุจริตและมีอุเบกขาอย่างแท้จริง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความสุจริตและวางตนเป็นกลางนั้นเป็น จริยธรรมที่สำคัญที่สุดของวิชาชีพนักข่าวนั่นเอง (เกษม ศิริสัมพันธ์. 2537 : 48)

แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะคาดหวังให้นักข่าวทุกคนนั้นมีความสุจริต และวางตนเป็นกลาง ในการทำหน้าที่ ทั้งนี้เนื่องจากนักข่าวเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นสื่อชนิดใดก็ตาม ไม่ได้ทำงานโดยอิสระตามอุดมการณ์ของตนอย่างแท้จริง แต่นักข่าวหรือบรรณาธิการของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ยังต้องฟังสัญญาณหรือนโยบายจากผู้บริหารระดับสูง แล้วก็สร้างข่าวไปในทิศทางนั้นโดยไม่รู้ตัว (อนุช อาภาภิรม. 2544 : 65) และในบางครั้งสื่อเหล่านั้นก็นำเสนอข่าวสารที่ปราศจากความจริง หรืออาจพาดหัวข่าวและตีความหมายของข่าวไปคนละเรื่อง แม้จะมีแหล่งข่าวมาจากที่เดียวกันก็ตาม ทั้งนี้ ก็มีจุดประสงค์เพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับหรือเป็นการสนับสนุนบุคคลหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้อาจก่อให้เกิดความเสียหาย รวมทั้งความ เข้าใจผิด และความขัดแย้งขึ้นได้ในสังคม

ดังตัวอย่างการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ในบางครั้งบางกรณี ต้องประสบกับการถูกกล่าวหาดำเนินคดี โดยเฉพาะคดีอาญา ซึ่งเป็นการกระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในการเสนอข่าวต่อประชาชน (ธวัชชัย จารณีย์. 2544 : 70) โดยมีสาเหตุมาจากการขาดจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ และการนำเสนอข่าวที่บิดเบือนไปจากความเป็นจริงนั่นเอง หรือบางกรณีที่นักข่าวจากสื่อแขนงอื่น ๆ ถูกกล่าวหาว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากความโปร่งใส ตัวอย่างเช่น การที่หนังสือพิมพ์แนวหน้าได้นำเสนอข่าว และข้อมูลผ่านคอลัมน์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเสนอยกเลิกใช้สารฟีนิลโพร พาโนลามีน (ฟีพีเอ) ในยาแก้หวัด เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2544 ระบุตอนหนึ่งว่า “ความจริงทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับกระทรวงสาธารณสุขขณะนี้ ซึ่งเป็น

กระทรวงมหาดที่นำจะมีความขาวสะอาดปราศจากเหลือบโรคทุจริต โรคปิดหูปิดตาประชาชน...” จากข้อความข้างต้น ผู้เขียนเจตนาให้คำหรือความหมายของคำว่า “แมลงวัน” หมายถึง นักข่าว สื่อมวลชน ในประโยคที่ว่า “โรคแมลงวัน ปิดหูปิดตาประชาชน...” มีความหมายประการหนึ่งว่า ผู้สื่อข่าวสาธารณะผู้มีได้ปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอาชีพปฏิบัติหน้าที่ควรจะเป็น กระทำการปกปิดข้อมูล ข้อเท็จจริงไม่ให้ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งการปกปิดข้อเท็จจริงดังกล่าว ย่อมส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อชีวิตและสุขภาพของคนไทยทั่วประเทศ (วัชรชัย จารนัย. 2544 : 70)

ปัญหาของนักข่าวจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดขึ้นในทุกวันนี้ มีมากมายโดยสามารถดูได้จากบทสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวจากหลายสาขาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นวงการการเมือง ตัวอย่างเช่น คำพูดของ ชัชวาล คงอุดม (2544) กล่าวว่า “หลายปีที่ผ่านมา ผมเรียกร้องมาตลอดให้สื่อมวลชน มีความเป็นธรรม และนำเสนอแต่สิ่งที่ถูกต้อง อย่าทำร้ายคนอื่นแค่เพื่อหวังยอดขาย” (มดิชนสุดสัปดาห์. 2544 : 70) รวมทั้งวงการบันเทิงที่ศิลปินดารานักแสดง ได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อนักข่าวไว้หลายประการ เช่น การที่นักข่าวหรือสื่อมวลชนนำเสนอข้อมูลที่ปราศจากความเป็นจริง อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดกับผู้อ่านหรือการที่สื่อเสนอข้อมูลโดยขาดความยุติธรรม ได้แก่ การที่สื่อมวลชนไม่ได้ติดตามหรือศึกษารายละเอียดของงานต่าง ๆ อย่างครบถ้วน แล้วนำไปวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งเป็นการไม่ยุติธรรมต่อผู้ผลิตรายการดังกล่าวและในบางกรณีที่มีนักข่าวมาขอสัมภาษณ์ หรือถ่ายรูปศิลปินหรือนักแสดง โดยไม่มีการขออนุญาตหรือกล่าวแนะนำตัว ซึ่งถือว่าเป็นการมารยาทของนักข่าวที่ดี รวมทั้งการที่นักข่าวเขียนข่าวจากความคิดของตนเอง หรือรายงานข่าวโดยยกข้อมูลที่ไม่เป็นจริงมาอ้าง การเขียนข่าวแบบนี้ ถือว่าเป็นการหมิ่นประมาทและไม่มีมูลความจริง

หรือบางครั้งมีการนำเสนอข่าวผิดพลาดก็ควรจะลงชื่อแจ้งขอโทษ นอกจากนี้ ศิลปิน บางท่านยังได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อนักข่าวว่า นักข่าวสามารถก้าวเข้ามาในชีวิตส่วนตัวของนักแสดงได้ซึ่งเป็นการไม่ยุติธรรม อีกทั้งขอบเขตของการเสนอข่าวก็ไม่ชัดเจน บางทีมองมาจากมุมเดียวก็นำมาสรุปให้ประชาชนได้รับทราบ และการแสดงความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวบางคนมีวุฒิภาวะไม่พอที่จะเป็นนักข่าว และข้อวิจารณ์อีกข้อหนึ่งเกี่ยวกับนักข่าวและสื่อมวลชน นั่นคือ สื่อมวลชนขาดการใช้เหตุผลทางจริยธรรมมาเป็นบรรทัดฐานในการเขียนข่าว หรือนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งแท้จริงแล้วควรมองถึงเจตนาและความจำเป็นของการกระทำของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ (ข่าวสด. 2544 : 17)

พฤติกรรมต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น แสดงให้เห็นถึงความบกพร่องหรือข้อเสียของนักข่าว หรืออาจกล่าวได้ว่า นักข่าวที่มีพฤติกรรมเหล่านั้น ยังขาดคุณสมบัติของการเป็นนักข่าวที่ดีและการที่นักข่าวมีพฤติกรรมดังกล่าวก็ย่อมส่งผลถึงประชาชนในสังคม ในเรื่องของการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ นักข่าวที่ดีควรระลึกอยู่เสมอว่าหน้าที่ที่สำคัญมาก แม้แต่รัฐธรรมนูญก็ระบุสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ สิทธิประชาชนที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลไว้อย่างชัดเจน บุคคลที่อยู่ในอาชีพข่าวสื่อมวลชนต้องถือว่าเป็นเกียรติที่ทำงานตรงนี้ เพราะฉะนั้นจะถือเป็นสิทธิอย่างเดียวไม่ได้ ต้องทำในทางปฏิบัติด้วย นั่นคือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สรุปก็คือ สื่อมวลชนต้องเสนอข่าวหลายด้านอย่างตรงไปตรงมา และต้องคำนึงถึงความถูกต้องเป็นหลัก ถ้าลงข่าวโดยไม่เจตนา ป้ายสีใคร คิดแต่ผลประโยชน์ของสังคมเป็นหลัก ก็จะแสดงให้เห็นว่าสื่อเหล่านั้น เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ได้อย่างดีและมีความถูกต้อง (พิชาย ชื่นสุขสวัสดิ์. 2544 : 70)

ถ้านักข่าวหรือสื่อมวลชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและวางตนเป็นกลาง รวมถึงการมีคุณสมบัติของการเป็นนักข่าวที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้นักข่าวหรือสื่อมวลชนนั้นๆ เกิดมุมมองหลาย ๆ ด้าน ทำให้เกิดความชัดเจนมากขึ้นและเกิดประเด็นที่จะต้องศึกษาค้นคว้าต่อไป ทำให้สติปัญญาแตกฉานยิ่งขึ้น (ประเวศ วะสี. 2537 : 43) ซึ่งเป็นหนทางไปสู่การเป็นนักข่าวที่มีความสามารถ มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางสุจริต ลึก เบิกเย็น มีจิตวิญญาณอันละเอียดอ่อนและสูงยิ่งขึ้น สมกับการเป็นสื่อมวลชนสมัยใหม่ที่มีศักยภาพสูงยิ่ง แต่นอกจากการมีคุณสมบัติในด้านของการมีความรู้และสติปัญญาที่เฉียบแหลม ที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพการงานต่าง ๆ แล้ว องค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ก็คือ บุคลิกภาพของบุคคลนั้น

เป็นที่ยอมรับกันว่า บุคลิกภาพมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคล โดยที่บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญที่จะใช้พิจารณาว่าบุคคลนั้นเหมาะสมกับอาชีพใด (ต๋อย ชุมสาย. 2508 : 3) นอกจากนี้บุคลิกภาพยังมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และบุคคลจะประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตน (Holland. 1966 : 132) เช่นเดียวกับที่ วัชรวิทย์ ทรัพย์มี (2522 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการเลือกอาชีพ บุคคลมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถ และบุคลิกภาพ ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าว ถือว่าเป็นคุณลักษณะสำคัญที่บุคคลใช้ในการเลือกอาชีพ ซึ่งจะแตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล และในงานวิชาชีพแต่ละวิชาชีพนั้นลักษณะเฉพาะซึ่งไม่เหมือนกัน ผู้ปฏิบัติวิชาชีพแต่ละชนิด ต้องการความสามารถและความถนัดเฉพาะอย่างแตกต่างกันไป รวมถึงลักษณะบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติวิชาชีพด้วย ผู้ที่มีบุคลิกภาพดีก็จะเป็นที่นิยมชมชอบแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง (สุดใจ ผาแก้วมณี. 2542 : 22) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพนั้นมีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ความสำเร็จและความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคลต่าง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ (เดโช สวานานนท์. 2508 : 22)

จากความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องระหว่างบุคลิกภาพกับอาชีพดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึง สนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักข่าวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน กับ นักข่าวทั่วไปว่ามีองค์ประกอบที่แตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประกอบการคัดเลือกบุคคลที่จะประกอบอาชีพนักข่าว และเป็นแนวทางให้กับนักข่าวคนอื่น ๆ ในการปรับปรุงพัฒนาบุคลิกภาพของตน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ในการประกอบวิชาชีพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไปในกลุ่มรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าว ทั่วไป โดยแยกตามลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานที่มีต่อบุคลิกภาพบางด้านของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป

4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างด้านบุคลิกภาพของนักข่าวดีเด่น กับนักข่าวทั่วไป ในกลุ่มรวม และในกลุ่มย่อยที่แยกตามตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร
2. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ประโยชน์ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคล เพื่อประกอบอาชีพในสาขาสื่อมวลชน โดยเฉพาะการเป็นนักข่าว
3. ทำให้ผู้ที่ประกอบอาชีพในสาขาวิชาเดียวกันนั้น สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้ามาใช้ประโยชน์ โดยการนำมาเป็นแนวทางในการประพฤติ ปฏิบัติตน พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองเพื่อไปสู่ความสำเร็จในวิชาชีพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่

- 1.1 นักข่าว โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ จำนวน 1,754 คน ดังนี้

ประเภทสื่อ เพศ	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์	รวม
ชาย	312	58	527	897
หญิง	282	62	513	857
รวม	594	120	1,040	1,754

- 1.2 นักข่าว โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ดีเด่น ที่ได้รับรางวัล จากองค์กรหรือหน่วยงานทางด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 75 คน ดังนี้

ประเภทสื่อ เพศ	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์	รวม
-------------------	----------	-------	--------------	-----

ชาย	8	12	15	35
หญิง	16	15	9	40
รวม	24	27	24	75

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักข่าวทั่วไป ทั้งนักข่าวโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ จำนวน 314 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างได้จากตารางของ ศิริชัย กาญจนวสี และคณะ และนักข่าวดีเด่น ทั้ง 3 ประเภท ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ ทั้งหมด จำนวน 75 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ประเภทนักข่าว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- นักข่าวดีเด่น ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทำงานด้านสื่อมวลชน 3 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ที่เคยได้รางวัลดีเด่น หรือ ยอดเยี่ยม จากองค์กรหน่วยงานด้านสื่อมวลชน
- นักข่าวทั่วไป ซึ่งประกอบด้วย สื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท เช่นเดียวกับนักข่าวดีเด่น คือ นักหนังสือพิมพ์ นักจัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ที่ไม่เคยได้รางวัลใด ๆ

3.1.2 ลักษณะทางชีวสังคม แบ่งเป็น 2 ระดับ สำหรับอายุและประสบการณ์การทำงาน แบ่งโดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์

- เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง
- อายุ ได้แก่ อายุมาก คือ ผู้ที่มีอายุเหนือค่ามัธยฐาน หรือน้อย คือ ผู้ที่มีอายุต่ำกว่าค่ามัธยฐาน
- ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานมาก คือ ผู้ที่มีจำนวนปีในการทำงานเหนือค่ามัธยฐาน ประสบการณ์การทำงานน้อย คือ ผู้ที่มีจำนวนปีในการทำงานต่ำกว่าค่ามัธยฐาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ได้แก่

1. องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) ไว้วางใจ (A-) ขอบอกสังคม (A+)
2. องค์ประกอบสติปัญญา (B) สติปัญญาดำ (B-) สติปัญญาสูง (B+)
3. องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) อารมณ์อ่อนไหว (C-) อารมณ์มั่นคง (C+)

ของตน (E+)	4. องค์ประกอบกรการกล้าแสดงออก (E)	อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) รักษาสิทธิ	
	5. องค์ประกอบความร่าเริง (F)	สุขุมมีสติ (F-)	ทำตนตามสบาย (F+)
	6. องค์ประกอบมโนธรรม (G)	เห็นแก่ได้ (G-)	มีธรรมะ (G+)
	7. องค์ประกอบกรการกล้าเผชิญ (H) มีความละเอียด (H-)	อาจหาญ (H+)	
	8. องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน (I)	จิตใจมั่นคง (I-)	จิตใจอ่อนไหว (I+)
	9. องค์ประกอบความระแวง (L)	มีความไว้วางใจ (L-)	จิตใจหวัหระแวง (L+)
	10. องค์ประกอบจินตนาการ (M)	ลงมือปฏิบัติ (M-)	สร้างความฝัน(M+)
	11. องค์ประกอบกรการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N)	มั่นคงเปิดเผย (N-) ฉลาดมีเล่ห์	
	เหลื่อม (N+)		
	12. องค์ประกอบความวิตกกังวล (O)	จิตสงบราบเรียบ(O-)	จิตใจ
	หวาดหวั่น (O+)		
ควบคุมตนเอง (Q ₃ +) เครียด (Q ₄ +)	13. องค์ประกอบความอิสระเสรี (Q ₁)	นักอนุรักษ์ (Q ₁ -)	นักทดลอง (Q ₁ +)
	14. องค์ประกอบกรการพึ่งตนเอง (Q ₂)	พึ่งกลุ่ม (Q ₂ -)	พึ่งตนเอง (Q ₂ +)
	15. องค์ประกอบกรการควบคุมอารมณ์ (Q ₃)	ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q ₃ -)	
	16. องค์ประกอบความเครียด (Q ₄)	อารมณ์ผ่อนคลาย (Q ₄ -) อารมณ์ตึง	

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักข่าว หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ออกไปหาข่าวสารข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ต่าง ๆ มานำเสนอ โดยผ่านทางสื่อที่สามารถส่งผ่านไปยังผู้คนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ภายในเวลาเดียวกัน หรือในเวลาใกล้เคียงกันได้แก่ นักข่าวหนังสือพิมพ์ นักข่าววิทยุ และนักข่าวโทรทัศน์

นักข่าวทั่วไป หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ออกไปหาข่าวสารข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ต่าง ๆ มานำเสนอ โดยผ่านทางสื่อที่สามารถส่งผ่านไปยังผู้คนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ภายในเวลาเดียวกัน หรือในเวลาใกล้เคียงกัน ซึ่งยังไม่เคยได้รับรางวัลดีเด่นในการปฏิบัติงานจากองค์กรหรือหน่วยงานทางด้านสื่อสารมวลชน

นักข่าวดีเด่น หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ออกไปหาข่าวสารข้อมูลจากแหล่งข่าวที่ต่าง ๆ มานำเสนอ โดยผ่านทางสื่อที่สามารถส่งผ่านไปยังผู้คนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ภายในเวลาเดียวกัน หรือในเวลาใกล้เคียงกัน ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นในการปฏิบัติงาน จากองค์กรหรือหน่วยงานด้านสื่อสารมวลชน

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่ใช้เป็นแนวทางในการปรับตัวและแสดงพฤติกรรม ซึ่งบุคลิกภาพนั้นเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา การเรียนรู้และ สิ่งแวดล้อม และเป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนได้ ซึ่งในการศึกษาบุคลิกภาพครั้งนี้จะศึกษาโดย การใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ16PF (The Sixteen Personality Factors Test) ตามทฤษฎีของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล ซึ่งได้แยงบุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบลักษณะนิสัย 16 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบกำกับการเข้าสังคม (A)	ไว้วางใจ (A-)	ชอบออกสังคม (A+)
2. องค์ประกอบสติปัญญา (B)	สติปัญญาดำ (B-)	สติปัญญาสูง (B+)
3. องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C)	อารมณ์อ่อนไหว (C-)	อารมณ์มั่นคง (C+)
4. องค์ประกอบกำกับการกล้าแสดงออก (E)	อ่อนน้อมถ่อมตน (E-)	รักษาสีทริชของตน (E+)
5. องค์ประกอบความร่าเริง (F)	สุขุมมีสติ (F-)	ทำตนตามสบาย (F+)
6. องค์ประกอบมโนธรรม (G)	เห็นแก่ได้ (G-)	มีธรรมะ (G+)
7. องค์ประกอบกำกับการกล้าเผชิญ (H)	มีความละเอียด (H-)	อาจหาญ (H+)
8. องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน (I)	จิตใจมั่นคง (I-)	จิตใจอ่อนไหว (I+)
9. องค์ประกอบความระแวง (L)	มีความไว้วางใจ (L-)	จิตใจหวาดระแวง (L+)
10. องค์ประกอบจินตนาการ (M)	ลงมือปฏิบัติ (M-)	สร้างความฝัน (M+)
11. องค์ประกอบกำกับการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N)	มั่นคงเปิดเผย (N-)	ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)
12. องค์ประกอบความวิตกกังวล (O)	จิตสงบราบเรียบ (O-)	จิตใจหวาดหวั่น (O+)
13. องค์ประกอบความอิสระเสรี (Q ₁)	นักอนุรักษ์ (Q ₁ -)	นักทดลอง (Q ₁ +))
14. องค์ประกอบกำกับการพึ่งตนเอง (Q ₂)	พึ่งกลุ่ม (Q ₂ -)	พึ่งตนเอง (Q ₂ +))
15. องค์ประกอบกำกับการควบคุมอารมณ์ (Q ₃)	ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q ₃ -)	ควบคุมตนเอง (Q ₃ +))
16. องค์ประกอบความเครียด (Q ₄)	อารมณ์ผ่อนคลาย (Q ₄ -)	อารมณ์ตึงเครียด (Q ₄ +))

นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้านการกระทำและความคิดเห็นทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งเป็นผลจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ซึ่งสามารถทดสอบได้ด้วยแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ของเรย์มอนด์ บี แคทเทล

แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ของแคทเทล ได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 16 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) ไว้วางใจ (A-) ชอบออกสังคม (A+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ ไว้วางใจ (A-) มีลักษณะก้าวร้าว เอาแต่ตนเอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบขัดขวางเฉยเมย ชอบปลีกตัว ใจแข็ง มีความเจ็บปวด และไม่ผ่อนหนักผ่อนเบา พฤติกรรมเย็นชาต่อผู้อื่น

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ชอบออกสังคม (A+) เป็นผู้ที่ชอบเข้าสังคม มีความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเองกับผู้อื่น ใจดี มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ชอบเข้าร่วมกิจกรรม มีความสนใจและเอาใจใส่ผู้อื่น มีความเมตตา กรุณา มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น

องค์ประกอบสติปัญญา (B) สติปัญญต่ำ (B-) สติปัญญาสูง (B+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ สติปัญญต่ำ (B-) จะมีระดับสติปัญญาไม่เฉลียวฉลาดนัก จะใช้ความคิดเชิงรูปธรรมมากกว่านามธรรม ทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ช้า ขาดความมั่นคงในตนเอง ทำอะไรไม่เข้มแข็ง ขาดการจริงจัง พฤติกรรมไม่คล่องแคล่ว

บุคคลที่ได้คะแนนสูง สติปัญญาสูง (B+) เป็นผู้ที่ชาญฉลาด มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรม เฉลียวฉลาด มีธรรมะ มีความพากเพียรในการศึกษาหาความรู้ กระทำตนเป็นผู้มีวัฒนธรรม

องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) อารมณ์อ่อนไหว (C-) อารมณ์มั่นคง (C+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ อารมณ์อ่อนไหว (C-) จะมีความรู้สึกอ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทนต่อสถานการณ์ที่ยุ่งยาก ทักษะคิดเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มักหลีกเลี่ยงปัญหาที่แก้ยาก หรือปัญหาที่ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง มักมีอาการโรคประสาทชนิดเห็นดีเห็นน้อย (Neurasthenia) มีความวิตกกังวลอยู่เสมอ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง อารมณ์มั่นคง (C+) เป็นผู้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ใจเย็น รู้จักความเป็นจริงของชีวิต ไม่มีอาการโรคประสาทชนิดเห็นดีเห็นน้อย (Neurasthenia) ใจดีสงบ

องค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) รักษาสิทธิของตน (E+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) จะมีลักษณะนิสัยอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้อื่น มีจิตใจเมตตา กรุณา ใจอ่อน มีนิสัยประนีประนอม ชอบแสดงความรู้สึก มีความเชื่อถือใน ขนบธรรมเนียม อารมณ์เสียง่าย มีความพอใจในตนเอง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง รักษาสิทธิของตน (E+) ถือตนเองเป็นใหญ่ นิยต้อรับ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จิตใจเป็นอิสระ ใจแข็ง มีความก้าวร้าว ไม่ถือชนบทธรรมเนียม ต้องการความสนใจจากผู้อื่น

องค์ประกอบความร่าเริง (F) สุขุมมีสติ (F-) ทำตนตามสบาย (F+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ สุขุมมีสติ (F-) เป็นผู้ที่มิมีลักษณะเย็บขริม ไตร่ตรอง มักมีความรู้สึกไม่สบายใจ มีความกังวลครุ่นคิด ไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น ไม่ชอบคบเพื่อน เฉื่อยชา

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ทำตนตามสบาย (F+) เป็นผู้มีพฤติกรรมตามสบาย กระทำตามอารมณ์ชั่วแล่น ข้างพูด ร่าเริง จิตใจสงบไม่ด้นรน เป็นคนตรงไปตรงมา เปิดเผย ว่องไว และมีความกระตือรือร้น

องค์ประกอบมโนธรรม (G) เห็นแก่ได้ (G-) มีธรรมะ (G+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ เห็นแก่ได้ (G-) ชอบความสะดวกสบาย (G-) เป็นคนไม่มีความตั้งใจจริง ถือความสะดวกเป็นใหญ่ ไม่เอาจริงเอาจังกับงาน มีความรับผิดชอบน้อย ชอบเรียกร้อง ขาดความอดทน ไม่มีระเบียบ ชอบหลีกเลียงกฎเกณฑ์ มีความเกียจคร้าน ไร้ความตั้งใจไม่ได้ ชอบขัดขวาง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง มีธรรมะ (G+) เป็นผู้มีธรรมะในใจ มีความ پاکเพียร มีความตั้งใจมั่นคง รักในศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เคารพในระเบียบ สนใจผู้อื่น

องค์ประกอบการกล้าหาญ (H) มีความละอาย (H-) อาจหาญ (H+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ มีความละอาย (H-) มีลักษณะขี้อาย ชอบหลบถอย ประหม่า เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม ชอบปลีกตัวจากผู้อื่น ไม่ชอบสนทนากับใคร เกิดความรู้สึกง่าย สงบเสงี่ยมมีธรรมะในใจ ความสนใจแคบ มีความระมัดระวังในการแสดงพฤติกรรม นึกถึงผู้อื่น มองเห็นอันตรายได้อย่างรวดเร็ว

บุคคลที่ได้คะแนนสูง อาจหาญ (H+) เป็นผู้มีลักษณะชอบเสี่ยงภัย ชอบพบกับบุคคลอื่น มีความคล่องแคล่ว สนใจเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย แสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น ร่าเริง มีความเป็นมิตร อารมณ์อ่อนไหว ไม่ระวังในอันตราย

องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน (I) จิตใจมั่นคง (I-) จิตใจอ่อนไหว (I+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ จิตใจมั่นคง (I-) เป็นผู้ที่รู้จักสภาพที่เป็นจริง สร้างความหวังแต่เพียงเล็กน้อย เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ ใจแข็ง พอใจในตนเอง ไม่กังวลในปมด้อยของร่างกาย

บุคคลที่ได้คะแนนสูง จิตใจอ่อนไหว (I+) เป็นคนที่ชอบเรียกร้อง ไม่มีความอดทน ถือตนเองเป็นใหญ่ ขึ้นกับผู้อื่น เป็นผู้ที่เคยได้รับการปกป้องคุ้มครองมากเกินไป ต้องการความช่วยเหลือมีความเมตตา กรุณา สุภาพอ่อนโยน ต้องการความสนใจ กังวลถึงสุขภาพโดยไม่มีการเจ็บป่วยที่แท้จริง มีความกังวลใจ

องค์ประกอบความระแวง (L) มีความไว้วางใจ (L-) จิตใจหวาดระแวง (L+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ มีความไว้วางใจ (L-) มีลักษณะยอมรับผู้อื่น ไม่อิจฉา คบง่าย ชอบเข้าสังคม ไว้วางใจคน เปิดรับสภาพต่าง ๆ มีการเตรียมตัวไว้พร้อม เพื่อรอโอกาสเห็นอกเห็นใจและให้โอกาสผู้อื่น ใจกล้า อารมณ์เยือกเย็นและร่าเริง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง จิตใจห้าวหาญ (L+) มีลักษณะอิจฉาผู้อื่น พอใจในตนเอง มีความรู้สึกสงสัยในสิ่งต่าง ๆ ยึดมั่นในความเห็นของตน คล้อยตามผู้อื่นได้ยาก หลีกเลี่ยงความยุ่งยาก ช่มเหล่งผู้อื่น ใจหุนหุน

องค์ประกอบจินตนาการ (M) ลงมือปฏิบัติ (M-) สร้างความฝัน (M+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ ลงมือปฏิบัติ (M-) เป็นผู้ที่ชอบการปฏิบัติจริง มีความระมัดระวัง เจ้าระเบียบ มีความกระตือรือร้น ในความต้องการที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง มีความสนใจแคบอยู่เฉพาะเรื่องในปัจจุบัน ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าไม่ถูกเร้ามีการพิจารณาที่เหมาะสม มีความตั้งใจจริง

บุคคลที่ได้คะแนนสูง สร้างความฝัน (M+) เป็นที่หมกมุ่นในแรงขับภายใน ไม่เอาใจใส่ในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่ทำตามประเพณี เอาใจตัวเอง สนใจศิลปะ ทฤษฎี และความเชื่อพื้นฐานชอบสร้างมโนภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ขาดวุฒิภาวะในการตัดสินใจอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง

องค์ประกอบการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) มั่นคงเปิดเผย (N-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ มั่นคงเปิดเผย (N-) มีลักษณะเปิดเผยไม่คล่องแคล่วในการสมาคม ไม่เป็นการเสแสร้ง มีความซื่อและจริงใจ กังวลถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นกันเอง ชอบอยู่รวมกลุ่ม มีรสนิยมง่าย ๆ ขาดความเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้ง ไม่มีทักษะในการวิเคราะห์แรงจูงใจ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) มีมารยาทสละสลวยคล่องแคล่ว ในการติดต่อกับผู้อื่น ระมัดระวังในผลได้ผลเสีย มองการณ์ไกล ชอบปลีกตัว มีการควบคุมอารมณ์ พิจารณาตนเองและผู้อื่นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง มีความทะเยอทะยาน บางครั้งมีความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย

องค์ประกอบความวิตกกังวล (O) จิตใจสงบราบเรียบ (O-) จิตใจหวาดหวั่น (O+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ จิตใจสงบราบเรียบ (O-) มีลักษณะมั่นใจในตนเอง ร่าเริง ปรับจิตใจได้ง่าย ใจหนักแน่น สงบ ถือความสะอาด ไม่มีความวิตกกังวล ชอบทำตัวง่าย ๆ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง จิตใจหวาดหวั่น (O+) เป็นบุคคลที่มีความวิตกกังวล อารมณ์อ่อนไหว ใจอ่อน อารมณ์เสื่อง่าย มีความสำนึกในหน้าที่อย่างรุนแรง มีความพิถีพิถัน วิตกกังวลในเรื่องสุขภาพโดยไม่มีเหตุผล มีอารมณ์กลัว มักมีอาการเศร้าหมอง หงอยเหงา

องค์ประกอบความอิสระเสรี (Q₁) นักอนุรักษ (Q₁-) นักทดลอง (Q₁+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ นักอนุรักษ (Q₁-) เป็นพวกถือจารีตประเพณีนิยม และเชื่อในสิ่งที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมา ระมัดระวังในการพิจารณาความคิดใหม่ ๆ และมักมองในแง่ร้าย มักต่อต้านและประวิงการเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจการคิดแบบวิเคราะห์

บุคคลที่ได้คะแนนสูง นักทดลอง (Q_1+) ชอบการทดลอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ เสรีนิยม ชอบวิเคราะห์
สนใจเรื่องการใช้สติปัญญา มีลักษณะสงสัย และชอบค้นคว้าความคิดทั้งเก่าและใหม่ เปิดใจกว้างต่อความ
สะดวกและการเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q_2) พึ่งกลุ่ม (Q_2-) พึ่งตนเอง (Q_2+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ พึ่งกลุ่ม (Q_2-) มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม เป็นผู้ร่วมงาน และผู้ตามที่ดี ชอบ และ
ขึ้นกับการยอมรับของสังคม ต้องการความสนับสนุนจากกลุ่ม

บุคคลที่ได้คะแนนสูง พึ่งตนเอง (Q_2+) มีความพอใจในตนเอง อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีความเคยชิน
กับวิธีการทำงานของตน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผนของตนเอง ไม่สนใจความคิดเห็นของสังคม

องค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q_3) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3-) ควบคุมตนเอง (Q_3+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3-) เป็นบุคคลที่ไม่มีวินัย ควบคุมตนเองไม่ได้ ไม่รักษาสอดคล้อง
ปฏิบัติตามแรงกระตุ้นภายในตนเอง ไม่เอาใจใส่ต่อกฎเกณฑ์และความต้องการของสังคม ความสามารถในการ
ปรับตัวไม่ดี โดยเฉพาะเรื่องที่ทำให้เกิดความกระทบกระเทือนใจ

บุคคลที่ได้คะแนนสูง ควบคุมตนเอง (Q_3+) เป็นผู้ที่ควบคุมตัวเองได้ทำตัวเหมาะสมในสังคม มีความ
ตั้งใจจริง

องค์ประกอบความเครียด (Q_4) อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4-) อารมณ์ตึงเครียด (Q_4+)

บุคคลที่ได้คะแนนต่ำ อารมณ์ผ่อนคลาย (Q_4-) เป็นบุคคลที่ทำพฤติกรรมตามความพอใจไม่มีข้อคับใจ
พอใจในสถานการณ์ที่เป็นอยู่

บุคคลที่ได้คะแนนสูง อารมณ์ตึงเครียด (Q_4+) มีลักษณะเครียด มีความขังคับใจ มีแรงขับภายใน
มาก มักตื่นเต้น ใจร้อน

บุคลิกภาพ 16 ด้าน ดังกล่าวนี้วัดโดยแบบวัดบุคลิกภาพ 16 ด้าน (16PF) ฟอรม์ A ของ เรย์มอนด์ บี
แคทเทล ซึ่งการแบ่งกลุ่มบุคลิกภาพของบุคคลในแต่ละองค์ประกอบใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของกลุ่มเป็นเกณฑ์
ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย คือ ผู้มีองค์ประกอบด้านนั้นเป็นบวก (+) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย
คือ ผู้มีองค์ประกอบด้านนั้นเป็นลบ (-)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักข่าวดีเด่นกับ นักข่าวทั่วไป โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการวิจัย โดยเรียงลำดับในการเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

ชนิดของบุคลิกภาพ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล

ขั้นพัฒนาการของบุคลิกภาพ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักข่าว

ความหมายและประเภทของสื่อมวลชน

บทบาทของสื่อมวลชน

คุณสมบัติของนักข่าว

ทฤษฎีการสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับผู้ส่งสาร

3. บุคลิกภาพที่ดีของนักข่าว

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ 16PF กับบุคคลในอาชีพต่าง ๆ มีดังนี้

a. บุคลิกภาพของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ (บุคลิกภาพดีเด่น) กับบุคลิกภาพปกติของบุคคลในอาชีพนั้น ๆ

b. บุคลิกภาพของเพศชายดีเด่นกับเพศชายทั่วไป

c. บุคลิกภาพของเพศหญิงดีเด่นกับเพศหญิงทั่วไป

d. บุคลิกภาพของบุคคลที่อายุมากดีเด่นกับบุคคลที่มีอายุน้อยทั่วไป

e. บุคลิกภาพของบุคคลที่อายุน้อยดีเด่นกับบุคคลที่มีอายุน้อยทั่วไป

f. บุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากดีเด่น กับบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยทั่วไป

g. บุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยดีเด่น กับบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยทั่วไป

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) เป็นเรื่องที่ยากจะเข้าใจและซับซ้อน และเข้าใจยาก เพราะผู้ที่ศึกษาในเรื่องนี้มีความเห็นและพื้นฐานความคิดความเข้าใจแตกต่างกันไป

คำว่าบุคลิกภาพ (Personality) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Persona ซึ่งมีความหมายว่า Mask แปลว่า หน้ากาก สำหรับตัวละครใช้สวมหน้าเวลาออกแสดงออกโรง เพื่อจะแสดงตามบทบาทที่กำหนดให้ในละครกรีกและโรมัน บุคลิกภาพของคนเหมือนหน้ากากตัวละคร เพราะในชีวิตจริงบุคคลย่อมแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไปเช่นเดียวกัน

การให้นิยามของคำว่า “บุคลิกภาพ” มีความหลากหลายมาก เพราะบุคลิกภาพมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้น นักวิชาการจึงให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ของตนเอง

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2531 : 56) สรุปนิยามของคำว่า “บุคลิกภาพ” ว่า “บุคลิกภาพ” คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน โดยภายนอกคือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยา และส่วนภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก เช่น สติปัญญา ความถนัด อารมณ์ ค่านิยม ลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพไม่สามารถแยกกันได้อย่างเด็ดขาด ทุกลักษณะของบุคลิกภาพต่างมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีผลกระทบต่อกัน บุคลิกภาพของมนุษย์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม บุคลิกภาพของบุคคลมีทั้งส่วนรวม ซึ่งรวมเป็นลักษณะสากลของมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษา และส่วนที่มีลักษณะที่เรียกกันว่า “เฉพาะตัว”

สวานา พรพัฒน์กุล (2522 : 295) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า เป็นลักษณะโดยส่วนรวมของทั้งหมดของบุคคลแต่ละคน ที่สามารถมองเห็นจากภายนอก และซ่อนเร้นอยู่ภายใน เช่น รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง อากัปกริยา การพูด ความสนใจ ทักษะ

เชดคัตตี โฆวาสน์ (2520 : 3) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัย (traits) ที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลและเป็นสิ่งที่ยังให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกหรือตอบสนอง (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

คู่มือเรียนจิตวิทยาทั่วไป (คู่มือเรียนจิตวิทยาทั่วไป มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2517 : 340) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะประจำตัวและวิถีที่แสดงออกโดยนับแห่งระบบจิต และระบบกาย ซึ่งเผยให้เห็นแนวทางการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม

จุฑา บุรีภักดี (2532 : 13) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะอันเป็นสิ่งที่จำเพาะของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด ตลอดจนกิจกรรมการแต่งกายสุภาพงดงาม มีอุปนิสัยที่ดี มีความสามารถอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น มีน้ำใจ มีความเข้าใจผู้อื่น และเป็นผู้วางตนเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ และบุคคล

บุตร ประดิษฐ์ (2533 : 30) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะภาพของบุคคลตามที่ปรากฏแก่สายตาผู้อื่นหรือภาพที่แสดงในชีวิตสังคม

คาร์ล (Bernard. 1974 : 4 ; citing Karl. 1956) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคล เช่น ความสูง น้ำหนัก ความรัก ความเกลียด ความดื้อรั้น ปฏิกริยาตอบสนอง ลักษณะการยิ้ม เป็นต้น

มอร์แกน และริชาร์ด (Morgan and Richard. 1966) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ คุณสมบัติ และคุณลักษณะเด่นของบุคคลรวมทั้งการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นผลรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ ทั้งหมดของบุคคล

แคทเทล (Cattell. 1970 : 320) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ สิ่งที่ช่วยให้เราทำนายได้ว่า บุคคลจะกระทำอย่างไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้

ฮิลการ์ด (Hillgard. 1915 : 109) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนรวมของบุคคลแต่ละคนเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งแต่ละคนมีรูปแบบของการแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน

แมคคอนเนล (McConnell. 1974 : 160) กล่าวว่า บุคลิกภาพ เป็นลักษณะนิสัยที่บุคคลคิดและแสดงออก เพื่อใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ ทศนคติ อารมณ์ ความสามารถ ด้านต่าง ๆ และเชาว์ปัญญา

มันน์ (Munn. 1969 : 98) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคล เป็นผลรวมของลักษณะทางพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม และผลของบุคลิกภาพเป็นการปะทะกัน (Interaction) ระหว่างสถานการณ์ทางชีวภาพ สภาพทางสังคม และอิทธิพลทางวัฒนธรรม

นวลละอ อสุภาพ (2537) ได้สรุปไว้ว่า บุคลิกภาพ มีความหมายครอบคลุม 2 ประการ คือ

1. เป็นความหมายที่แสดงถึงทักษะทางสังคม หรือความคล่องตัว เป็นความสามารถในการตอบสนองกับบุคคลต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ซึ่งในความหมายนี้บุคลิกภาพสามารถฝึกฝนได้
2. พิจารณาบุคลิกภาพในลักษณะเป็นสิ่งที่ติดตัวมา และแสดงออก หรือสร้างความประทับใจกับบุคคลอื่นที่เขาติดต่อดูด้วย ซึ่งบุคคลที่เขาติดต่อดูด้วยจะมีความคิดเห็นต่อบุคคลนั้นในลักษณะต่าง ๆ

ชนิดของบุคลิกภาพ (Personality Types)

เชียรศรี วิวิธสิริ (2527 : 81) ได้แยกบุคลิกภาพออกได้เป็นลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. บุคลิกภาพทางร่างกาย เช่น รูปร่าง ขนาด
2. บุคลิกภาพทางจิตใจที่เกี่ยวข้องกับสมอง เช่น การตัดสินใจ ความจำ ความสนใจ ฯลฯ
3. บุคลิกภาพทางความสามารถ เกี่ยวข้องกับสติปัญญาและความถนัด เช่น ไหวพริบ ความคิดริเริ่ม กิฬา การแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า หรือมีความสามารถในการทำงานอันเป็นลักษณะเฉพาะบุคคล เป็นต้น

4. บุคลิกภาพทางอุปนิสัยหรือความประพฤติ เช่น ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว เป็นต้น

5. บุคลิกภาพทางการสังคม คือ พฤติกรรมที่แสดงต่อผู้อื่น โดยท่าทาง กิริยา หรือความประพฤติ เช่น ชอบคบหาสมาคม ชอบเก็บตัว สงบเสงี่ยม การยอมรับในเหตุผลของผู้อื่น เป็นต้น

6. บุคลิกภาพทางอารมณ์ คือ ความรู้สึกทางจิตใจที่ทำให้เกิดการกระทำต่าง ๆ เช่น ตื่นตกใจง่าย ใจร้อน กล้าหาญ หรือขลาด เป็นต้น

7. บุคลิกภาพทางกำลังใจ หรือความสามารถที่จะควบคุมบังคับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่กระทำไปโดยเจตนาได้ เช่น มีความขยันหมั่นเพียร อดทน มีความมั่นคง ควบคุมความรู้สึกต่าง ๆ ได้ ไม่แสดงออกมาเกินไป จนเสียการ หรือความตั้งใจจริงที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วง เป็นต้น

การแบ่งชนิดของบุคลิกภาพตามวิธีการของเชอร์ศรี วิวิธสิริ นั้น เป็นการแบ่งตามลักษณะใหญ่ ๆ ที่สามารถมองเห็นบุคลิกภาพของบุคคลได้ในมุมกว้าง ไอซ์เซน (ศรีธรรม ธนะภูมิ. 2535 : 126; อ้างอิงจาก Eysench. 1956 : 65) ได้แบ่งชนิดของบุคลิกภาพตามประเภทของบุคคลได้ 4 แบบ ได้แก่ Extraversion หรือ Extravert คือ คนที่ชอบเข้าสังคม ชอบความตื่นเต้น สนุกสนานร่าเริงมองโลกในแง่ดี และแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างเปิดเผย

Introversion หรือ Introvert คือ คนที่มีอุปนิสัยตรงข้ามกับ Extravert คือ ชอบเก็บตัว ระวังตัวมาก เอาจริงเอียง เจ้าระเบียบ ไม่ชอบความตื่นเต้น โลกโผน อาจมองโลกในแง่ร้าย ไม่ค่อยแสดงอารมณ์

Neuroticism คือ คนที่มีอารมณ์อ่อนไหว คิดมาก วิตกกังวลง่าย เจ้าอารมณ์ ตื่นเต้นง่าย และอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ชอบตามใจตนเอง อาจระแวงง่าย มีแนวโน้มจะเป็นโรคประสาทได้ง่าย

Stability คือ คนที่มีบุคลิกภาพมั่นคงสุขุม อารมณ์เยือกเย็น รักสงบ มีความรับผิดชอบ ควบคุมอารมณ์ และแสดงความรู้สึกได้ดี กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างเหมาะสม แสดงถึงการมีสุขภาพจิตดี

นอกจากนี้ ยังได้มีการแบ่งบุคลิกภาพออกเป็นประเภทต่าง ๆ โดยถือเอาลักษณะเด่นที่สุดของบุคลิกภาพซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติตามแบบของศรีธรรม ธนะภูมิ (2535 : 128 – 133) ดังนี้ คือ

1. บุคลิกภาพมั่นคง (Stable Personality) ได้แก่ ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และบุคลิกภาพมีลักษณะอุปนิสัย ดังนี้ คือ

- มีอารมณ์สุขุมเยือกเย็น มีคุณธรรม
- มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และหน้าที่การงาน
- กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล
- เป็นที่ไว้วางใจและเป็นที่พักพิงของผู้อื่น

- มองโลกในแง่ดี มีลักษณะเป็นผู้นำ และผู้ตามในโอกาสอันควร ปรับตัวได้ในสถานการณ์ต่างๆ

2. บุคลิกภาพพึ่งพาผู้อื่น (Dependent Personality) เป็นคนอ่อนแอช่วยตนเองไม่ได้ ชอบพึ่งพาผู้อื่นเสมอ มีลักษณะอื่น ๆ อีก คือ

- ไม่สามารถตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้ ชอบให้ผู้อื่นแนะนำและตัดสินใจให้
- ไม่กล้าแสดงความรู้สึก ไม่ชอบโต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นที่ขัดกับผู้อื่น
- ขาดความคิดริเริ่ม
- กลัวการถูกทอดทิ้ง

3. บุคลิกภาพชอบหลีกเลี่ยง (Avoidant Personality) ได้แก่ ผู้ที่ไม่มั่นใจในการเข้าสังคม และกลัวการถูกตำหนิ มีลักษณะอื่น ๆ อีก คือ

- รู้สึกไม่สบายใจ และกังวลเมื่อมีคนแวดล้อมจำนวนมาก
- ขี้อาย และประหม่าง่าย เจ็บแค้น ไม่สามารถทนต่อคำวิจารณ์ได้
- ไม่มีเพื่อนสนิท
- กลัวการเสี่ยงภัยต่าง ๆ

4. บุคลิกภาพดื้อเงียบ (Passive – Aggressive Personality) ได้แก่ ผู้ที่ชอบต่อต้านเงียบ ๆ ในการที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ควรกระทำในฐานะสมาชิกของครอบครัว หรืออาชีพการงาน มีลักษณะอื่น ๆ อีกคือ

- ชอบทำสิ่งต่าง ๆ ซ้ำมาก เช่น ชอบผัดวันประกันพรุ่ง
- รู้สึกไม่พอใจ หงุดหงิด และโต้เถียงหากขอให้กระทำการที่ตนไม่พอใจกระทำ
- ทำงานได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นงานที่ไม่ชอบอย่างซ้ำ ๆ
- ชอบอ้างเหตุผลต่าง ๆ ที่ทำให้ตนผิดพลาด ไม่ค่อยรับผิดชอบ

5. บุคลิกภาพย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive – Compulsive Personality) ได้แก่ บุคคลที่เจ้าระเบียบเคร่งครัด ไม่ค่อยยืดหยุ่น มีอุปนิสัย ดังนี้

- ชอบทำสิ่งต่าง ๆ อย่างมีระเบียบ
- เข้มงวดต่อกฎเกณฑ์ หมกมุ่นในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ
- ไม่ค่อยมีเพื่อน ไม่ค่อยเอื้อเฟื้อผู้อื่น
- ชอบเก็บข้าวของต่าง ๆ ที่เสียแล้ว หรือไม่มีคุณค่าไว้ ไม่ยอมทิ้ง

6. บุคลิกภาพหลงตนเอง (Narcissistic Personality) ได้แก่ คนที่มีลักษณะชื่นชมตนเองมาก แสดงพฤติกรรมว่าตนมีความสามารถและประสบความสำเร็จสูง อ่อนไหวต่อ คำวิจารณ์ของผู้อื่น และไม่ค่อยเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีลักษณะอื่น ๆ อีก คือ

- เมื่อถูกวิจารณ์ จะรู้สึกโกรธ อับอาย
- ชอบเอาเปรียบผู้อื่นเพื่อความสำเร็จของตน
- คิดว่าตนเองมีความสำคัญมาก
- เป็นคนชอบอวดอ้าง ไม่ยินดียินร้ายในความสำเร็จของผู้อื่น

7. บุคลิกภาพเรียกร้องความสนใจ (Histerianic Personality) คือ คนเจ้าอารมณ์ เรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นเกือบตลอดเวลา มีลักษณะนิสัยที่สำคัญดังนี้

- ต้องการคำสรรเสริญ การยอมรับ และคำปลอบใจจากผู้อื่นเสมอ
- มีท่าทางหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการยั่ววนทางเพศ
- สนใจความสวยงามของตนเองมาก
- อารมณ์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

8. บุคลิกภาพแบบก้ำกึ่ง (Borderline Personality) คือ ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับความเป็นตัวของตัวเอง (Identity) มีภาพพจน์ของตนที่ไม่มั่นคง (Instable self – Image) มีปัญหาในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีลักษณะที่พบบ่อย คือ

- มีลักษณะหุนหัน ไม่ค่อยยังคิด ทำอะไรตามใจตนเอง ปล่อยตัว
- อารมณ์แปรปรวนง่าย
- มีปัญหาในเรื่องความเป็นตัวของตัวเองอย่างมาก

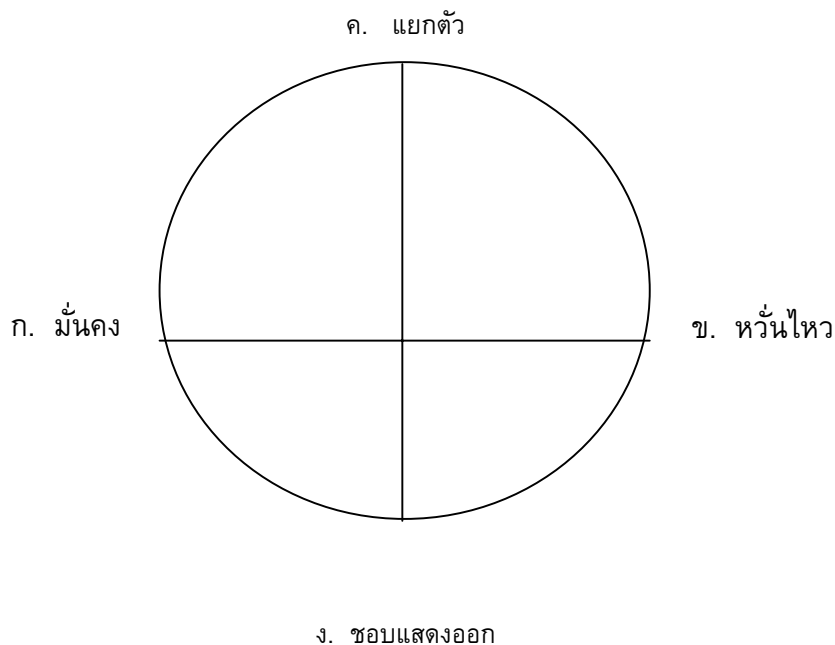
9. บุคลิกภาพหุนหันพลันแล่นและก้าวร้าว (Impulsive and Aggressive Personality) ชอบทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและก้าวร้าว

- ไม่คิดก่อนทำ
- อารมณ์ร้อน โกรธง่าย
- ควบคุมพฤติกรรมรุนแรงได้น้อย

10. บุคลิกภาพต่อต้านสังคม (Antisocial Personality) ชอบก่อเรื่องขัดแย้งกับผู้อื่น มีลักษณะอื่น ๆ อีก คือ

- ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น เอาแต่ใจตนเอง
- มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ลึกซึ้ง และไม่ยาวนาน

- ไม่สนใจกฎระเบียบต่าง ๆ ขาดมโนธรรม
 - ไม่อดทนต่อความผิดหวัง
11. บุคลิกภาพอารมณ์แปรปรวน (Affective Personality) ได้แก่ ผู้ที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย
- มีช่วงอารมณ์เศร้าอยู่นาน สลับกับช่วงอารมณ์ครึกครื้น
 - ในช่วงอารมณ์เศร้า จะมองโลกในแง่ร้าย
 - ขณะมีอารมณ์ครื้นเครงจะมองโลกในแง่ดี
12. บุคลิกภาพระแวง (Paranoid Personality) เป็นผู้ที่ชอบสงสัยระแวง มีลักษณะอื่น ๆ คือ
- ไม่ไว้วางใจผู้อื่น
 - กล่าวร้ายผู้อื่นหรือคิดว่าผู้อื่นคอยกลั่นแกล้ง
 - ไม่ค่อยให้อภัยผู้อื่น
13. บุคลิกภาพแยกตัว (Schizoid Personality) ไม่ชอบสังคม
- เป็นคนเฉย ๆ ไม่แสดงอารมณ์ ชอบแยกตัว ชอบคิดฝัน ชอบทำสิ่งต่าง ๆ ตามลำพัง

ภาพประกอบ 1 แสดงบุคลิกภาพชนิดต่าง ๆ จัดตามกลุ่มที่มีลักษณะเด่นรวมกันและ สัมพันธ์กับแกน
สำคัญ 2 แกนคือ

แกน ก – ข	มันคง – ห้วนไหว	เป็นแกนของการแสดงออกทางอารมณ์
แกน ค – ง	แยกตัว – ชอบแสดงออก	เป็นแกนของการแสดงออกทางพฤติกรรม

ดังนั้น การจัดบุคลิกภาพ ต้องอาศัยการสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ซึ่งการแสดงออกของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ส่วนมากจะมีลักษณะซ้ำ ๆ หรือเฉพาะตน ทำให้สามารถจัดแบ่งบุคลิกภาพออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ

จากการแบ่งชนิดหรือประเภทของบุคลิกภาพเป็นประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าในการแบ่งของนักจิตวิทยา บุคลิกภาพบางคน เช่น ไอซ์เซน ได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพตามประเภทต่าง ๆ ของเขาไว้ด้วย แต่การวัดบุคลิกภาพตามกรอบความคิดของไอซ์เซน ไม่นิยมนำมาใช้ในการตัดสินใจตัดสินและพิจารณาทางด้านอาชีพ ส่วนนักจิตวิทยาบุคลิกภาพที่ได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็นองค์ประกอบด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน และสร้างแบบวัดบุคลิกภาพในองค์ประกอบเหล่านั้นไว้ด้วย คือ แคทเทิล ซึ่งได้สร้างแบบวัด 16PF และแบบวัดนี้ได้รับความนิยมในการนำมาวัดเพื่อตัดสินและพิจารณาทางด้านอาชีพอย่างแพร่หลาย ฉะนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงได้ใช้การแบ่งบุคลิกภาพ และแบบวัดของแคทเทิล เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการวิจัยมากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ฉลอง ภิมณรัตน์ (2531 : 29 – 30) กล่าวว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านพันธุกรรม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับจำเนียร ช่างโชติ และคณะ (2524 : 70) ได้กล่าวถึงในด้านพันธุกรรมว่า เป็นการถ่ายทอดคุณลักษณะต่าง ๆ จากพ่อแม่ หรือ บรรพบุรุษสู่ลูกหลาน โดยเริ่มจากการตั้งครรภ์ (Conception) เมื่อตัวอสุจิ (Sperm cell) หรือ (Spermatozoa) ของพ่อ ซึ่งมี 23 โครโมโซม กับไข่ (Egg cell หรือ Spermatozoa) ของแม่ ซึ่งมี 23 โครโมโซม ได้รวมกัน โดยผ่านการร่วมเพศ เพื่อสร้างเซลล์ปฏิสนธิหรือเรียก Zygote หรือ Fertilized cell Zygote จะมี 46 โครโมโซม และเซลล์ใน Zygote จะแบ่งตัวทวีคูณแบบไมโทซิส (Mitosis) เพื่อพัฒนาชีวิตใหม่ ซึ่งเซลล์นี้จะมีโครโมโซม 46 เท่ากับเซลล์เดิม และทุกเซลล์ในร่างกายก็มี Genes เหมือนกันทุกประการ

ดังนั้น พันธุกรรม จึงมีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ นับตั้งแต่ยังเป็นเซลล์ (Zygote) โดยเป็นสิ่งที่กำหนดสภาพ และรวมทั้งแนวโน้มของพัฒนาการ ให้กับลูกหลานที่เกิดใหม่

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 192 – 193) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 2 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. พันธุกรรม ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ ความสมบูรณ์ หรือ ความพิการของร่างกาย
2. สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย สถานการณ์ สภาพแวดล้อม บุคคลที่ใกล้ชิด ตลอดจน ประสบการณ์ที่บุคคลในสังคมเดียวกันได้รับ เช่น ขนบประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ทักษะคิด คำสั่งสอน การอบรม และการเลี้ยงดู เป็นต้น

ประเทือง เกาจี่ (2519 : 93 – 94) ได้กล่าวว่า พันธุกรรมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลในด้านต่าง ๆ หลายประการที่สำคัญ ได้แก่

1. ลักษณะร่างกาย ลักษณะทางกายที่ได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม เช่น ขนาดของร่างกาย รูปร่างหน้าตา ลักษณะประจำเพศ ชนิดของโลหิต เป็นต้น

2. ความสามารถพื้นฐาน เช่น ความไวในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ปฏิภาณไหวพริบ ทักษะในการเคลื่อนไหว การใช้สัมผัสต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

3. ลักษณะนิสัยใจคอ เช่น ความเฉื่อยชา ลักษณะอารมณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของต่อมไร้ท่อ ภายในร่างกาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หรือเป็นสิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม

ด้านสิ่งแวดล้อม เปรมจิต เอกธรรมชลาสัย (2531 : 78) ได้พูดถึงความหมายของ สิ่งแวดล้อมว่า “สิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึง สภาพภายนอกทุกอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์หรือมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์

นิภา นิธยาน (2530 : 109 – 115) ได้แบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

- ก) สภาพแวดล้อมจากธรรมชาติหรือทางกายภาพ
- ข) สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม
- ค) สภาพแวดล้อมทางสังคม
- ง) สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติหรือทางกายภาพ

มนุษย์แต่ละคนเผชิญภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกัน ทำให้มีการแสดงออกต่างกัน เช่น ชาว Bedoven ในแถบทะเลทราย และชาว Eskimo ในแถบอาร์กติก จะมีพัฒนาการทางด้านร่างกายและวิถีดำเนินชีวิตที่ต่างกัน เพราะต่างก็มีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ต่างกันในเรื่องของดิน ฟ้า อากาศ แหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

- ข) สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรม หมายถึง ระเบียบแบบแผนของพฤติกรรมที่ได้เรียนรู้เป็นมรดกตกทอดสืบต่อกันเรื่อยมาในคนแต่ละกลุ่มแต่ละเหล่า

วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพมาก โดยมีความสำคัญต่อการสร้าง วิถีชีวิตของคนตั้งแต่เกิด โดยไม่มีใครรู้สึกตัว ทุกคนเมื่อเกิดมาแล้วจำเป็นต้องเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณี และระเบียบแบบแผนของกลุ่ม โดยผ่านสถาบันทางสังคมต่าง ๆ นับแต่ครอบครัว เป็นต้นไป วัฒนธรรมจึงเป็นตัวสำคัญที่ช่วยวางรากฐานให้แก่บุคลิกภาพทั้ง ในด้านความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจการกระทำและความเชื่อต่าง ๆ ดังนั้นบุคคลที่เจริญเติบโตในวัฒนธรรมที่ต่างกันอย่างมีโครงสร้างของบุคลิกภาพที่ต่างกันไปแล้วแต่สภาวะแวดล้อม ทางวัฒนธรรม ของกลุ่มนั้น ๆ กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 - 195) ได้สนับสนุนข้อความดังกล่าว

และกล่าวถึงประสบการณ์ร่วมทางวัฒนธรรมว่า เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือ แตกต่างกัน ซึ่งจะมีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น

ค) สภาวะแวดล้อมทางสังคม

สังคม หมายถึง กลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นพวกเป็นเหล่า อยู่ด้วยกันในที่ใดที่หนึ่ง และในแต่ละกลุ่มหรือสังคมจะมีเจตคติ ตลอดจนแบบแผนของพฤติกรรม และจุดมุ่งหมายที่เป็นลักษณะเฉพาะประจำกลุ่มของตน สถาบันทางสังคมที่คนเราต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์ในการดำเนินชีวิต เริ่มต้นจากบ้านหรือครอบครัว ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพพื้นฐานให้แก่เด็ก สถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น โรงเรียน ชุมชน สถาบันทางศาสนา

ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล

โครงสร้างบุคลิกภาพของแคทเทล ฮอลล์ และลินซีย์ (Hall and Lindzey. 1970 : 386 – 396) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของบุคลิกภาพของ Cattell ว่า ประกอบด้วยอุปนิสัย (Traits) ดังมีรายละเอียดดังนี้

คำจำกัดความของอุปนิสัย (Traits) Cattell ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้ “อุปนิสัย เป็นสิ่งที่มีอยู่อย่างถาวรในตัวบุคคลและกำหนดปฏิกิริยากันกว้างขวางในการตอบสนอง” อุปนิสัยอาจจะกำหนดโดยลักษณะทางชีววิทยา ซึ่งเรียกว่าแบบอุปนิสัยแม้มบท (Constitutional Traits) และอุปนิสัยที่กำหนดโดยสิ่งแวดล้อม ซึ่งเรียกว่าอุปนิสัยที่สิ่งแวดล้อมสร้าง (Environmental Mold Traits)

ชนิดของอุปนิสัย อุปนิสัยต่าง ๆ สามารถแบ่งย่อย ๆ ออกเป็นอุปนิสัยทางความสามารถ (Ability Traits) อุปนิสัยทางอารมณ์ (Temperament Traits) และอุปนิสัยการแปรพลัง (Dynamic Traits)

ก. อุปนิสัยทางความสามารถ (Ability Traits) หมายถึง ทักษะของบุคคลในการจัด กระทำกับความซับซ้อนของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สถิติปัญญาเป็นตัวอย่างที่ดีของอุปนิสัยทางความสามารถ

ข. อุปนิสัยทางอารมณ์ (Temperament Traits) หมายถึง แนวโน้มต่าง ๆ ที่เป็นรูปแบบของแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น เป็นคนอารมณ์หงุดหงิด อารมณ์เสีย หรืออารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย

ค. อุปนิสัยการแปรพลัง (Dynamic Traits) หมายถึง แรงจูงใจและความสนใจของบุคคล บุคคลอาจจะมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ มีความทะเยอทะยาน ชอบการออกกำลังกาย มีความสนใจในการกีฬา เป็นต้น

กลุ่มของอุปนิสัย นอกจากการแบ่งอุปนิสัยออกตามที่กล่าวข้างต้นนี้แล้ว Cattell ยังมีแนวคิดเหมือน Allport คือ แบ่งอุปนิสัยออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยเขาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก ได้แก่ อุปนิสัยสามัญ (Common Traits) ส่วนอีกรุ่นหนึ่ง ได้แก่ อุปนิสัยเฉพาะ (Unique Traits)

ก. อุปนิสัยสามัญ (Common Traits) หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ที่อยู่ในบุคคล ทั่ว ๆ ไป เช่น สถิติปัญญา ความเชื่อมั่นในตนเอง การไม่มีพลังความสามารถ เป็นต้น

ข. อุปนิสัยเฉพาะ (Unique Traits) หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เช่น ความสนใจเฉพาะอย่างของบุคคล เป็นต้น

ในการวิเคราะห์บุคลิกภาพ Cattell เน้นว่า พฤติกรรมเกิดจากการทำงานอุปนิสัย ทั้ง 2 กลุ่มเข้ามาทำงานร่วมกัน ดังนั้น ในทฤษฎีของเขา จึงย้ำในข้อเท็จจริงว่า บุคลิกภาพเป็นเอกภาพ (Unique)

อุปนิสัยต้นตอและอุปนิสัยพื้นผิว (Surface Versus Source Traits) การพิจารณาในเรื่องอุปนิสัยพื้นผิวและอุปนิสัยต้นตอเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่ Cattell คิดขึ้น ทศนะของเขาในเรื่องอุปนิสัย พื้นผิวเขาได้กล่าวไว้ดังนี้ “...เป็นการรวบรวมองค์ประกอบต่างของอุปนิสัยอย่างง่าย ๆ หรือกล่าวได้ว่า อุปนิสัยพื้นผิวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน แม้ว่าทุกคนจะเป็นเอกบุคลิกที่มีความแตกต่างกันในอินทรีย์ และสิ่งแวดล้อม” อุปนิสัยพื้นผิวเหล่านี้เป็นตัวแปรซึ่งมีความสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelated) และเข้ามารวมกันเป็นกลุ่ม (Cluster)

อุปนิสัยต้นตอ (Source Traits) จะตรงข้ามกับอุปนิสัยพื้นผิวคือ องค์ประกอบซึ่งควบคุมการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มอุปนิสัยพื้นผิว อุปนิสัยต้นตอที่สำคัญจะควบคุมพฤติกรรม ทำให้เรามีข้อมูลเพียงพอในการตอบสนองสถานการณ์ต่าง ๆ

อุปนิสัยต้นตอที่สำคัญ (Major Source Traits) เป็นสิ่งสำคัญของโครงสร้างบุคลิกภาพ Cattell และผู้ร่วมงานได้ใช้เวลาประมาณ 40 ปี เพื่อวัดพฤติกรรมของบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันในสิ่งต่อไปนี้ อายุ สถานภาพทางอาชีพ ภูมิหลังของวัฒนธรรม และความแตกต่างในเรื่องอื่น ๆ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล Cattell ใช้วิธีการ 3 อย่าง ในการเก็บรวบรวมอุปนิสัยต้นตอ ได้แก่ L – data, Q – data และ T – data

ก. L – data หรือ “บันทึกประวัติ” (Life – Record) ข้อมูลได้จากการวัดพฤติกรรม ที่กระทำจริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ข้อมูลที่ได้โดยวิธีนี้ จะรวบรวมไว้โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็น ตัวอย่างข้อมูลที่บันทึกไว้ เช่น คะแนนการเรียนในโรงเรียน การเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรต่าง ๆ เป็นต้น ข้อมูลที่ได้รับโดยวิธี L – data จึงแตกต่างกันไป Cattell จึงให้ผู้ทดสอบหาข้อมูลจากแหล่งที่ 2 คือ ข้อมูลจากบุคคลที่รู้จักกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดี เช่น จากเพื่อน ๆ โดยให้บุคคลเหล่านี้ให้น้ำหนัก (Rating) ที่จุดต่าง ๆ ซึ่งอาจแบ่งออกถึง 10 จุด โดยใช้ Likert – type scale

ข. Q – data เป็นการรวบรวมข้อมูลวิธีที่ 2 หรือเป็น “ข้อมูลจากแบบสอบถาม” (Questionnaire data) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนี้ใช้การสัมภาษณ์หรือให้ตอบแบบสอบถาม คะแนนที่ได้รับจะแสดงให้เห็นอุปนิสัยต้นตอต่าง ๆ แบบทดสอบ Sixteen Personality Factor Test (16PF) เป็นตัวอย่างที่ดีของการเก็บข้อมูลโดยวิธี Q – data

ค. T – data วิธีการที่ 3 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบทดสอบที่มีความเป็นปรนัย (Objective Tests) ซึ่งเป็นแบบทดสอบ Rorschach หรือ TAT คะแนนจะไดจากการตีความของจิตแพทย์

การวัดพฤติกรรมโดยวิธีทั้ง 3 ดังกล่าว Cattell ได้พบอุปนิสัยที่เป็นรากฐานประมาณ 20 ชนิด อุปนิสัยต้นตอเหล่านี้เขาได้จัดเป็นองค์ประกอบ A, B, C, D และ E แต่ในระยะต่อมา ปรากฏว่าได้มีความคล้ายกัน

ในบางองค์ประกอบ เขาจึงรวมองค์ประกอบที่คล้ายคลึง เข้าด้วยกัน จึงเหลือองค์ประกอบพื้นฐานเพียง 16 ลักษณะ ซึ่งทั้ง 16 ลักษณะนี้ ได้นำมา สร้าง Sixteen Personality Factor Test (16PF) ในแต่ละองค์ประกอบก็มีความสำคัญในการควบคุมตัวแปรของพฤติกรรม โดยเริ่มต้นที่องค์ประกอบ A และองค์ประกอบสุดท้ายคือ Q ซึ่งรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบได้กล่าวมาแล้วในนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ขั้นพัฒนาการของบุคลิกภาพ

แคทเทล (Cattell, 1950 : 618 – 619) แบ่งขั้นพัฒนาการ ดังนี้

1. ระยะแรกเกิด – 5 ขวบ ระยะนี้ แคทเทล มีความเห็นสอดคล้องกับฟรอยด์ที่ว่า ระยะนี้เป็นระยะที่ถูกกำหนดโดยความขัดแย้งต่าง ๆ และเป็นระยะสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพ
2. ระยะ 6 – 13 ปี เป็นระยะที่เปลี่ยนความสนใจ ความรักที่มีต่อบิดา มารดา ไปสู่กลุ่มเพื่อน เป็นระยะที่ปราศจากความกังวลใจ และเป็นช่วงของการพัฒนาอีโก้ (Ego) ให้เข้มแข็ง
3. วัยรุ่น (14 – 24 ปี) แคทเทลกำหนดระยะเวลาวัยรุ่นนี้ยาวนานกว่านักจิตวิทยา คนอื่น ๆ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างมาก ทั้งเด็กหญิง และเด็กชาย เป็นระยะที่ความไม่มั่นคงทางอารมณ์ มีความไม่คล่องตัวทางสังคม มีความสนใจในเรื่องเพศ และมีความขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสาเหตุความขัดแย้งมาจากการต้องการอิสระจากบิดา มารดา ต้องการประกอบอาชีพอย่างประสบความสำเร็จ มีรายได้เลี้ยงตนเอง นอกจากนั้น เนื่องจากการไม่ได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้เพศตรงข้ามประทับใจ และการไม่ได้รับความมั่นคงทางจิตใจ ถ้าหากวัยรุ่นสามารถผ่านความขัดแย้งเหล่านี้ได้ก็จะทำให้เกิดบูรณาการและเกิดความพึงพอใจในมโนภาพของตน
4. วัยวุฒิภาวะ (25 – 55 ปี) เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพมีน้อย แม้จะมีความเสื่อมของร่างกายก็ตาม เช่น มีปัญหาเรื่องการฟัง การมองเห็น การเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ บุคคลในวัยนี้ต้องปรับตัวเมื่อพบความจริงว่า ความไฝฝัน และทะเยอทะยานหลาย ๆ อย่างในวัยรุ่น ไม่ตรงกับความต้องการ เมื่อใกล้จะสิ้นสุดวัยนี้ เป็นระยะมีแนวโน้มความสนใจในกิจกรรมทางเพศเพิ่มขึ้น
5. วัยชรา (56 ปีขึ้นไป) เป็นระยะที่มีความเสื่อมอย่างรวดเร็วในพลังร่างกาย แคทเทล กล่าวว่า ลักษณะนิสัยของบุคคลในวัยชราประกอบด้วย การกังวลในเรื่องการเงิน กังวลในเรื่องสุขภาพ มีความรู้สึกไม่เป็นที่ต้องการ รู้สึกโดดเดี่ยว อ้างว้าง รู้สึกสงสัย ไม่แน่ใจ ความสนใจแคบ สูญเสียความจำ ยึดมั่นในความคิดของตน พูดในเรื่องอดีต เอาใจใส่ในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มีความรู้สึกไม่เพียงพอ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง และวิตกกังวล มีความรู้สึกผิด กิจกรรมทางเพศลดลงแต่ความสนใจในเรื่องเพศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในผู้ชาย นอกจากนั้น ก็ไม่มีระเบียบ ไม่สะอาด ไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์และการให้ความร่วมมือกับสังคมลดลง

ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล จะให้ความสำคัญต่อลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคล ซึ่งลักษณะนิสัยนี้จะประกอบด้วย ลักษณะนิสัยพื้นผิว และลักษณะนิสัย ต้นตอ โดยแคทเทิลจะให้ความสำคัญกับ ลักษณะนิสัยต้นตอว่า มีอิทธิพลอย่างมากต่อบุคลิกภาพของบุคคล

ทฤษฎีบุคลิกภาพของ แคทเทิล รวมทั้งแบบวัด 16PF ของเขาได้รับความเชื่อถือและนำมาใช้อย่างแพร่หลายในต่างประเทศ เพื่อการจัดวางตัวบุคคล (Placement) ให้เหมาะสมกับอาชีพและสามารถจำแนกให้เห็นได้ว่า ในอาชีพหนึ่ง ๆ ต้องการบุคลิกภาพเด่นในองค์ประกอบใดบ้าง ฉะนั้น บุคคลในอาชีพนั้น ๆ ซึ่งมีบุคลิกภาพเด่นในองค์ประกอบที่ต้องการจะประสบความสำเร็จในอาชีพ เช่น มีประสิทธิภาพของงานที่ดี มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นต้น ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะได้ทราบว่ามีนักข่าวดีเด่น ซึ่งถือว่าเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนี้ มีบุคลิกภาพเด่นในองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยที่ค้นพบไปใช้ประโยชน์กับอาชีพนักข่าวต่อไป โดยการพัฒนานักข่าวหรือคัดเลือกบุคคลที่จะเป็นนักข่าวให้มีบุคลิกภาพเด่นในองค์ประกอบที่ค้นพบเป็นต้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักข่าว

ความหมายและประเภทของสื่อมวลชน

สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นคำที่ใช้ในความหมายของสื่อที่กำหนดลักษณะของผู้รับสาร ที่เป็นมวลชน (Mass) ลักษณะที่บ่งบอกถึงมวลชนก็คือ ประชาชนผู้รับสารมีจำนวนที่ไม่สามารถนับได้แน่นอน และประชาชนที่อาจจะเคยเห็นหรือไม่เคยเห็นหน้ากันมาก่อนเลยก็ได้ มวลชนไม่มีขอบเขตจำกัดแน่นอน และที่สำคัญคือ ผู้ส่งไม่สามารถสังเกตปฏิกิริยาของผู้รับได้โดยทันที โดยทั่วไปสื่อมวลชนจะได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ (ณรงค์ สมพงษ์. 2530 : 42)

เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ (2530 : 42) ได้อธิบายว่า “สื่อมวลชน” มักมีความหมายคลุมไปถึงเครื่องมือทางเทคนิค ซึ่งการสื่อสารถึงมวลชนต้องใช้จากความหมายดังกล่าว สื่อมวลชนจึงประกอบด้วย

1. สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media) ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือแผ่นพับ จดหมายเวียน และใบปิดประกาศ เป็นต้น
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) ได้แก่ วิทยุ และการบันทึกเสียงต่าง ๆ ซึ่งผ่านทางหู หรือโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการบันทึกวิดีโอ ซึ่งผ่านทั้งทางตาและหู

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2530 : 270) ได้ให้ความหมายว่า สื่อมวลชนเป็นสื่อที่ใช้ส่งสารจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลไปยังผู้รับที่มีจำนวนมาก และอยู่ต่างถิ่นต่างที่กันในเวลาเดียวกัน หรือต่างเวลากัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งสารซึ่งได้แก่ ข่าว ความรู้ ความคิดเห็น ความบันเทิง และแจ้งความ ฯลฯ ไปสู่มวลชนด้วยความรวดเร็วเที่ยงตรงและประหยัด

จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งสารไปยังผู้รับสารที่มีอยู่จำนวนมาก โดยมีสื่อต่าง ๆ เป็นตัวนำ ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์

ส่วนคำว่า การสื่อสารมวลชน (Mass Communication) พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ ประพันธ์ (2516 : 27) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสื่อสารมวลชนเป็นการ ติดต่อสื่อสารไปสู่บุคคลมากมายทั้งประเทศ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีฐานะอาชีพแตกต่างกัน ผู้ที่รับสาร ได้แก่ ผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร ผู้ฟังวิทยุกระจายเสียง ผู้ชมโทรทัศน์ และภาพยนตร์ หากมีความสนใจในเรื่องเดียวกันหรือต่างเรื่องกัน ก็ขึ้นอยู่กับความในใจของบุคคล แล้วอาจปรารถนาปราศรัยกับญาติมิตร เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และในการนี้สารที่ตนได้รับก็จะแพร่ไปในหมู่ของตน

บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน

บทบาทของสื่อมวลชน เป็นหน้าที่ที่สื่อมวลชนได้ปฏิบัติอยู่ โดยมีสื่อมวลชนเป็นหน่วยงานหรือระบบย่อยอันหนึ่ง ที่มีส่วนในสังคมและมีบทบาทตอบสนองความจำเป็นทางสังคมนั้น ๆ บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนคือ ความประสงค์ที่จะใช้สื่อมวลชนทำ หรือก่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสังคม คือ

1. การให้ข่าวสาร (Information)

การให้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ และสภาพการณ์ในสังคมในโลก บอกให้ทราบถึงสัมพันธภาพแห่งอำนาจ ช่วยเสริมในการเกิดนวัตกรรม การปรับตัวและความก้าวหน้า

2. การประสานสัมพันธ์ (Correlation)

อธิบายแปลความและวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความหมายของเหตุการณ์และข่าวสาร ให้ความสนับสนุนแก่อำนาจหน้าที่ และปทัสถานที่ยอมรับแล้ว ทำให้เกิดการสังสมทางสังคม (Socialization) ประสานกิจการต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดความยินยอมพร้อมใจ (Consensus) จัดระเบียบอะไรก่อนหลัง และบอกให้รู้ว่า สถานภาพทางสังคมอะไรสำคัญกว่าอะไร

3. ความต่อเนื่อง (Continuity)

แสดงออกซึ่งวัฒนธรรมหลัก และยอมรับวัฒนธรรม รวมทั้งพัฒนาการของวัฒนธรรมใหม่ ก่อให้เกิดและธำรงไว้ซึ่งค่านิยมพื้นฐานของคนทั่วไป (Commonality of values)

4. ความบันเทิงเริงรมย์ (Entertainment)

ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และวิธีการพักผ่อนหย่อนใจ ลดความตึงเครียดทางสังคม

5. การระดมสรรพกำลัง (Mobilization)

รณรงค์ด้านการเมือง การสงคราม การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การทำงาน และ บางครั้งการศาสนา เพื่อวัตถุประสงค์ของส่วนรวม

จะเห็นได้ว่า ในประเทศไทยที่มีการนำการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาประเทศนั้นมีจุดประสงค์ในการระดมสรรพกำลัง ตามแนวคิดของ Denis Mcquail อยู่มาก โดยมีเป้าหมายที่สังคมชนบท ดังนั้น จึงน่าที่จะนำมาตรวจสอบดูถึงภารกิจของสื่อมวลชนในหมู่บ้านชนบทว่า ได้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างไร Lasswell อ้างไว้ใน

เมตตา กฤตวิทย์ และคณะ (2530 : 77 – 78) ได้กล่าวถึง **กิจกรรมหลักของสื่อมวลชน (Major Mass Communication Activities)** ดังนี้

1. การเฝ้ามองสิ่งแวดล้อม หมายถึง การรวบรวมและกระจายข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ ทั้งภายในและภายนอกสังคม ซึ่งลาสเวลล์ได้นิยามหน้าที่นี้ว่า คือ หน้าที่ในการเฝ้ามองความเป็นไปของสิ่งแวดล้อม เช่น หน้าที่ทำข่าวของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. การช่วยสังคมในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม หมายถึง การตีความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม และกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์เหล่านั้น หน้าที่นี้จึงมีกรรมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของสังคม เพื่อร่วมในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น จึงจัดเป็นหน้าที่ประเภทประกอบและตัดต่อเรื่องและทำการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda)

3. การถ่ายทอดมรดกทางสังคม หมายถึง หน้าที่ซึ่งเน้นหนักในเรื่องให้การศึกษา คือ มีหน้าที่สื่อสารข้อมูล ข่าวสาร ค่านิยม และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม จากรุ่นอายุหนึ่งไปอีกรุ่นอายุหนึ่ง จากสมาชิกของสังคม หรือสมาชิกกลุ่มไปถึงสมาชิกใหม่

4. การให้ความบันเทิง หมายถึง การให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และผ่อนคลายความตึงเครียดในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมหลักเหล่านี้ อาจให้ผลที่น่าพึงพอใจในแง่ของความเป็นอยู่ของสังคม และความผาสุกของสมาชิกสังคม หรืออาจให้ผลที่ไม่พึงปรารถนา หรือให้ผลเสียแก่สังคม ตัวอย่างเช่น ข่าวที่เผยแพร่มากเกินไป อาจก่อให้เกิดความตื่นกลัวสูง อาจทำให้คนหมดหวัง และถอยกลับไปใช้ชีวิตส่วนตัว หรือ กลายเป็นคนขาดความสนใจผู้อื่น การตีความของสื่อมวลชน อาจทำให้ใช้กำลังความคิดของคนอ่อนแรงลง และการให้ความบันเทิงรูปแบบอาจทำลายความคิดสร้างสรรค์ หรือความล้ำเลิศทางศิลปะ เป็นต้น

ในอีกด้านหนึ่ง สื่อมวลชนมีหน้าที่ ในการสื่อสารไปยังมวลชน นันทวรรณ สุชาติ (2529 : 473 - 474)

กล่าวไว้ในเรื่อง พันธกิจ และวัตถุประสงค์ทั่วไปของสื่อมวลชนว่า มีดังนี้

1. การตอบสนองความต้องการเกี่ยวกับข่าวสาร สังคมสมัยใหม่ต้องพึ่งพาอาศัย สารสนเทศประเภทต่าง ๆ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี สมาชิกสังคมควรได้รับการแจ้งข่าวสารที่จำเป็นและพอเพียงต่อการดำรงชีวิตในสังคม การสื่อสารมีบทบาทหน้าที่ในการสะท้อนสภาพแวดล้อมของสังคมตามที่เป็นจริง สร้างความทันต่อเหตุการณ์ เช่น แจ้งข่าวให้ประชาชนทั่วไปทราบ

2. การเป็นผู้ควบคุมสารสนเทศ (Gate Keeper) ที่จะส่งผ่านไปยังประชาชน หมายถึง การให้การกลั่นกรอง ตีความ เลือกรับหรือปรับปรุงข่าวสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมองในแง่ลบก็ถือว่า มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันผลอันไม่พึงประสงค์บางประการของการสื่อสาร รวมถึงเนื้อหาสาระที่อาจเป็นการสร้างความรู้สึกหรือปลุกระดม นอกจากนั้น ยังเป็นการควบคุมกำหนดลำดับความสำคัญของการเป็นข่าว (Agenda Setting) คือ ให้นิยามว่าผู้รับสารควรจะคิดอย่างไร หรือรู้ว่ขณะนี้ อะไรควรจะเป็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของประชาชนและนำมาพิจารณากัน

3. การให้ความบันเทิง พฤติกรรมการสื่อสารกับมวลชนในบางครั้ง จะเน้นในบางเรื่องของความบันเทิงเป็นหลักใหญ่ จนดูเหมือนว่ามีลักษณะแตกต่างไปจากการให้ข่าวสาร ซึ่งที่จริงแล้วสารสนเทศจำนวนมากก็มีคุณค่าทางความบันเทิงปนอยู่ และการบันเทิงจำนวนมาก ก็มีการแจ้งสารสนเทศ หรือมีส่วนในการส่งเสริมระบบค่านิยมของบุคคลอยู่ด้วย การสื่อสารนอกจากจะลดความตึงเครียด สร้างความบันเทิงและความสุขแล้ว ยังมีส่วนเสริมสร้างความรู้ความทันสมัยแก่ตัวบุคคลและสร้างวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ (Mass Culture) ที่เป็นที่ยอมรับหรือเป็นแฟชั่นอยู่ในขณะนั้น

4. การทำหน้าที่ขัดเกลาสังคม ในบริบทนี้ การสื่อสารกับประชาชนก็เพื่อให้แนวทางปฏิบัติร่วมกันตามความคาดหวังของสังคม หรือเป็นการปลูกฝังในสิ่งที่เห็นพ้องต้องกัน ที่ค่อนข้างจะเป็นแบบฉบับเดียวกันในการมองสิ่งต่าง ๆ รอบตัวทางสังคม

วัลเบอร์ แชรมป์ (1968 : 122 – 144) ได้สรุปบทบาทของสื่อมวลชนที่มีผลในการพัฒนาประเทศ ดังนี้

1. สื่อมวลชนทำหน้าที่ เป็นนายมาฆานเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้กับประชาชนได้ทราบ ทั้งนี้เพราะสื่อมวลชนสามารถรายงานและแจ้งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะเป็นแหล่งสำคัญ สำหรับกระจายข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ ให้แก่ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวางในเวลาอันรวดเร็ว

2. สื่อมวลชนทำหน้าที่ขยายทัศนวิสัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สื่อมวลชนนำสิ่งที่ไม่เคยพบเห็น ไม่เคยได้ยิน เข้ามาสู่ประสบการณ์ของประชาชน การสร้างประสบการณ์ดังกล่าว เท่ากับสื่อมวลชนได้ช่วยพัฒนาคุณลักษณะของการเข้าใจผู้อื่น หรือลักษณะเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งช่วยให้เกิดความรู้สึกร่วมกันมีส่วนร่วมในสังคม นอกจากนี้ สื่อมวลชน ยังจัดอุปสรรคเกี่ยวกับระยะทางและความโดดเดี่ยวห่างไกล สามารถนำประชาชนออกจากสังคม ประเพณีไปสู่สังคมที่ทันสมัย สามารถนำสิ่งที่อยู่ห่างไกลให้เข้ามาใกล้ และสามารถทำให้การเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากลักษณะแบบประเพณีไปเป็นแบบทันสมัยได้ง่ายขึ้น

3. สื่อมวลชนสามารถเน้นหรือกำหนดความสนใจ สื่อมวลชนจะเป็นตัวกำหนดผู้รับสารว่า จะต้องรับสารด้านใด และอะไรบ้างนั้น เป็นการกำหนดของสื่อมวลชนเอง สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อการสร้างความสนใจและความสำคัญให้ประชาชนรับรู้ เป็นการเลือกให้ประชาชนว่าอะไรควรทราบ อะไรควรพุดถึง จึงเป็นประโยชน์ที่จะกำหนดความสนใจให้อยู่ที่การพัฒนาได้

4. สื่อมวลชนสามารถยกระดับความปรารถนา หรือความต้องการโดยสื่อมวลชนสามารถ เสนอข่าวเกี่ยวกับสังคมที่พัฒนาแล้วให้ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ทำให้สังคมด้อยพัฒนาเกิดความต้องการที่จะบรรลุมาตรฐานชีวิตเช่นนั้นบ้าง บังคับบุคคลจะเกิดความปรารถนาที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ และเต็มใจที่จะทำงานหนักเพื่อบรรลุชีวิตที่ดีนั้น

5. สื่อมวลชนสามารถสร้างบรรยากาศที่ดี เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การให้ข่าวสารจำนวนมากและหลากหลาย ทำให้ประชาชนเห็นโลกกว้างขึ้น สามารถกำหนดความสนใจของประชาชนให้อยู่กับการพัฒนาและยกระดับความต้องการของบุคคล ภารกิจทั้งหมดนี้ สื่อมวลชนทำได้ด้วยตนเองโดยตรง นำไปสู่การสร้างบรรยากาศของข่าวสารที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา โดยชี้ให้เห็นถึงวิธีการและชีวิตที่ทันสมัยในสังคมที่ก้าวหน้า

ในทางเศรษฐกิจ โดยการเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับการพัฒนาจากสังคมที่ห่างไกล โดยการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมจากส่วนอื่น ๆ ของประเทศและของโลก ทำให้สื่อมวลชนสามารถสร้างบรรยากาศทางปัญญา ซึ่งกระตุ้นประชาชนให้สำรวจดูสิ่งที่ตนทำในปัจจุบันและสิ่งที่ควรทำในอนาคต

6. สื่อมวลชนสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึก หรือการปฏิบัติที่ยึดถือกันมานาน ได้โดยทางอ้อม ทัศนคติหรือค่านิยมบางอย่างที่ไม่ถูกต้อง เป็นความเชื่อผิด ๆ ที่ยึดถือสืบต่อกันมา บางอย่างเป็นการทำให้การพัฒนาเป็นไปโดยยากลำบาก สื่อมวลชนสามารถให้ข่าวสารที่ถูกต้องตามหลักวิชาที่สามารถช่วยเปลี่ยนแปลงสิ่งเหล่านั้นได้ เป็นการเสริมการใช้สื่อบุคคลในการพัฒนา

7. สื่อมวลชนสามารถให้ข่าวสาร เพื่อนำมาเป็นเรื่องพูดคุยหรือปรึกษาหารือกันโดยสื่อ บุคคลที่ใช้สื่อมากจะเป็นผู้รู้และมีข่าวสารมาก สามารถนำความรู้หรือข่าวสารนั้นไปแนะนำและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้อื่น สื่อมวลชนสามารถให้ข่าวสารเพื่อนำมาเป็นเรื่องพูดคุยปรึกษาหารือได้โดยผ่านบุคคล นับเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนา

8. สื่อมวลชนสามารถให้สถานภาพของบุคคล การให้ข่าวสารโดยการยกย่องหรือถูกเย้ยถึงโดยสื่อมวลชน เป็นการช่วยยกสถานภาพของปัจเจก ดังที่ ลาซาเฟลด์ และ Merton (1964 : 135)

“สื่อมวลชน ให้ชื่อเสียงและเพิ่มอำนาจแก่บุคคลโดยการยอมรับสถานภาพของบุคคลนั้น มีความสำคัญมากพอที่จะถูกคัดเลือกออกมาจากมวลชนจำนวนมาก ที่ต่างคนต่างไม่รู้จักกันและแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมและความเห็นของบุคคลที่ถูกคัดเลือกนั้น มีความสำคัญมากพอที่ประชาชนควรให้ความสนใจ”

9. สื่อมวลชนทำให้ประชาชนเชื่อฟัง และทำตามบรรทัดฐานของสังคม สื่อมวลชนมีภารกิจหน้าที่ในการเปิดเผยพฤติกรรมที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากทำนองคลองธรรม สื่อมวลชนจึงทำให้เกิดความเชื่อฟังและสร้างบรรทัดฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมในการพัฒนาได้

10. สื่อมวลชนสามารถช่วยสร้างรสนิยม ตามธรรมชาติมนุษย์จะชอบสิ่งที่ได้ยินหรือพบเห็นสิ่งที่คุ้นเคย และเมื่อสิ่งนั้น ๆ ได้รับเป็นสิ่งที่ปรากฏทางสื่อมวลชน ได้รับการยกย่องจากสื่อมวลชน ประชาชนก็จะนิยมชมชอบตามไปด้วย สื่อมวลชนจะเร่งกระบวนกรทำให้เกิดความคุ้นเคยให้เป็นที่ไปโดยรวดเร็ว สื่อมวลชนจึงมีอิทธิพลต่อการสร้างรสนิยม

11. สื่อมวลชนสามารถมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่ไม่ฝังรากลึก สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อเรื่องที่ยังไม่ค่อยเป็นที่ทราบกัน และต่อความคิดเห็นหรือความเชื่อที่ยังไม่พัฒนาจนกลายเป็นทัศนคติที่ฝังรากลึกในการพัฒนาสื่อมวลชนจะช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนหรือทิศทางของทัศนคติที่เป็นอยู่โดยทั่วไปได้ สามารถใช้สื่อชักจูงโน้มน้าวได้ ถ้าไม่ใช่ทัศนคติที่ถูกยึดถืออย่างเหนียวแน่น

เกษม สิริสัมพันธ์ (2508 : 70 – 72) ได้กล่าวถึงหน้าที่ที่สำคัญของการสื่อสารมวลชนไว้ดังนี้

1. หน้าที่ในการเสนอข่าวข้อเท็จจริง การสื่อสารมวลชนเป็นการบริการสาธารณะ เพื่อการกระจายข่าวสาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้สมาชิกในสังคมทราบ

2. หน้าที่ในการเสนอความคิดเห็น สื่อสารมวลชนทุกประเภทมีบทบาทสำคัญในการเสนอความคิดเห็นในปัญหาหนึ่งปัญหาใด ซึ่งมีผลกระทบต่อผลประโยชน์อันเป็นส่วนรวมของสังคม สื่อมวลชนเป็นผู้นำที่สำคัญในทางความคิดเห็นของมวลชน

3. หน้าที่ในการให้ความบันเทิง การให้ความบันเทิงแก่มวลชนเป็นหน้าที่ประการสำคัญของสื่อสารมวลชนทุกแขนง

4. หน้าที่เป็นผู้นำอันเป็นคุณประโยชน์แก่สมาชิกมวลชนของสังคม ด้วยการสื่อสารมวลชน นับได้ว่าเป็นสื่อในการศึกษาประเภทหนึ่ง สื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เป็นเสมือนหนึ่งหน้าต่างที่เปิดให้เห็นและเรียนรู้ สิ่งภายนอกกรอบ ๆ ตัวในโลกปัจจุบัน บุคคลซึ่งละเลยไม่ยอมใช้สื่อมวลชนเปรียบเสมือนขังตัวเองอยู่ในห้องมืด ไม่ยอมเปิดหน้าต่างดูเดือนดูตะวัน

จากคุณลักษณะที่แสดงให้เห็นบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว วัฒนา พุทธรางกูรานนท์ (2526 : 5) ยังได้ประมวลลักษณะพิเศษของสื่อมวลชนไว้ดังนี้

1. สื่อมวลชนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะต้องมิใช่สถาบันและกลุ่มสาธารณชน เพื่อจะสื่อสารไปสู่กลุ่มเป้าหมาย การผลิตรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ย่อมต้องการผู้มีความรู้ประสบการณ์อย่างกว้างขวางทางการประชาสัมพันธ์ สื่อสารมวลชนและการบริการองค์การ อีกทั้งเป็นตัวกลางสื่อสารติดต่อระหว่างกลุ่มชนภายในสถาบัน และนอกสถาบัน ให้มีการประสานงานกันได้อย่างได้ผล

2. สื่อมวลชนจะถ่ายทอดข่าวสารไปยังกลุ่มสาธารณชนได้โดยตรงอย่างรวดเร็ว ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่และเครื่องมือที่ทันสมัยในปัจจุบัน

3. สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นผู้คอยสังเกตการณ์ รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับไว

4. จะช่วยตีความหมาย หรือวิเคราะห์ข่าวใหม่ให้ประชาชนได้เข้าใจมากขึ้น เสนอความคิดเห็นโดยกำหนดหรือคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า โดยการนำหลักฐานและข้อเท็จจริงมาประกอบการรายงานข่าวนั้น ๆ

5. สื่อสารมวลชนเป็นของส่วนรวม จะนำไปใช้เพื่อผลประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไม่ได้ สิ่งที่จำกัดขอบเขตของสื่อสารมวลชนก็คือปัญหาทางเศรษฐกิจ เครื่องมือทางสื่อมวลชนที่ทันสมัยระเบียบข้อบังคับที่ควบคุมสื่อมวลชน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ ซึ่งย่อมแตกต่างกันในเรื่องภาษา วัฒนธรรม การศึกษา ศาสนา ประเพณีและภูมิหลังของแต่ละสังคม

6. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายของสื่อสารมวลชน ย่อมมีลักษณะภูมิหลัง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี อาชีพ พื้นฐานของชีวิต ความสนใจ ตลอดจนมาจากสังคมที่แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและเข้าใจมวลชนอย่างละเอียดถี่ถ้วน การติดต่อสื่อสารจึงจะสัมฤทธิ์ผล

7. ให้การศึกษาและช่วยถ่ายทอดวัฒนธรรมของแต่ละสังคมให้กลมกลืนกันได้ดี เป็นการลดช่องว่างระหว่างชนชั้นให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

8. สื่อสารมวลชนสามารถติดต่อสื่อสารไปยังมวลชนในสังคมที่อยู่กันอย่างกระจัดกระจายห่างไกลออกไป ในท้องถิ่นทุรกันดาร และกลุ่มสาธารณชนที่อยู่กันเป็นกลุ่มก้อนตามเมืองใหญ่ ๆ ทั่วโลก โทรทัศน์และวิทยุ สื่อสารได้อย่างฉับพลัน สามารถรับฟังความคิดเห็นต่อรายการจากประชาชน กลุ่มเป้าหมายได้ในทันทีทันใด

9. ประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในแต่ละชุมชนของแต่ละสังคม ย่อมได้รับอิทธิพลของ สื่อมวลชน อย่างสม่ำเสมอ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ยังได้กระตุ้นมวลชนที่มีความสนใจร่วมกัน ให้ได้มีโอกาสแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ตลอดจนร่วมมือกัน ในกิจกรรมต่าง ๆ ผลที่ได้รับก็คือ การเกิดประชาคมขึ้น

10. วิธีการเสนอข่าวสารของสื่อมวลชน ย่อมแตกต่างกันไปตามวิธีการเฉพาะตัวของ สื่อมวลชนแต่ละชนิด ไม่ว่าจะเป็นการเสนอข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หรือสิ่งพิมพ์อื่น การเสนอข่าวของ สื่อมวลชนจึงเปรียบเหมือนกับเลนส์ของกล้องถ่ายรูป ย่อมแตกต่างกันตามคุณภาพ ราคา วิธีการที่ใช้ และผู้ดำเนินงานทางด้านประชาชนกลุ่มเป้าหมายนั้น ย่อมมีความคิด ความสามารถที่จะรับสารแตกต่างกันตามพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์ สามารถเข้าใจความหมายในรูปแบบที่แตกต่างกัน

ความสำคัญของนักข่าว

นักข่าวเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในกระบวนการสื่อสารมวลชน เนื่องด้วยนักข่าวมีหน้าที่ เสาะแสวงหา ข่าวหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในสังคม ให้ประชาชนเหล่านั้นได้รับทราบ โดยทั่วกันอย่างทั่วถึง ซึ่งประชาชนจะได้รับทราบข่าวสารอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง และครบถ้วน มากน้อยแค่ไหนนั้นก็ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของนักข่าวเหล่านั้นด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า นักข่าวต้องสามารถ รายงานข่าวและแจ้งข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของนักข่าวนั่นเอง นอกเหนือจาก ความสำคัญดังกล่าวข้างต้นแล้ว นักข่าวยังมีความสำคัญในการทำหน้าที่ขัดเกลาสังคม ในที่นี้ หมายถึง การ สื่อสารกับประชาชนเพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติร่วมกันตามความคาดหวังของสังคม หรือเป็นการปลูกฝังในสิ่งที่ เป็นความเห็นพ้องต้องกันนั่นเอง นอกจากนี้ นักข่าวยังทำหน้าที่ขยายวิสัยทัศน์ของประชาชนในสังคมให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้น โดยการนำเสนอสิ่งที่ประชาชนไม่เคยพบไม่เคยได้ยิน เป็นการสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับประชาชน รวมถึงการมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือค่านิยมบางอย่างที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นความเชื่อผิด ๆ ที่ได้ ยึดถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลานานให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกต้องอีกด้วย จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า นักข่าว เป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมและประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นอย่างมาก

ความเกี่ยวข้องของสื่อสารมวลชน สื่อมวลชน และนักข่าว

ถ้าจะกล่าวถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างสื่อสารมวลชน สื่อมวลชน และนักข่าวแล้ว จำเป็นจะต้อง กล่าวสรุปถึงความหมายของแต่ละคำ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ได้แก่ความหมายของ “สื่อสารมวลชน” (Mass Communication) หมายถึง กระบวนการติดต่อสื่อสารไปสู่บุคคลจำนวนมากที่อยู่กระจัดกระจายอย่างทั่วถึงกัน สำหรับคำว่า “สื่อมวลชน” (Mass Media) หมายถึง สื่อที่กำหนดลักษณะของผู้รับสารที่เป็นมวลชน (Mass) นั้น

คือ ประชาชนผู้รับสารมีจำนวนที่ไม่สามารถนับได้แน่นอน โดยทั่วไปสื่อมวลชนจะได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ส่วนคำว่า “นักข่าว” นั้น หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่เสาะแสวงหาข่าวสารหรือข้อมูลมานำเสนอให้ประชาชนได้รับทราบโดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์

ดังนั้น จะสรุปได้ว่า ความเกี่ยวข้องของสื่อสารมวลชน สื่อมวลชน และนักข่าว ก็คือในกระบวนการสื่อสารมวลชนนั้น จะต้องต้องมีผู้ส่งสาร สาร และผู้รับสาร ซึ่งผู้ส่งสารก็คือ ผู้สื่อข่าวหรือนักข่าวที่ทำการส่งสาร ได้แก่ ข้อมูล ข่าวสาร สารความรู้ต่าง ๆ โดยผ่านทางสื่อไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ วิทยุ หรือหนังสือพิมพ์ ซึ่งก็คือสื่อมวลชน ไปยังประชาชนจำนวนมากให้ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นโดยทั่วกัน จะเห็นได้ว่า ทั้ง 3 คำ ได้แก่ สื่อสารมวลชน สื่อมวลชน และนักข่าวนั้น มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปไม่ได้ ซึ่งก่อให้เกิดกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และนำประโยชน์มาสู่สังคมในที่สุด

คุณสมบัติของนักข่าว

อาชีพนักข่าวหรือนักหนังสือพิมพ์ ถือได้ว่าเป็นอาชีพที่มีลักษณะเป็น “อาชีพปัญญาชน” อีกอาชีพหนึ่งซึ่งจะต้องมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติพิเศษ ดังนี้

1. การเป็นผู้ที่มีบุคลิกลอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) เพราะความอยากรู้อยากเห็นนี้ จะเป็นส่วนกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นสนใจในเหตุการณ์ที่อุบัติขึ้นรอบ ๆ ตัว โดยชักนำไปสู่ความสงสัยใคร่ที่จะรู้ถึงสาเหตุความเป็นมาของเหตุการณ์ จนกระทั่งออกไปค้นหาข้อเท็จจริงที่ถูกปิดบังเอาไว้ เพื่อนำมาตีแผ่ให้สาธารณชนได้รับทราบในที่สุด

2. การเป็นคนช่างสังเกต (Observance) เป็นบุคลิกลักษณะคล้ายกับนักสืบ คือ ต้องเป็น ผู้ที่ช่างสังเกตในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของข้อเท็จจริงที่ประกอบกันขึ้นเป็นข่าว เนื่องจากรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ อาจเป็นรายละเอียดที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อปกปิดร่องรอยเหตุการณ์ ที่อาจกลายเป็นข่าวใหญ่ได้

3. การไม่วางใจใครง่าย (Cynical) หรือเป็นคนช่างสงสัย บุคลิกแม้จะทำให้ดูประหนึ่งว่าเป็นคนมองโลกในแง่ร้ายอยู่ตลอดเวลา แต่การไม่วางใจใครง่าย ๆ หรือเป็นคนช่างสงสัยจะทำให้ผู้มีอาชีพนักข่าวได้คอยสอดส่องและกำกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในฐานะตัวแทนของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

4. การมีจมูกไวต่อข่าว (Nose of News) บุคลิกนี้เปรียบเสมือนกับเป็น “ประสาทสัมผัสที่หก” (sixth sense) ของนักหนังสือพิมพ์หรือนักข่าว ซึ่งจะช่วยให้สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงที่มีคุณค่าทางข่าวออกจากข้อมูลที่ได้รับมาทั้งหมดได้ รวมทั้งแยกแยะเงื่อนงำ (clues) ที่แฝงอยู่ในข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุการณ์ออกมาเพื่อนำไปสู่การเปิดโปงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้

5. การเป็นคนที่มีความสามารถทำงานภายใต้ความกดดันได้ เพราะผู้ประกอบการอาชีพนี้ จะต้องประสบกับความกดดันหลายรูปแบบ ทั้งความกดดันทางภาวะเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากรายได้ที่ได้จากการประกอบการอาชีพไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และความกดดันทางครอบครัว เนื่องจากภาระหน้าที่อาจทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยเกินไป นอกจากนี้ ยังต้องมี “เส้นตาย” (deadline) คอยกำกับการทำงาน จะต้องรวดเร็วและถูกต้องในช่วงเวลาอันจำกัดด้วย

เกี่ยวกับคุณสมบัติพิเศษของนักหนังสือพิมพ์ที่ดี สุภา ศิริमानนท์ ได้แยกแยะออกเป็นข้อ ๆ รวม 13 ข้อด้วยกัน ดังนี้

1. นักหนังสือพิมพ์ที่ดีต้องมีความสงสัย มีความสนใจเป็นกิจ เริ่มแรกถ้าเราคิดว่ามันไม่มีอะไรน่าสนใจ ก็ไม่ควรเข้ามาในวงการนี้ เพราะว่าหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์คือ หาสิ่งที่น่าสนใจ สิ่งที่เป็นข่าวเพื่อนำเสนอต่อไป

2. ต้องมีจมูกไวสำหรับข่าว สามารถมองเห็นเองข่าวในก้อนหิน สามารถมองเห็นข่าวในลำธารอันเขียวได้ นักหนังสือพิมพ์ต้องมี sense (ประสาทสัมผัส) ต้องคิดออกว่าอะไรเป็นข่าว และต้องมีความไวในการนำข่าวนั้นมาเสนอต่อผู้อ่าน ผู้ติดตาม

3. ต้องมีจินตนาการในทางที่เป็นข้อเท็จจริง ถ้าไม่มีจินตนาการ บางทีอาจไม่สามารถเรียบเรียงเรื่องได้ดี แต่ถ้ามีส่วนนี้จะช่วยในการนำเสนอและเรียบเรียงให้ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด

4. ต้องมีความรู้กว้างขวาง นอกจากรู้กว้าง ยังต้องรู้ลึกด้วย ในเรื่องรู้กว้างจะต้องรู้ทุก ๆ สิ่ง ในเรื่องรู้ลึกจะต้องรู้พิเศษในด้านใดด้านหนึ่ง คนที่ไม่รู้นั้นจะทำให้วงการหมดความน่าเชื่อถือลงไป เพราะสิ่งที่เขาเสนอออกไปจะเป็นการฟุ้งเฟ้อตัวเอง ความผิดพลาดนี้จะทำให้เป็นผลเสียกับวงการโดยรวม

5. ควรมีวิจารณ์ญาณ มีเหตุผล สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรถูก หรืออะไรผิด ในการทำข่าวอาจมีแหล่งข่าวซึ่งให้ข่าวความรู้ข้อเท็จจริง 2 ด้าน ซึ่งตรงกันข้าม ต้องสามารถแยกแยะได้ว่าควรนำเสนออะไร

6. ในการนำเสนอเรื่องราวต้องให้สามารถอ่านได้ง่าย

7. ต้องมีความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม หนังสือพิมพ์ได้ตั้งพลังของสังคมมาใช้ ก็จะต้องคืนอะไรให้สังคมบ้าง หนังสือพิมพ์เป็นสถาบันกึ่งสาธารณะ ผลกระทบที่จะมีต่อสังคมมีมากมาย หากนักหนังสือพิมพ์ไม่รับผิดชอบ ผลเสียก็จะเกิดขึ้นมาก อย่าให้นักหนังสือพิมพ์เป็นเบาะแสของความหายนะ หรือความพินาศของชาติ

8. ความถูกต้อง หรือความถูกต้องครบถ้วน ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะถ้าหากเกิดผิดพลาดจะเกิดความเสียหายได้ ตัวอักษรที่พิมพ์ลงกระดาษนั้นมิใช่เป็นเพียงหมึกที่พิมพ์ลงกระดาษ แต่เป็นตัวอักษรที่พิมพ์ลงใจผู้อ่านด้วย ถ้าผิดพลาดก็ยากจะลบเลือน แต่ถ้าดีก็ช่วยให้จิตใจของคนดีขึ้น

9. ต้องมีความสามารถในการทำงานได้รวดเร็ว คล่องแคล่ว งานหนังสือพิมพ์กับสุขภาพจิตที่ว่า เวลาเป็นเงินเป็นทองนั้นสอดคล้องกันมาก

10. ต้องมีความคิดริเริ่มและมีไหวพริบ รู้จักหามุมแปลกใหม่ ผู้มีไหวพริบเท่านั้นจึงจะเป็นผู้ที่หาอะไรใหม่ ๆ มาเสนอแก่ประชาชนคนอ่านได้

11. ต้องรู้จักสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ อย่างฉลาด โดยมีให้บุคคลอื่นสามารถขอประโยชน์จากหน้าที่ของเราได้ ต้องรู้จักคนให้มาก เพราะจะเป็นช่องทางในการได้มาซึ่งข่าว ต้องวางตัวให้เหมาะสมมิให้ใครกล่าขอสสิทธิพิเศษ ถ้าเรามีความสัมพันธ์กับใครแล้วได้ข่าวมาโดยเขาไม่มีเจตนาให้ข่าวก็ไม่ควรลง อย่าเห็นแก่ข่าว ถ้าได้ข่าวแล้วคนมีความสัมพันธ์กันมาขอให้ไม่ลง ก็ไม่ใช่หน้าที่ของเราที่จะตัดข่าวออก ให้เป็นหน้าที่ของบรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าว

12. ต้องอดทน ไม่ท้อถอย ต้องพยายามอย่างที่สุดในทุกกรณี

13. ต้องสุขภาพอ่อนนุ่ม รู้จักกาลเทศะ

พิศิษฐ์ ชวาลาวัช แห่งสาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ คณะวารสารศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพด้านวารสารศาสตร์ว่า ทุกวิชาชีพจะมีลักษณะพิเศษแตกต่างกันไป บางวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติพิเศษ เช่น วิชาชีพทางด้านวารสารศาสตร์ ซึ่งนักข่าวควรจะมีคุณสมบัติดังนี้

1. มองเหตุการณ์ต่างไปจากบุคคลอื่น คุณสมบัติข้อนี้คือ การเสาะแสวงหาข้อเท็จจริงก่อนหรือหลังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อรายงานสิ่งที่หามาได้ให้สังคมได้รู้

2. ความเป็นคนช่างสงสัย เป็นผลสืบเนื่องมาจากข้อแรก กล่าวคือ คุณสมบัติของความเป็นคนช่างสงสัยนี้เอง มีผลทำให้ผู้สื่อข่าวมองเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงแตกต่างไปจาก ผู้อื่น และก่อให้เกิดความรู้สึกที่อยากรู้อยากเห็นไปในตัว

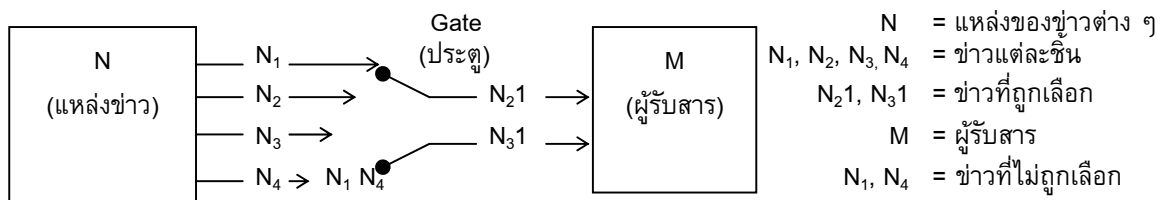
ทฤษฎีการสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับผู้ส่งสาร

ผู้ส่งสาร ในกระบวนการสื่อสารมวลชน อาจหมายถึง ตัวบุคคล (เช่น ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ) หรือหมายถึง องค์กรที่ผลิตสาร (เช่น สำนักพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ ผู้สร้างภาพยนตร์) ก็ได้ ทฤษฎี แนวความคิด หรือแบบจำลองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยในเรื่องต่าง ๆ เช่น หน้าที่ผู้เฝ้าประตูของสื่อมวลชน (Gatekeeper) ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนกับแหล่งให้ข่าวสาร และเรื่องความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าวสาร เป็นต้น

แบบจำลองผู้เฝ้าประตู

แนวความคิดเกี่ยวกับหน้าที่ “ผู้เฝ้าประตู” (Gatekeeper) นี้มาจากข้อเขียนของ เค เลวิน (Lewin, K., 1947) ซึ่งให้ข้อสังเกตว่า ข่าวสารมักจะไหลผ่านช่องทางต่าง ๆ อันประกอบไปด้วย บริเวณประตูที่ซึ่งมีการปล่อยหรือกักข่าวสารต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือ โดยวินิจฉัยของผู้เฝ้าประตูเองว่า จะยอมให้ข่าวสารใดไหลผ่านไปได้หรือไม่ ซึ่งแนวความคิดนี้ได้ถูกนำมาอธิบายลักษณะการไหลของข่าวสารในกระบวนการสื่อสารมวลชน

ไวท์ (White. 1950) ได้ใช้แนวคิดเรื่อง “ผู้เฝ้าประตู” ในการศึกษา กิจกรรมของบรรณาธิการข่าว โทรพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอเมริกันฉบับหนึ่ง ซึ่งกิจกรรมในการตัดสินใจคัดเลือกข่าว เพื่อตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์นี้ มีส่วนคล้ายกับหน้าที่ผู้เฝ้าประตู

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองผู้เฝ้าประตูของ ดี เอ็ม ไวท์ (1950)

แบบจำลองนี้แสดงให้เห็นว่า จากต้นตอแหล่งข่าว (สำนักข่าวโทรพิมพ์) จะมีข่าวสารมากมายหลายชิ้นส่งมายังสำนักงานหนังสือพิมพ์ หรือสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ต่าง ๆ บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้น เพื่อตีพิมพ์หรือออกอากาศ ส่วนอีกหลายชิ้นก็อาจถูกโยนทิ้งตะกร้าข่าวสารที่ถูกคัดเลือกนี้จะถูกตัดแต่งให้เหมาะกับเวลา เนื้อที่ หรือลักษณะสื่อเพื่อส่งไปยังผู้อ่าน ผู้ฟัง หรือ ผู้ชม

จะเห็นได้ว่า แบบจำลองนี้พยายามชี้ให้เห็นกิจกรรมผู้เฝ้าประตูของสื่อมวลชนทั่วไป จากตัวอย่าง ดี เอ็ม ไวท์ ได้ศึกษาบทบาทของบรรณาธิการข่าวโทรพิมพ์ทั่วไปในสหรัฐอเมริกา ถ้าเป็นตัวอย่างในเมืองไทยเรา ก็อาจจะหมายถึง บทบาทของบรรณาธิการข่าวต่างประเทศทั่วไป ทำหน้าที่คอยตรวจข่าวจากเครื่องโทรพิมพ์ หรือจากเอกสารข่าวที่ส่งมาจากสำนักข่าวต่าง ๆ เช่น เอพี เอ เอฟ พี รอยเตอร์ หรือสำนักข่าวไทย เป็นต้น แต่ละวันจะมีข่าวเข้ามามากมายนับสิบนับร้อยชิ้น แต่บรรณาธิการจะเลือกตีพิมพ์ หรือออกอากาศเพียงไม่กี่ชิ้น ที่เห็นว่าน่าสนใจเท่านั้น

แบบจำลองของ ดี เอ็ม ไวท์ อธิบายอย่างง่าย ๆ ถึงบทบาท “ผู้เฝ้าประตู” ของสื่อมวลชน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจจะมีขั้นตอนสลับซับซ้อนกว่านี้ เช่น ข่าวโทรพิมพ์ที่ส่งมานั้นก่อนที่จะส่งมาก็จะต้องมีการ กลั่นกรองมาก่อนจากบรรณาธิการสำนักข่าวนั้น ๆ หรือแม้แต่ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวเองก็จะทำหน้าที่ “ผู้เฝ้าประตู” คือเลือกที่จะทำรายงานข่าวไหนหรือไม่ทำข่าวไหนบ้างก็ได้ และเมื่อข่าวโทรพิมพ์นั้นถูกส่งมายังสำนักพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ นอกจากจะถูกคัดเลือกโดยบรรณาธิการข่าวต่างประเทศแล้ว ก็อาจจะถูกกลั่นกรองจากบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวในระดับสูงอีกทีก็ได้เช่นกัน นอกจากนั้น ข่าวที่ตีพิมพ์หรือออกอากาศไปยังผู้รับสาร เมื่อผู้รับสารได้อ่าน ได้รับฟัง หรือได้รับชมแล้วก็อาจจะถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่น เช่น สมาชิกในครอบครัว ญาติ เพื่อน ฯลฯ การถ่ายทอดโดยผู้เปิดรับสารสื่อมวลชนนี้ก็จะเข้าไปในลักษณะ “ผู้เฝ้าประตู” คือเลือกจะถ่ายทอดเพียงบางส่วน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งก็ย่อมได้ไปอีกเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าข่าวสารสื่อมวลชนมักจะไหลผ่านผู้เฝ้าประตูต่าง ๆ มากมายหลายชั้น

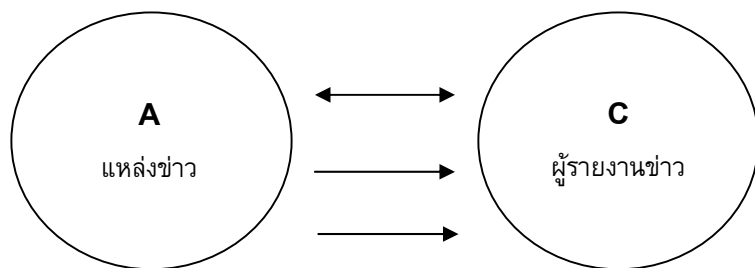
แนวความคิดในเรื่องบทบาท “ผู้เฝ้าประตู” นี้ สามารถประยุกต์เพื่ออธิบายการไหลผ่านของข่าวสารได้ทุกประเภทในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน นอกเหนือไปจากที่ ดี เอ็ม ไวท์ ศึกษา มา แบบจำลองของ ดี เอ็ม ไวท์ ใน

ปี ค.ศ. 1950 เกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนในฐานะ “ผู้เฝ้าประตู” นี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้กับแบบจำลองอื่นๆ มากมาย เช่น บทบาทช่องทาง (C) ในฐานะผู้เฝ้าประตูของ เวสลีย์ และแม็คลีน (ค.ศ. 1957)

แบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าว – ผู้รายงานข่าว

แบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งให้ข่าวกับผู้รายงานข่าวนี้ เกิดจากงานวิจัยเชิงประจักษ์ของกิเบอร์ และจอห์นสัน (Gieber W. and Johnson, 1961) ที่ศึกษาบทบาทของผู้รายงานข่าวและแหล่งข่าวในการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองระดับท้องถิ่นของชุมชน แถบซานเมืองแคลิฟอร์เนีย

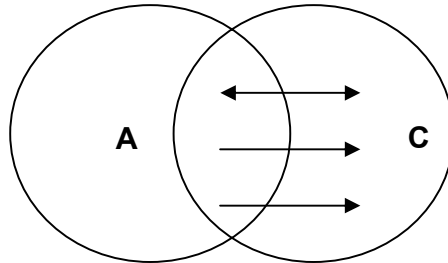
แบบจำลองนี้อาศัยองค์ประกอบพื้นฐานในแบบจำลองของ เวสลีย์ กับแม็คลีน คือ A ในฐานะแหล่งข่าวหรือผู้มีบทบาทในการให้ข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และ C ในฐานะช่องทางการสื่อสารที่มีบทบาทเป็น “ผู้เฝ้าประตู” หรือผู้รายงานข่าว แบบจำลองนี้แสดงถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว 3 แบบ ที่มีผลต่อการเสนอข่าว

ภาพประกอบ 3 บทบาทที่แยกจากกันระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว

ในแบบจำลองแบบแรกนี้ แสดงให้เห็นสัมพันธ์ภาพระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว (ผู้ให้ข่าวกับนักข่าว) ว่าต่างคนต่างเป็นสมาชิกอยู่ในระบบสังคมของตัวเองที่ไม่เหมือนกัน และไม่เกี่ยวข้องกัน ทั้งคู่มีกรอบของการอ้างอิง (Frame of reference) ต่างกัน เพราะมีบทบาท ภาระหน้าที่ การรับรู้ และค่านิยมภายในองค์กรของตนไม่เหมือนกัน ข่าวสารต่าง ๆ จะถ่ายทอดจากแหล่งข่าวไปสู่ผู้รายงานข่าว (ลูกศรทางเดียว) ในลักษณะเป็นทางการเสมอ เช่น การแถลงข่าว หรือการแจกข่าวสื่อมวลชนอย่างเป็นทางการ การสื่อสารระหว่างกัน (ลูกศร 2 ทาง) ในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับข่าวสารที่ต้องการถ่ายทอดจะมีน้อย ถึงมีก็เป็นลักษณะทางการ เช่น การซักถามเพิ่มเติมในระหว่างการแถลงข่าว เป็นต้น

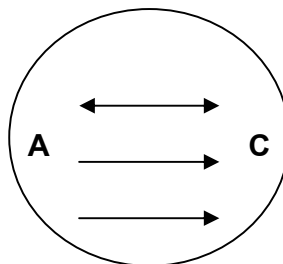
สัมพันธ์ภาพในแบบนี้ แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระต่อกันของแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว ซึ่งตามหลักการหนังสือพิมพ์แล้ว ผู้รายงานข่าวจะต้องเสนอข่าวอย่างเป็นกลางไม่เอนเอียง ไม่เป็นเครื่องมือของแหล่งข่าวหรือแสวงหาประโยชน์จากแหล่งข่าว ขณะเดียวกันแหล่งข่าวเองก็มีบทบาท เพื่อองค์กรหรือสถาบันของตัวเองโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่หรือบทบาทของสื่อมวลชนในการเสนอข่าวสาร แหล่งข่าวจะให้ข่าวสารเฉพาะที่เห็นว่าควรจะถ่ายทอดเท่านั้น จะเห็นได้ว่าทั้งสองฝ่ายต่างรับรู้ในบทบาทของตัวเองเป็นอิสระต่อกันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน

ภาพประกอบ 4 บทบาทที่กลมกลืนกันบางส่วนระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว

สัมพันธ์ภาพในแบบจำลองที่ 2 นี้ แสดงให้เห็นว่าทั้งแหล่งข่าวและผู้รายงานข่าว แม้จะอยู่คนละองค์กรกัน แต่ก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ในระดับหนึ่ง ทั้งคู่มีบทบาทหน้าที่และรับรู้ในการเสนอข่าวสารที่คล้ายคลึงกันส่วนหนึ่ง การถ่ายทอดข่าวสาร (ลูกศรทางเดียว) ก่อนข้างจะไม่เป็นทางการ การสื่อข่าวสารหรือการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการในเรื่องอื่น ๆ (ลูกศร 2 ทาง) เกิดขึ้นได้อย่างเป็นอิสระไม่มีข้อจำกัดมากนัก

สถานการณ์ตามแบบจำลองที่ 2 นี้ เรามักจะพบเห็นมากกว่าแบบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบอุดมคติ โดยปกติผู้สื่อข่าวมักจะต้องมีความสัมพันธ์กับแหล่งข่าวเป็นการส่วนตัวอยู่บ้าง เพื่อจะได้ข่าวพิเศษลึกกว่าปกติทั่วไป ขณะเดียวกัน แหล่งข่าวเองก็ต้องมีความสัมพันธ์เป็นการส่วนตัวกับผู้สื่อข่าวบ้าง เพื่อประโยชน์กับหน่วยงานหรือองค์กรของตน เช่น ให้ความช่วยเหลือข่าวสารหรือชี้แจงข้อเท็จจริงบางประการ ความสัมพันธ์ในลักษณะนี้มักจะพบระหว่าง นักประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานกับผู้สื่อข่าวสื่อมวลชน ซึ่งต่างก็มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ซึ่งกันและกันพอสมควร แต่อย่างไรก็ดี ทั้งคู่ก็ยังสงวนท่าทีที่จะไม่เป็นเครื่องมือของอีกฝ่ายหนึ่งโดยสมบูรณ์ โดยจะคงความเป็นอิสระต่อกันในระดับหนึ่ง

ภาพประกอบ 5 บทบาทที่กลมกลืนกันสิทธิระหว่างแหล่งข่าวกับผู้รายงานข่าว

สัมพันธภาพแบบนี้แสดงให้เห็นว่า ทั้งผู้สื่อข่าวและแหล่งข่าวต่างร่วมมือ เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างในการเสนอข่าวสารไปยังสาธารณชน ทั้งคู่ต่างไม่เป็นอิสระต่อกัน ผู้สื่อข่าวอาจจะเป็นเครื่องมือของแหล่งข่าวหรือแหล่งข่าวอาจจะรับใช้ผู้สื่อข่าว การสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยวิธีการที่ไม่เป็นทางการ (ลูกศร 2 ทาง) จะมีบทบาทสำคัญกว่าการถ่ายทอดข่าวสารในลักษณะที่เป็นทางการ (ลูกศรทางเดียว)

ตัวอย่างของสถานการณ์เช่นนี้ อาจพบได้ในกรณีแหล่งข่าวและผู้รายงานข่าวมีเป้าหมาย หรือ ผลประโยชน์ร่วมกัน เช่น องค์กรทั้งสองฝ่าย (สื่อมวลชนกับแหล่งข่าว) อยู่ภายใต้เจ้าของธุรกิจเดียวกัน มีข้อตกลงให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน หรือมีข้อตกลงในเรื่องผลประโยชน์ (ไม่ว่าทางเศรษฐกิจหรือการเมือง) ร่วมกัน เป็นต้น นักข่าวหรือสื่อมวลชนบางสำนักอาจจะสนับสนุนนักการเมืองบางพรรค หรือบางคน หรืออาจจะได้รับผลประโยชน์จากการลงโฆษณาหรือคำตอบแทนจากหน่วยงานธุรกิจบางแห่ง

ในสัมพันธภาพแบบนี้ ทั้งแหล่งข่าวและผู้รายงานข่าวอาจจะเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้ เช่น การที่นักข่าวสื่อมวลชนทำงานเป็นนักประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานธุรกิจเอกชนไปในตัวด้วย

สัมพันธภาพในแบบที่ 3 นี้ ถ้ามองในระดับรัฐบาลกับสื่อมวลชนแล้ว จะเห็นว่า ในประเทศคอมมิวนิสต์หรือประเทศเผด็จการเบ็ดเสร็จนั้น รัฐบาลมักจะควบคุมสื่อมวลชน หรือใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือ หรือกระบอกเสียงเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ สำหรับในประเทศที่ไม่ใช่เผด็จการหรือประเทศเสรีนิยมนั้น สื่อมวลชนในบางกรณี ก็อาจจะยินยอมพร้อมใจร่วมมือกับรัฐบาลในการเสนอข่าวสาร เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันก็ได้ เช่น การช่วยกันส่งเสริมการพัฒนาประเทศ ซึ่งทั้งรัฐบาลและสื่อมวลชนอาจจะมีบทบาทร่วมกันได้

3. บุคลิกภาพที่ดีของนักข่าว

สำหรับคุณสมบัติของการเป็นนักข่าวที่ดีนั้น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่นักข่าวพึงมี ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการทางด้านสื่อสารมวลชน ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของการเป็นนักข่าวไว้มากมาย ได้แก่ คำกล่าวของ ม.จ.อากาศดำเกิง ระพีพัฒน์ (ม.จ.อากาศดำเกิง ระพีพัฒน์, 2536 : 29) มีอยู่ว่า “ผู้สื่อข่าวหรือผู้แทนหนังสือพิมพ์ จะต้องเป็นคนช่างสังเกต ; ชีวิตหนังสือพิมพ์ กินนอนไม่เป็นเวลา รุ่งเต้นไม่หยุดหย่อน” นอกจากนี้ สุภา ศิริมานนท์ (2536 : 31) ได้เสนอประเด็นที่จะใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของการเป็นนักข่าวไว้ด้วยกัน 6 ประการ คือ

1. ยึดเป็นหรือไม่
2. พุดเอาใจคนเป็นหรือไม่
3. รู้จักฟังหรือไม่ หรือเอาแต่พุด
4. รู้จักเคารพชื่อของทุกคนหรือไม่

5. วิธีที่จะทำให้คนอื่นคุยให้ฟังถึงความสำคัญในตัวของเขา (ผู้พูด) หรือไม่
6. มีความสนใจในบุคคลต่าง ๆ ทั่วไป อย่างจริงจังหรือไม่

หลักการเหล่านี้ นักหนังสือพิมพ์และครูในทางวิชาการหนังสือพิมพ์ ชี้แจงว่า ได้มีการถอดมาใช้จากหลักเกณฑ์เดิมของสถานศึกษาทางจิตวิทยาของอเมริกาอีกต่อหนึ่ง ซึ่งการที่จะต้องมีตรวจสอบลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ที่จะเป็นนักหนังสือพิมพ์ หรือ นักข่าวในแขนงอื่น ๆ ทั้งวิทยุและโทรทัศน์ และยังใช้ได้ผลดีมาากแล้ว (สุภา ศิริมานนท์ . 2536 : 31)

ม.จ.ประสพสุข สุขสวัสดิ์ (2483) ซึ่งเคยเป็นผู้บรรยายในแผนกหนังสือพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทรงจำแนกคุณลักษณะของนักหนังสือพิมพ์ไว้ 9 ประการ คือ

1. ต้องกว้างขวาง (Wide Acquaintance)
2. ต้องมีเขาวนในการวิพากษ์วิจารณ์ (Critical Sense)
3. ต้องรู้ว่าอิทธิพลที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงในสารารกิจบางอย่างอยู่ที่ไหน (Knowledge of Influence)
4. ต้องมีความรู้ในทางเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง (Knowledge of Economics, Politics and Government)
5. ต้องมีความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity)
6. ต้องมีไหวพริบ (Resourcefulness)
7. ต้องรู้จักเผชิญต่อสถานการณ์ (Tact)
8. ต้องคึกคักสนใจในข่าว (Enthusiasm)
9. ต้องเป็นนักเขียน (Literary Craftsman)

นอกจากคุณสมบัติหรือคุณลักษณะดังกล่าว ของนักข่าวที่ได้นำเสนอมาแล้วนั้น ศาสตราจารย์ เบเยอร์ (Beyer) แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน ในสหรัฐอเมริกา ยังได้รวบรวมคุณลักษณะ 13 ประการ ของนักหนังสือพิมพ์ ที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จ จริงจังในอาชีพของตน ซึ่งคุณลักษณะเหล่านั้น คือ

1. มีความสนใจแท้
2. มี "จุมูกสำหรับข่าว" หรือมีความสามารถที่จะรู้ว่าอะไรเป็นข่าว และรู้ค่าของข่าวนั้น
3. มีมโนคติดี
4. มีความรู้กว้างขวาง
5. มีความคิดอย่างมีเหตุผล
6. มีความสามารถในการเขียนได้อย่างภาษาง่าย ๆ และถูกต้อง
7. มีสติรู้จักปรับผิตชอบงานของตัวเอง

8. มีความนิยมในความถูกต้อง
9. มีความสามารถทำงานได้รวดเร็ว
10. มีความริเริ่ม มีไหวพริบดี
11. มีความอดทน หนักแน่นในการทำงาน
12. มีความสามารถในการสร้าง และตามรักษา การติดต่อส่วนตัว กับบุคคลต่าง ๆ ได้
13. รู้จักเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ และมีความสุภาพอ่อนน้อม

เนื่องจากหน้าที่หลักของนักข่าว คือการเสาะหาข่าว (Gathering News) มานำเสนอให้กับประชาชน ได้รับทราบ และเพื่อให้ข่าวที่ได้นำเสนอ นั้น สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เต็มที่ ดร.ณิธิ หิรัญรักษ์ (2537 : 21-22) ได้เสนอว่า วิธีการหาข่าวที่ดีนั้น นักข่าว จะต้องมีความสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถในการหาสิ่งที่น่าสนใจ และสิ่งที่เกิดขึ้นกับตัวผู้อ่าน
2. มีความสามารถในการพบปะผู้คนทุกแบบ ทุกวัย เพื่อหาข่าวจากพวกเขาเหล่านั้น
3. มีความมั่นใจตัวเองและสามารถทำให้บุคคลที่อยู่รอบข้างรู้สึกสบายใจ ไม่อึดอัดในการสนทนาด้วย
4. มีความสามารถในการพูด และเขียนภาษาไทยได้อย่างดี
5. มีความสามารถในการหาแหล่งข่าว และข้ออ้างอิง ที่มีคุณภาพ
6. มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา
7. มีความสามารถในการรักษา หรือปกปิดความลับ ทำตามคำขอร้องและปฏิบัติตามคำสัญญา
8. มีความมุ่งหวังที่จะปฏิบัติหน้าที่ นอกเหนือจากที่ต้องปฏิบัติตามปกติ
9. มีความสามารถในการทำงานอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

10. มีความระลึกละเอียดเสมอว่า ข่าวทุกข่าวจะมีข้อเท็จจริงจากหลาย ๆ ทางด้วยกันเสมอ นักข่าวจะพิจารณาหรือตัดสินใจได้ก็ต่อเมื่อได้ข้อเท็จจริงมาให้มากที่สุด

11. มีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน
12. มีความรอบรู้กว้าง และมีพื้นฐานการศึกษาที่ดีพอ
13. มีจรรยาบรรณสำหรับข่าว ทั้งนี้หมายถึง

ก. นักข่าวจะต้องมีความสามารถในการที่จะรู้ว่า ข่าวแบบไหนเป็นที่สนใจของผู้อ่าน โดยทั่วไป

ข. นักข่าวจะต้องมีความสามารถในการแกะรอย หรือติดตามสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ อื่น ๆ ที่เป็นฉนวนไปสู่การค้นพบข่าวที่สำคัญ

ค. นักข่าวจะต้องมีความสามารถในการที่จะรู้ถึงความสำคัญของข้อเท็จจริงหลายอย่าง ที่นำมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

14. มีความแหลมคมในการสังเกตการณ์
15. มีความสนใจและรักการอ่าน
16. มีความรู้ในเรื่องศัพท์อย่างกว้างขวาง

จากบุคลิกภาพที่ดีของนักข่าวดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่านักข่าวที่ดีมีบุคลิกภาพต่อไปนี้ คือ

1. มีความสามารถพบปะผู้คนทุกแบบ ทุกวัย เพื่อหาข่าวสารจากบุคคลเหล่านั้น
2. ฉลาด มีไหวพริบดี
3. สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว คล่องแคล่ว
4. มีความรับผิดชอบ
5. กล้าเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ
6. เป็นคนช่างสังเกต

จากบุคลิกภาพที่ดีของนักข่าว ซึ่งได้สรุปไว้ข้างต้นนี้ เมื่อนำมาพิจารณาเทียบเคียงในบริบทของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ กล่าวได้ว่า นักข่าวที่ดี มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ ต่อไปนี้

1. ชอบออกสังคม (A+)
2. สติปัญญาสูง (B+)
3. อ้าหาญ (H+)
4. จิตใจมั่นคง (I-)
5. มีความไว้วางใจ (L-)
6. นักทดลอง (Q₁+))

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ 16PF กับบุคคลในอาชีพต่าง ๆ มีดังนี้

การวิจัยบุคลิกภาพ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีวิเคราะห์องค์ประกอบ และวัดบุคลิกภาพจากแบบวัด 16PF โดยนำมาศึกษากันมากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อหาความจริงว่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบใดบ้าง และผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อใช้ประโยชน์ในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นต้น งานวิจัยที่สำคัญ ๆ ในเรื่องดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

4.1 บุคลิกภาพของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ (บุคลิกภาพดีเด่น) กับ บุคลิกภาพปกติของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ

ในงานวิจัยที่ผ่านมา ได้มีการศึกษาบุคลิกภาพของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ อย่างหลากหลาย คือ ทั้งกับบุคคลในอาชีพที่ใช้แรงงานและกับบุคคลในอาชีพระดับสูงขึ้นไป ซึ่งต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าเป็นต้น

ตัวอย่างการศึกษากับบุคคลในอาชีพที่ใช้แรงงาน คือ การศึกษาของ สนั่น หล้านามวงศ์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของภารโรง โดยศึกษาจากภารโรงโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 130 คน ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ California Psychological Inventory และแบบสำรวจเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า ภารโรงที่มีผลการปฏิบัติงานสูง องค์ประกอบด้านความมานะพยายาม และประสิทธิภาพทางสติปัญญา มีบทบาทสูงสุด และองค์ประกอบด้านการแสดงออกทางสังคม ด้วยความเป็นตัวของตัวเองมีบทบาทรองลงมา

ในการวิจัยส่วนใหญ่ได้ศึกษากับบุคคลในวิชาชีพระดับสูงที่มีอาชีพต่าง ๆ กัน ดังงานวิจัยต่อไปนี้เป็น ประคอง เกื่อนการ (2532 : 74 – 75) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 364 คน และเป็นศึกษานิเทศก์ดีเด่นระดับจังหวัด จำนวน 73 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ผลการศึกษาพบว่า ศึกษานิเทศก์ดีเด่นมีสติปัญญาสูง (B+) สร้างความฝัน (M+) ส่วนศึกษานิเทศก์ทั่วไปมีจิตใจอ่อนไหว (I+) อารมณ์ดีใจเรียด (Q₄+) ลงมือปฏิบัติ (M-) และสติปัญญา (B) ปานกลาง ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง นอกจากนี้ โซโลแมน (นิตยา แก้วเล็ก. 2538 : 37 – 38; อ้างอิงจาก Soloman. 1967 : 140) ศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพและทัศนคติของนักเรียนครู ซึ่งสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนและการฝึกสอนของนิสิตฝึกสอน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 155 คน ชาย 78 คน หญิง 77 คน ที่ศึกษาอยู่ที่รัฐยอร์กเชียร์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบทดสอบหลาย ๆ อย่าง คือ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF, Oliver's Survey of Opinion About Educator, Eysenck's Model Personality Inventory, Objective Test Battery ในการประเมินค่าและให้เขียนอัตชีวประวัติของตนเอง ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีบุคลิกภาพดังนี้

1. ความมั่นคงทางอารมณ์ เมื่อประสบสถานการณ์อันวุ่นวายของเด็กเป็นประจำ
2. มีบุคลิกภาพแสดงตัว (Extravert)
3. มีความสามารถทางสังคม (Social ability)
4. มีความร่าเริงแจ่มใส (Cheerfulness)

และ แคทเทล (สัมพันธ์ บังผล. 2535 : 52; อ้างอิงจาก Cattell. 1957 : 39) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าสูง และกลุ่มที่ได้รับการประเมินค่าต่ำ โดยใช้แบบสอบถาม 16PF ผลที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในด้านการสอนของครูที่ประสบความสำเร็จ มีธรรมชาติ (G +) ควบคุมตนเอง (Q₃+) สุขุมมีสติ (F-) มั่นคงเปิดเผย (N-) อารมณ์อ่อนไหว (C-)

พจนารถ แดงพลอย (2532 : 78 – 79) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครู และครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขต

การศึกษา 1 โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพได้คะแนนบุคลิกภาพสูงในด้านมีธรรมชาติ (G+) และเป็นนักทดลอง (Q₁+) เช่นเดียวกับที่ สีนินาฏ พันธุ์ดี (2534 : 79 – 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูแนะแนวและครูที่ประสบความสำเร็จ ตามบทบาทหน้าที่การทำงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นครูแนะแนวและครูที่ประสบความสำเร็จตามบทบาทหน้าที่การทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 7 ปีการศึกษา 2534 ที่ผ่านการเสนอชื่อ และการประเมินโดยฝ่ายบริหาร ครูแนะแนวและครูในโรงเรียน ด้วยแบบประเมินสภาพภาพการประสบความสำเร็จตามบทบาทหน้าที่การทำงาน โดยคัดเลือกจากผู้ที่ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ทำการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนครูแนะแนว 20 คน และครู 20 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินสภาพภาพการประสบความสำเร็จตามบทบาทหน้าที่การทำงาน และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF Form B ผลปรากฏว่า ครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จตามบทบาทหน้าที่การทำงาน ชอบออกสังคม (A+)

พรพิมล เพ็งศรีทอง (2515 : 104 – 112) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในสถาบันฝึกหัดครู จำนวน 50 คน และนักวิทยาศาสตร์ ที่ทำงานในสถานที่ราชการจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ประสบความสำเร็จ และครูที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ เกณฑ์สำหรับผู้บังคับบัญชาเป็นบุคคลในอาชีพครู ใช้พิจารณาผู้ได้บังคับบัญชาว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพครู เกณฑ์สำหรับผู้บังคับบัญชาที่เป็นบุคคลในอาชีพนักวิทยาศาสตร์ ใช้พิจารณาผู้ได้บังคับบัญชาว่าเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ แบบสำรวจประเมินตนเองของครูแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ฟอร์ม A และ B และแบบสอบถามความเกรงใจ ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ไว้ตัว (A-) สติปัญญาค่อนข้างสูงเล็กน้อย (B+) ส่วนครูที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ชอบออกสังคม (A+) สติปัญญาค่อนข้างต่ำเล็กน้อย (B-) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างส่วนบุคลิกภาพของนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีองค์ประกอบบุคลิกภาพไม่แตกต่างจากนักวิทยาศาสตร์ ผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพทุก ๆ ด้าน และวัลลี หลีสันติพงศ์ (2515 : 146 – 148) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักบัญชี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูจำนวน 50 คน นักบัญชีในธนาคารและบริษัทจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ฟอร์ม B และแบบทดสอบความเกรงใจ ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ไว้ตัว (A-) ฟังกลุ่ม (Q₂-) ครูที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ชอบสังคม (A+) ฟังตนเอง (Q₂+) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน นักบัญชีที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ จิตใจมั่นคง (I-) นักบัญชีที่ไม่ประสบความสำเร็จ จิตใจอ่อนไหว (I+) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ โดยแยกศึกษาเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพกับบุคคลที่มีพฤติกรรมการประกอบอาชีพตามปกติ คือ ไม่ได้รับการกล่าวถึงในด้านการประสบความสำเร็จในอาชีพ ปรากฏผลว่า บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพมีบุคลิกภาพดังนี้ ชอบสังคม (A+) สติปัญญาสูง (B+) อารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) มีธรรมชาติ (G+) อาจหาญ (H+) จิตใจมั่นคง (I-) นักทดลอง (Q₁+) ควบคุมตนเอง (Q₃+)

ส่วนบุคคลที่มีพฤติกรรมการทำงานไปตามปกติ ไม่ได้รับการตัดสินว่าประสบความสำเร็จในอาชีพมีบุคลิกภาพ ดังนี้ สถิติปัญญาต่ำ (B-) มีความละเอียด (H-) จิตใจอ่อนไหว (I+) นักอนุรักษ (Q₁+) พึ่งตนเอง (Q₂+) อารมณ์ดีใจเครียด (Q₄+)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.2 บุคลิกภาพของเพศชายดีเด่นกับเพศชายทั่วไป

อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบของบุคลิกภาพ กับการประสบความสำเร็จในการฝึกบินของศิษย์การบินโรงเรียนกำแพงแสน กองทัพอากาศ ด้วยแบบทดสอบ 16PF (ฟอร์ม B) โดยศึกษาจากศิษย์การบินมัธยมทุกนายที่อยู่ระหว่างการฝึกบินทั้งหมดจำนวน 53 ราย ผลการศึกษาพบว่า ศิษย์การบินที่ประสบความสำเร็จในการฝึกบินทุกระดับ มีอารมณ์มั่นคง (C+) จิตสงบราบเรียบ (O-) รักษาสิทธิของตน (E+) ลงมือปฏิบัติ (M-) และอารมณ์ดีใจเครียด (Q₄+) นอกจากนี้ บาร์แทรม และเดล (อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ. 2539 : 60; อ้างอิงจาก Bartram and Dale. 1981) ศึกษาศิษย์การบินฝึกหัดของกองทัพอังกฤษ พบว่า ศิษย์การบินที่ประสบความสำเร็จในการบินจะมีลักษณะจิตใจสงบราบเรียบ (O-) ชอบออกสังคม (A+) และ แคทเทล (อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ. 2539 : 68 ; อ้างอิงจาก Cattell. 1957 : 29) ได้ทำการศึกษามหาวิทยาลัย บุคลิกภาพของศิษย์การบินที่ไม่ได้จบจากมหาวิทยาลัย จำนวน 145 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF พบว่า ศิษย์การบินที่ประสบความสำเร็จในการฝึกบินจะมีลักษณะ อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) ลงมือปฏิบัติ (M-) มั่นคงเปิดเผย (N-) และจิตสงบราบเรียบ (O-)

ดร.จิต อุตรมัลย์ (2532 : 44 – 49) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนายอำเภอ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนายอำเภอที่สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2532 จำนวน 286 คน และเป็นนายอำเภอดีเด่นที่ได้จากการคัดเลือก ในปี พ.ศ. 2530 – 2531 จำนวน 72 คน พบว่า นายอำเภอดีเด่น มีสติปัญญาสูง (B+) อาจหาญ (H+) นักทดลอง (Q₁+) และควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนายอำเภอทั่วไป มีสติปัญญาต่ำ (B-) มีความละเอียด (H-) นักอนุรักษ (Q₁-) และอารมณ์อ่อนไหว (C-) ส่วนองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่าง

บุษรินทร์ บุญรอด (2536 : 59) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความท้อถอยกับบุคลิกภาพของช่างสำรวจ โดยใช้แบบวัดความท้อถอย และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF กลุ่มตัวอย่างเป็นช่างสำรวจ สำนักงานชลประทานที่ 1, 2 และ 3 สังกัดกรมชลประทาน จำนวน 85 คน พบว่า ช่างสำรวจที่มีผลสำเร็จในการปฏิบัติงานสูง สร้างความฝัน (M+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนผู้ที่มีผลสำเร็จในการปฏิบัติงานต่ำ จะมีจิตใจอ่อนไหว (I+) นักอนุรักษ (Q₁-) พึ่งกลุ่ม (Q₂-)

แคทเทล (นวลละอ อเจียมสุวรรณ, 2516 : 157–165; อ้างอิงจาก Cattell.1957 : 40– 43) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของวิศวกรที่มีประสิทธิภาพสูงจำนวน 20 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF ผลการวิจัยปรากฏว่า วิศวกรที่มีประสิทธิภาพสูง มีอารมณ์มั่นคง (C+) มีความไว้วางใจ (L-) เห็นแก่ได้ (G-) ลงมือปฏิบัติ (M-) และจิตใจสงบราบเรียบ (O-) ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเพศชายดีเด่นกับเพศชายทั่วไป โดยแยกศึกษาเป็นบุคคล เพศชายดีเด่นและทั่วไป ปรากฏผลว่า บุคลิกภาพของเพศชายดีเด่น ได้แก่ สถิติปัญญาสูง (B+) อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) ลงมือปฏิบัติ (M-) จิตใจสงบราบเรียบ (O-) และควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนบุคลิกภาพของเพศชายทั่วไป ได้แก่ สถิติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) มีความละเอียด (H-) จิตใจอ่อนไหว (I+) นักอนุรักษ์ (Q₁-)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.3 บุคลิกภาพของเพศหญิงดีเด่นกับเพศหญิงทั่วไป

เทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของ นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างเช่น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในปี 2537 ใน 3 หลักสูตร จำนวน 283 คน โดยใช้แบบทดสอบ MMPI ของ Hathaway และ McKinley ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาหญิงดีเด่นมีลักษณะบุคลิกภาพเป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวได้ยาก วิตกกังวล ใฝ่หาความรัก ชอบเข้าสังคม มองโลกในแง่ดี มีศีลธรรม สนใจในสุขภาพของตนเอง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ นักศึกษาหญิงดีเด่น มีบุคลิกภาพดังนี้ คือ ชอบออกสังคม (A+) สถิติปัญญาสูง (B+) ทำตามสบาย (F+) มีธรรมะ (G+) มีความไว้วางใจ (L-)

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพของเพศหญิงดีเด่นกับเพศหญิงทั่วไป โดยแยกศึกษาเป็นบุคคล เพศหญิงดีเด่นและทั่วไป ปรากฏผลว่า บุคลิกภาพของเพศหญิงดีเด่น ได้แก่ ชอบออกสังคม (A+) สถิติปัญญาสูง (B+) ทำตามสบาย (F+) มีธรรมะ (G+) มีความไว้วางใจ (L-)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.4 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุมากดีเด่นกับบุคคลที่มีอายุมากทั่วไป

สำหรับงานวิจัยที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุมาก โดยแยกศึกษาเป็นประเภทดีเด่นกับทั่วไปนั้น พบงานวิจัยเพียง 1 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ อารยา ถาวรสวัสดิ์ (2544 : 116 – 117) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ระหว่างสรวัดนักเรียนและนักศึกษาในกลุ่มสังกัดกองสรวัดนักเรียนกับกลุ่มดีเด่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นสรวัดนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสรวัดนักเรียน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 128 คน และครูอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้รับการแต่งตั้งเป็นสรวัดนักเรียน และนักศึกษาแต่งตั้งกลุ่มดีเด่น ทั้งส่วนกลางและภูมิภาคในปีการศึกษา 2543 จำนวน 140 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (From A) ผลการศึกษาพบว่า สรวัดนักเรียนดีเด่นที่มีอายุมาก สถิติปัญญาสูง (B+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) ส่วนสรวัดนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสรวัดนักเรียนที่มีอายุมากทั่วไป มีองค์ประกอบดังนี้ สถิติปัญญาต่ำ (B-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) และรักษาสีของตน (E+)

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุมากดีเด่นกับบุคคลที่มีอายุมากทั่วไป โดยแยกศึกษาเป็นบุคคลที่มีอายุมากดีเด่นกับทั่วไป ปรากฏผลว่า บุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุมากดีเด่น ได้แก่ สถิติปัญญาสูง (B+) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนบุคคลที่มีอายุมากทั่วไป มีบุคลิกภาพคือ สถิติปัญญาต่ำ (B-) รักษาสิทธิของตน (E+) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.5 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุน้อยดีเด่นกับอายุน้อยทั่วไป

งานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุน้อย โดยแยกศึกษาเป็นประเภทดีเด่นกับทั่วไปนั้น พบงานวิจัยเพียง 1 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของอารยา ถาวรสวัสดิ์ (2544 : 118 – 119) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ระหว่างสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาในกลุ่มสังกัดกองสรวัตร นักเรียนกับกลุ่มดีเด่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสรวัตรนักเรียน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 128 คน และครูอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาได้รับการแต่งตั้งเป็นสรวัตรนักเรียน และนักศึกษาแต่งตั้งกลุ่มดีเด่น ทั้งส่วนกลางและภูมิภาคในปีการศึกษา 2543 จำนวน 140 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (From A) ผลการศึกษาพบว่า สรวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุน้อย สถิติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) และสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสรวัตรนักเรียนที่มีอายุน้อย สถิติปัญญาสูง (B+) อารมณ์ตึงเครียด (Q₄+) มั่นคงเปิดเผย (N-)

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุน้อยดีเด่น กับบุคคลที่มีอายุน้อยทั่วไป ปรากฏผลว่า บุคลิกภาพของบุคคลที่มีอายุน้อยดีเด่น ได้แก่ สถิติปัญญาต่ำ (B-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) อารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-)

ส่วนบุคคลที่มีอายุน้อยทั่วไป สถิติปัญญาสูง (B+) มั่นคงเปิดเผย (N-) อารมณ์ ตึงเครียด (Q₄+)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.6 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากดีเด่นกับประสบการณ์การทำงานมากทั่วไป

งานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมาก โดยแยกศึกษาเป็นประเภทดีเด่นกับทั่วไปนั้น พบงานวิจัยเพียง 1 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ อารยา ถาวรสวัสดิ์ (2544 : 119 – 120) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ระหว่างสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาในกลุ่มสังกัดกองสรวัตรนักเรียน กับกลุ่มดีเด่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสรวัตรนักเรียน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 128 คน และครูอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้รับการแต่งตั้งเป็นสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาแต่งตั้งกลุ่มดีเด่น ทั้งส่วนกลางและภูมิภาคในปีการศึกษา 2543 จำนวน 140 คน โดยใช้แบบทดสอบ

บุคลิกภาพ 16PF (From A) ผลการศึกษาพบว่า สาราวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุนานมาก ชอบออกสังคม (A+) รักษาสิทธิของตน (E+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) และมีธรรมชาติ (G+) ส่วนสาราวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสาราวัตร นักเรียนที่มีอายุนานมาก ไว้วางใจ (A-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) และเห็นแก่ได้ (G-)

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากดีเด่นกับบุคคลที่มีอายุประสบการณ์การทำงานมากทั่วไป ปรากฏผลว่า บุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากดีเด่น ได้แก่ ชอบออกสังคม (A+) รักษาสิทธิของตน (E+) มีธรรมชาติ (G+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) และเห็นแก่ได้ (G-)

ส่วนบุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานมากทั่วไป ได้แก่ ไว้วางใจ (A-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) เห็นแก่ได้ (G-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.7 บุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยดีเด่นกับประสบการณ์การทำงานน้อยทั่วไป

งานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย โดยแยกศึกษาเป็นประเภทดีเด่นกับทั่วไปนั้น พบงานวิจัยเพียง 1 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ อารยา ถาวรสวัสดิ์ (2544 : 120) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ระหว่างสาราวัตรนักเรียนและนักศึกษาในกลุ่มสังกัดกองสาราวัตรนักเรียน กับกลุ่มดีเด่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นสาราวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสาราวัตรนักเรียน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 128 คน และครูอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ได้รับการแต่งตั้งเป็นสาราวัตรนักเรียนและนักศึกษาแต่งตั้งกลุ่มดีเด่น ทั้งส่วนกลางและภูมิภาคในปีการศึกษา 2543 จำนวน 140 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (From A) ผลการศึกษาพบว่า สาราวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุนานน้อย มีบุคลิกภาพดังนี้ สถิติปัญญาสูง (B+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) และมีความไว้วางใจ (L-) ส่วนสาราวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสาราวัตรนักเรียนที่มีอายุนานน้อย สถิติปัญญาต่ำ (B-) มั่นคงเปิดเผย (N-) จิตใจหวาดระแวง (L+)

จากการวิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพ ของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยดีเด่นกับบุคคล ที่มีอายุประสบการณ์การทำงานน้อยทั่วไป ปรากฏผลว่า บุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยดีเด่น ได้แก่ สถิติปัญญาสูง (B+) มีความไว้วางใจ (L-) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) และเห็นแก่ได้ (G-)

ส่วนบุคลิกภาพของบุคคลที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยทั่วไป ได้แก่ สถิติปัญญาต่ำ (B-) จิตใจหวาดระแวง (L+) มั่นคงเปิดเผย (N-)

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัยต่อไป

4.8 ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในกลุ่มดีเด่นกับกลุ่มทั่วไป

จากการศึกษางานวิจัยของ อารยา ถาวรสวัสดิ์ (2544 : 123) พบว่า บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบของแคทเทิล ในกลุ่มสารวัตรนักเรียน พบว่า มี 5 คู่องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก คือ องค์ประกอบมโนธรรม (G) กับการควบคุมอารมณ์ (Q₃), องค์ประกอบความอิสระเสรี (Q₁) กับความเครียด (Q₄), องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับความเครียด (Q₄), องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) กับความอิสระเสรี (Q₁), องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) กับการกล้าเผชิญ (H) และมี 9 คู่องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ คือ องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) กับการพึ่งตนเอง (Q₂), องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน (I) กับความอิสระเสรี (Q₁), องค์ประกอบความวิตกกังวล (O) กับการกล้าเผชิญ (H), องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับการควบคุมอารมณ์ (Q₃), องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) กับความวิตกกังวล (O), องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) กับการพึ่งตนเอง (Q₂), องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน (I) กับความเครียด (Q₄), องค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) กับการจิตใจอ่อนโยน (I), องค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) กับการพึ่งตนเอง (Q₂)

จากงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นหลักฐานในการตั้งสมมติฐานการวิจัยต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. นักข่าวดีเด่น มีองค์ประกอบ A, B, G, H, Q₁, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไป คือ

นักข่าวดีเด่น ชอบออกสังคม (A+) สถิติปัญญาสูง (B+) มีธรรมะ (G+) อาจหาญ (H+) นักทดลอง (Q₁+) และควบคุมตนเอง (Q₃+) และ

ส่วนนักข่าวทั่วไป ไร้วัว (A-) สถิติปัญญาต่ำ (B-) เห็นแก่ได้ (G-) มีความละเอียด (H-) นักอนุรักษ์ (Q₁-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

และนักข่าวดีเด่นมีองค์ประกอบ C, F, I ต่ำกว่านักข่าวทั่วไป คือ

นักข่าวดีเด่น อารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) และจิตใจมั่นคง (I-)

ส่วนนักข่าวทั่วไป อารมณ์มั่นคง (C+) ทำตนตามสบาย (F+) และจิตใจอ่อนไหว (I+)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2. นักข่าวดีเด่นชาย มีองค์ประกอบ B, C, H, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไปชาย คือ

นักข่าวดีเด่นชาย สถิติปัญญาสูง (B+) อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) และ ควบคุมตนเอง (Q₃+) และ

ส่วนนักข่าวทั่วไปชาย สถิติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) มีความละเอียด (H-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

และนักข่าวดีเด่นชาย มีองค์ประกอบ M, O ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปชาย คือ

นักข่าวดีเด่นชาย ลงมือปฏิบัติ (M-) และจิตใจสงบราบเรียบ (O-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปชาย สร้างความฝัน (M+) และจิตใจหวาดหวั่น (O+)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. นักข่าวดีเด่นหญิง มีองค์ประกอบ A, C, F, G สูงกว่านักข่าวทั่วไปหญิง คือ

นักข่าวดีเด่นหญิง ชอบออกสังคม (A+) อารมณ์มั่นคง (C+) ทำตนตามสบาย (F+) มีธรรมะ (G+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง ไร้ตัว (A-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) เห็นแก่ได้ (G-)

และนักข่าวดีเด่นหญิง มีองค์ประกอบ H, O ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปหญิง คือ

นักข่าวดีเด่นหญิง มีความละเอียด (H-) และจิตใจสงบราบเรียบ (O-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง อาจหาญ (H+) และจิตใจห้าวหาญ (O+)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบ B, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก สติปัญญาสูง (B+) และควบคุมตนเอง (Q₃+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก สติปัญญาต่ำ (B-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

และนักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบ E ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก อ่อนน้อมถ่อมตน (E-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก รักษาสิทธิของตน (E+)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบ N สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย มั่นคงเปิดเผย (N-)

และนักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบ B, Q₄ ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย สติปัญญาต่ำ (B-) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย สติปัญญาสูง (B+) และอารมณ์ตึงเครียด (Q₄+)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

6. นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบ A, E, G, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ชอบออกสังคม (A+) รักษาสิทธิของตน (E+) มี
ธรรมะ (G+) ควบคุมตนเอง (Q₃+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ไร้ตัว (A-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) เห็นแก่ได้
(G-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

7. นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบ B, N สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มี
ประสบการณ์การทำงานน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาสูง (B+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาน้อย (B-) มั่นคงเปิดเผย (N-)

และนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบ L ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มี
ประสบการณ์การทำงานน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีความไว้วางใจ (L-)

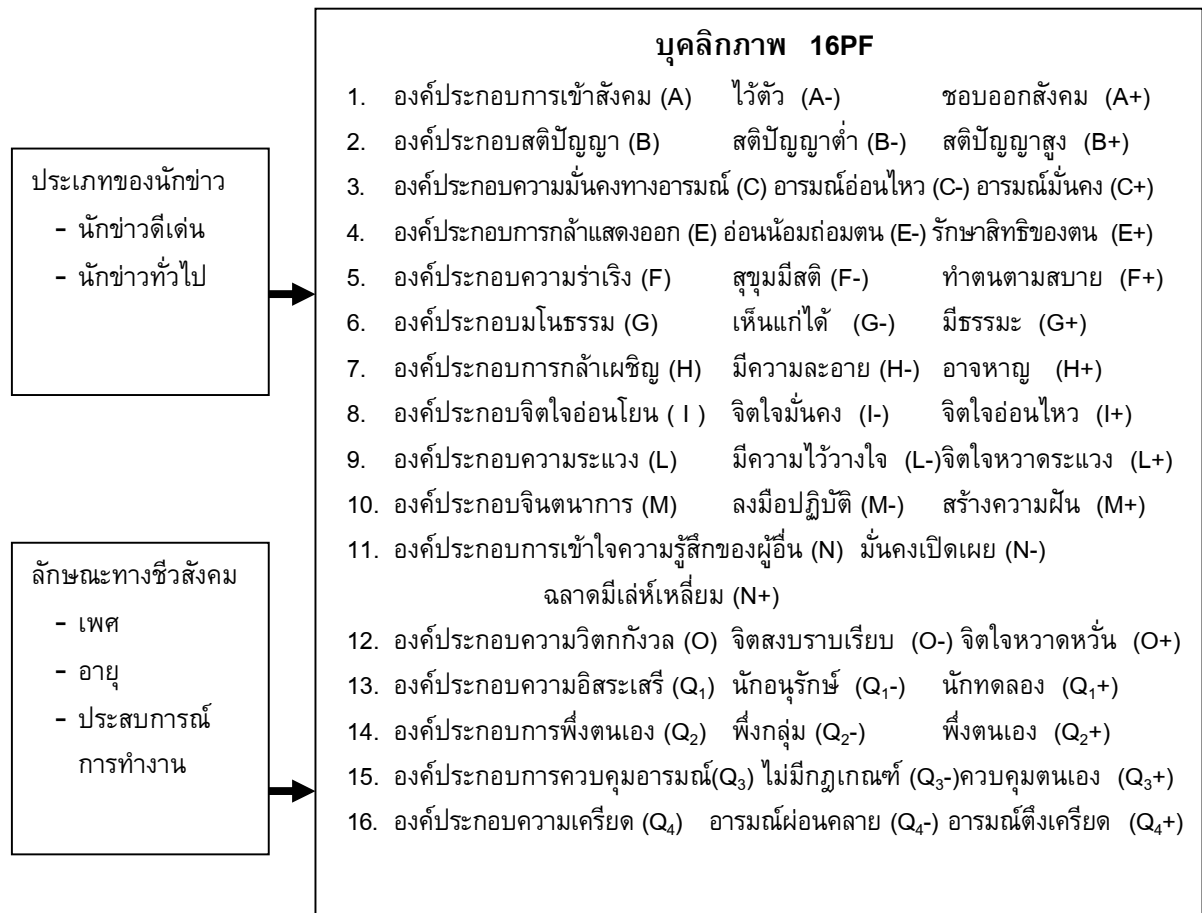
ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย จิตใจหยาบกระด้าง (L+)

ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

8. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์ การทำงานที่มีต่อ
บุคลิกภาพบางด้านของนักข่าว คือ นักข่าวเพศชาย ที่มีอายุมาก และมีประสบการณ์การทำงานมาก มี
บุคลิกภาพ A, B, C, E, G, H, Q₃ สูงกว่านักข่าวหญิงที่มีอายุน้อยและมีประสบการณ์การทำงานน้อย

9. มีความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในนักข่าวดีเด่น และนักข่าวทั่วไป โดยความสัมพันธ์ 5
คู่องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ได้แก่ องค์ประกอบ G กับ Q₃, องค์ประกอบ Q₁ กับ Q₄,
องค์ประกอบ Q₂ กับ Q₄, องค์ประกอบ A กับ Q₁, องค์ประกอบ C กับ H, และ 9 คู่องค์ประกอบมี
ความสัมพันธ์ เชิงลบ ได้แก่ องค์ประกอบ A กับ Q₂, องค์ประกอบ I กับ Q₁, องค์ประกอบ O กับ H,
องค์ประกอบ Q₂ กับ Q₃, องค์ประกอบ C กับ O, องค์ประกอบ C กับ Q₂, องค์ประกอบ I กับ Q₄,
องค์ประกอบ E กับ I, องค์ประกอบ H กับ Q₂

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่

1.1 นักข่าว โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ จำนวน 1,754 คน ดังนี้

เพศ \ ประเภทสื่อ	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์	รวม
ชาย	312	58	527	897
หญิง	282	62	513	857
รวม	594	120	1,040	1,754

1.2 นักข่าว โทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ดีเด่น ที่ได้รับรางวัล จากองค์กรหรือหน่วยงานทางด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 75 คน ดังนี้

เพศ \ ประเภทสื่อ	โทรทัศน์	วิทยุ	หนังสือพิมพ์	รวม
ชาย	8	12	15	35
หญิง	16	15	9	40
รวม	24	27	24	75

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักข่าวทั่วไป ทั้งนักข่าวโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ จำนวน 314 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางของ ซีริชย์ กาญจนวสี และคณะ และนักข่าวดีเด่น ทั้ง 3 ประเภท ได้ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทั้งหมด จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF φόρμ A (The Sixteen Personality Factor Test)

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล และแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF จำนวน 187 ข้อ

2. ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF φόρμ A ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล จำนวน 187 ข้อ ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อจะประกอบด้วยองค์ประกอบบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ คือ

1. องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) ไว้วางใจ (A-) ชอบออกสังคม (A+)
2. องค์ประกอบสติปัญญา (B) สติปัญญาดำ (B-) สติปัญญาสูง (B+)
3. องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) อารมณ์อ่อนไหว (C-) อารมณ์มั่นคง (C+)
4. องค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) รักษาสิทธิของตน (E+)
5. องค์ประกอบความร่าเริง (F) สุขุมมีสติ (F-) ทำตามสบาย (F+)
6. องค์ประกอบมโนธรรม (G) เห็นแก่ได้ (G-) มีธรรมะ (G+)
7. องค์ประกอบความกล้าเผชิญ (H) มีความละเอียด (H-) อดทน (H+)
8. องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน (I) จิตใจมั่นคง (I-) จิตใจอ่อนไหว (I+)
9. องค์ประกอบความระแวดระวัง (L) มีความไว้วางใจ (L-) จิตใจหวาดระแวง (L+)
10. องค์ประกอบจินตนาการ (M) ลงมือปฏิบัติ (M-) สร้างความฝัน (M+)
11. องค์ประกอบความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) มั่นคงเปิดเผย (N-) ฉลาดมีเสน่ห์หลอกล่อ (N+)
12. องค์ประกอบความวิตกกังวล (O) จิตสงบราบเรียบ (O-) จิตใจหวาดหวั่น (O+)
13. องค์ประกอบความอิสระเสรี (Q₁) นักอนุรักษ์ (Q₁-) นักทดลอง (Q₁+)
14. องค์ประกอบความพึ่งตนเอง (Q₂) พึ่งกลุ่ม (Q₂-) พึ่งตนเอง (Q₂+)
15. องค์ประกอบความควบคุมอารมณ์ (Q₃) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) ควบคุมตนเอง (Q₃+)
16. องค์ประกอบความเครียด (Q₄) อารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-) อารมณ์ตึงเครียด (Q₄+)

3. เกณฑ์ในการให้คะแนน

การให้คะแนนคำตอบที่ได้จากการตอบเป็นการจัดลำดับคุณภาพ ซึ่งมีค่าเป็น 2,1 และ 0 เนื่องจากลักษณะองค์ประกอบบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ มีลักษณะที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น สลัว – ชอບออก สักคม, อารมณือ่อนไหว – อารมณืมั่นคง เป็นต้น

การแปลความหมายคะแนนดังนี้

ผู้ที่ได้คะแนน 2 หมายถึง ผู้ที่มีแนวโน้มจะมีบุคลิกภาพไปทางด้านขวา

ผู้ที่ได้คะแนน 1 หมายถึง ผู้ที่มีแนวโน้มจะมีบุคลิกภาพอยู่ระหว่างกลาง

ผู้ที่ได้คะแนน 0 หมายถึง ผู้ที่มีแนวโน้มจะมีบุคลิกภาพไปทางด้านซ้าย

ผู้ที่ตอบข้อ ค. จะได้ 2 คะแนน ตอบข้อ ข. จะได้ 1 คะแนน และตอบข้อ ก. จะได้คะแนน 0 คะแนน

เกณฑ์ในการให้คะแนนนี้ใช้กับองค์ประกอบบุคลิกภาพ 15 องค์ประกอบ ยกเว้น องค์ประกอบบุคลิกภาพ B (สติปัญญา) ซึ่งมีการให้คะแนนข้อที่ตอบแต่ละข้อ 2 อย่างคือ ผู้ตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน

4. ตัวอย่างแบบทดสอบ เช่น

องค์ประกอบ A (การเข้าสังคม)

คำถาม ถ้าจำนวนชั่วโมงทำงาน และเงินเดือนได้รับเท่ากัน งานที่ข้าพเจ้าเลือกทำคือ

คำตอบ ก. ช่างไม้ หรือคนทำงาน ข. ไม่แน่ใจ ค. พนักงานเสิร์ฟอาหาร ในภัตตาคารชั้นดี

5. คำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF Form A

1. แบบทดสอบเล่มนี้ประกอบด้วยคำถามเพื่อจะทดสอบความสนใจ และความรู้สึกที่ท่านมีต่อสิ่งต่าง ๆ คำถามส่วนใหญ่จะไม่มีคำตอบที่ “ถูก” หรือ “ผิด” เพราะความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อสิ่งเดียวกันหรือในเรื่องเดียวกันนั้นย่อมแตกต่างกัน สิ่งที่ท่านจะต้องปฏิบัติคือ คำตอบคำถามทุกข้อตรงตามความคิดเห็นของท่านเอง

2. เขียนชื่อ – สกุล, เพศ, อายุ และ วัน เดือน ปี ที่ทำแบบทดสอบในกระดาษคำตอบ

3. ในแต่ละคำถามมีคำตอบอยู่สามคำตอบ โปรดเลือกคำตอบที่ท่านต้องการเพียง คำตอบเดียวจาก ข้อ ก (A) ข (B) และ ค (C) ที่กำหนดให้แล้วกากบาท ลงในช่องใต้ตัวอักษร ที่เป็นข้อที่ท่านเลือกในกระดาษคำตอบ เช่น

ตัวอย่าง

1. ข้าพเจ้าชอบดูกีฬาที่เล่นเป็นทีม

3. เงินไม่สามารถทำให้มีความสุข

ก. มาก	ก. จริง
ข. เป็นบางครั้ง	ข. ไม่แน่เสมอไป
ค. ไม่ชอบ	ค. ไม่จริง
-
2. ข้าพเจ้าชอบคนที่	4. ผู้ใหญ่ กับ เด็ก เช่นเดียวกันกับ แม่กับ
ก. เกือบตัว	ก. ลูกแมว
ข. ทั้ง ก. และ ข.	ข. สุนัข
ค. คบคนง่าย	ค. เด็กเล็ก

สำหรับตัวอย่างสุดท้าย คำตอบที่ถูกต้อง คือ ก. ลูกแมว คำถามลักษณะนี้เป็นคำถามของการให้เหตุผล ซึ่งจะพบน้อยมากในแบบทดสอบชุดนี้

ตัวอย่างคำตอบ

.....

.....

1.	☒	☐	☐
2.	☐	☐	☒
3.	☐	☒	☐
4.	☒	☐	☐

ในขณะที่ท่านตอบแบบทดสอบนี้ โปรดยึดหลัก 4 ประการ คือ

1. ตอบเฉพาะสิ่งที่จริงสำหรับท่าน
2. อย่าใช้เวลาในการตอบคำถามแต่ละข้อนานเกินไป จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องทันที คำถาม อาจสั้นเกินไปที่จะให้รายละเอียดทั้งหมดแก่ท่าน แต่จงเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่า เป็นคำตอบที่ดีที่สุดสำหรับคำถามนั้น ๆ
3. ตอบคำถามทุกข้อ ไม่เว้นข้อใดข้อหนึ่ง
4. ท่านควรจะตอบข้อ ก. หรือ ข้อ ค. ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และตอบข้อ ข. เฉพาะ เมื่อคำตอบในข้อ ก. และข้อ ค. เป็นคำตอบที่เป็นไปไม่ได้จริง ๆ สำหรับท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย ทำหนังสือถึงนักข่าวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หรือหน่วยงานต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เมื่อได้รับหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง กับกลุ่มตัวอย่างทุกคน
3. แบบทดสอบที่ได้รับคืนมา ดำเนินการดังต่อไปนี้
 - 3.1 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบทดสอบที่ได้รับคืนทั้งหมด
 - 3.2 ตรวจสอบและแปลผลแบบทดสอบฉบับที่สมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มที่แยกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
3. ใช้สถิติ Three – way Analysis of Variance เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางชีวสังคมที่มีผลต่อบุคลิกภาพบางด้าน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ Newman – Kuels เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 8
4. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแต่ละด้าน โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของนักข่าว 2 กลุ่ม ตามวิธีการของ Fisher's Z Transformation เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 9

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น มีจุดมุ่งหมายคือ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไปในกลุ่มรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป โดยแยกตามลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และ ประสบการณ์ การทำงานที่มีต่อบุคลิกภาพบางด้านของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวไป
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 389 คน เป็นนักข่าว ผู้ทำงานด้านสื่อสารมวลชน 3 ประเภทได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยะ และโทรทัศน์ ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นหรือยอดเยี่ยมจากองค์กรหรือหน่วยงานด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 75 คน และนักข่าวผู้ทำงานด้านสื่อสารมวลชนทั้ง 3 ประเภท เช่นกัน ที่ยังไม่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานด้านสื่อสารมวลชนใด ๆ จำนวน 314 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลาย ขั้นตอน

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นในส่วนแรกจะนำเสนอข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับลักษณะและขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง และส่วนต่อไป เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดย

1. ใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D) ในการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
2. ในการทดสอบสมมุติฐานใช้ค่าสถิติ คือ
 - 2.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างใช้ค่าสถิติ t – test
 - 2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวน 3ทาง (Three – Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของ Newman – Kuels
 - 2.3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และเปรียบเทียบสหสัมพันธ์ 2 กลุ่ม ตามวิธีการของ Fisher's Z Transformation

ในการวิเคราะห์และแปลผลในครั้งนี้ เพื่อความสะดวกและมีความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องการใช้สัญลักษณ์ทางสถิติ จึงขอเสนอดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา ใน t - test
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ss	แทน	ค่าบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นความเป็นอิสระ
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาใน F - distribution
Z	แทน	ค่าเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ 2 กลุ่ม

ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักข่าว ผู้ที่ทำงานด้านสื่อสารมวลชน 3 ประเภทได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และ โทรทัศน์ ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่น หรือยอดเยี่ยมจากหน่วยงานหรือองค์กรด้านสื่อมวลชน จำนวน 75 คนและนักข่าวที่ทำงานด้านสื่อสารมวลชน ทั้ง 3 ประเภทเช่นกัน ซึ่งยังไม่เคยได้รับรางวัลใด ๆ จำนวน 314 คน

ตาราง 1 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์ การทำงาน

ลักษณะทั่วไป	ประเภทนักข่าว	
	ดีเด่น	ทั่วไป
เพศ		
	ชาย	35 134
	หญิง	40 180
อายุ		
	น้อย	15 219
	มาก	60 95
ประสบการณ์การทำงาน		
	น้อย	18 232
	มาก	57 82

จากตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (N) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็นนักข่าวดีเด่น จำนวน 75 คน นักข่าวทั่วไปจำนวน 314 คน

ตาราง 2 แสดงข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามองค์ประกอบของบุคลิกภาพใน 16 ด้าน

องค์ประกอบ	N	$\bar{x}$	S.D
A	389	20.83	2.83
B	389	27.33	3.02
C	389	24.28	2.67
E	389	23.66	2.74
F	389	25.70	2.87
G	389	18.07	2.12
H	389	25.18	2.84
I	389	22.25	2.46
L	389	16.11	2.67
M	389	24.93	3.55
N	389	20.84	2.70
O	389	23.77	2.92
Q1	389	17.05	2.35
Q2	389	18.24	2.72
Q3	389	18.45	2.87
Q4	389	25.48	2.66

จากตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละองค์ประกอบ ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยนี้ไปเป็นเกณฑ์ โดยกลุ่มที่ได้คะแนนบุคลิกภาพสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ($\bar{x}$) เป็นกลุ่มที่มีองค์ประกอบด้านนั้นเป็นบวก(+) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยคือผู้ที่มีองค์ประกอบด้านนั้นเป็นลบ (-)

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานแบ่งเป็น

1. สมมุติฐานข้อที่ 1 – 7 เป็นการเปรียบเทียบบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบ ด้าน เพศ อายุ และ ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้สถิติ $t - test$
2. สมมุติฐานข้อที่ 8 เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three-Way Analysis of Variance)
3. สมมุติฐานข้อที่ 9 เป็นการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Person's Product Moment Correlation Coefficient) และเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของนักศึกษา 2 กลุ่ม ตามวิธีการของ Fisher's Z Transformation

สมมุติฐานข้อที่ 1

นักข่าวดีเด่นมีองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) สถิติปัญญา (B) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) ความอิสระเสรี (Q₁) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) สูงกว่านักข่าวทั่วไป คือ

นักข่าวดีเด่น ชอบออกสังคม (A+) สถิติปัญญาสูง (B+) มีธรรมะ (G+) อาจหาญ (H+) นักทดลอง (Q₁+) และควบคุมตนเอง (Q₃+)

ส่วนนักข่าวทั่วไป ไร้ตัว (A-) สถิติปัญญาน่า (B-) เห็นแก่ได้ (G-) มีความละเอียด (H-) นักอนุรักษ์ (Q₁-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

และนักข่าวดีเด่น มีองค์ประกอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความร่าเริง (F) จิตใจอ่อนโยน (I) ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปคือ

นักข่าวดีเด่นอารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) และจิตใจมั่นคง (I-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปอารมณ์มั่นคง (C+) ทำงานตามสบาย (F+) และจิตใจอ่อนไหว (I)

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ ความแตกต่างขององค์ประกอบ A B C F G H I Q₁ Q₃ ของนักข่าวดีเด่น กับ นักข่าวทั่วไป

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{X}$	S.D	t	p - value
A	ดีเด่น	75	18.74	2.14	-7.60***	.001
	ทั่วไป	314	21.33	2.75		
B	ดีเด่น	75	28.72	1.88	4.5***	.00
	ทั่วไป	314	27.00	3.15		
C	ดีเด่น	75	25.17	1.80	3.27***	.001
	ทั่วไป	314	24.06	2.80		
F	ดีเด่น	75	25.70	1.92	.03	.98
	ทั่วไป	314	25.69	3.05		
G	ดีเด่น	75	17.90	1.88	-.83	.41
	ทั่วไป	314	18.11	2.17		
H	ดีเด่น	75	25.93	2.00	2.56*	.01
	ทั่วไป	314	25.00	2.98		
I	ดีเด่น	75	22.32	1.68	2.96	.77
	ทั่วไป	314	22.23	2.61		
Q ₁	ดีเด่น	75	16.25	1.86	-3.31***	.001
	ทั่วไป	314	17.24	2.41		
Q ₃	ดีเด่น	75	20.10	.56	5.79***	.001
	ทั่วไป	314	18.06	3.05		

จากตาราง 3 พบว่า นักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไปมีองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความอิสระเสรี (Q₁) และการควบคุมอารมณ์(Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และองค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมุติฐานข้อที่ 2

นักข่าวดีเด่นชายมีองค์ประกอบ สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าเผชิญ (H) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) สูงกว่านักข่าวชายทั่วไป คือ นักข่าวดีเด่นชาย สติปัญญาสูง (B+) อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) และควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปชาย สติปัญญาต่ำ (B-) เห็นแก่ได้ (G-) มีความละเอียด (H-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) และนักข่าวดีเด่นชาย มีองค์ประกอบ จินตนาการ (M) ความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่า นักข่าวทั่วไปชาย คือ นักข่าวดีเด่นชาย ลงมือปฏิบัติ (M-) จิตใจสงบราบเรียบ (O-) ส่วนนักข่าวทั่วไปชาย สร้างความฝัน (M+) จิตใจหวาดหวั่น (O+)

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างองค์ประกอบ B C H M O Q₃ ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น เพศชาย

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{x}$	S.D	t	p - value
B	ดีเด่น	35	29.17	1.90	4.8***	.001
	ทั่วไป	314	26.34	3.34		
C	ดีเด่น	35	25.17	2.11	2.39*	.02
	ทั่วไป	314	24.12	3.00		
H	ดีเด่น	35	26.20	1.95	3.45***	.001
	ทั่วไป	314	24.81	2.66		
M	ดีเด่น	35	27.86	2.34	6.51***	.001
	ทั่วไป	314	24.01	3.27		
O	ดีเด่น	35	22.29	1.52	-3.42***	.001
	ทั่วไป	314	24.28	3.35		
Q ₃	ดีเด่น	35	20.08	.37	4.63***	.001
	ทั่วไป	314	17.64	3.10		

จากตาราง 4 พบว่า นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น เพศชาย มีองค์ประกอบ สถิติปัญญา (B) การกล้าเผชิญ (H) จินตนาการ (M) ความวิตกกังวล (O) และองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และองค์ประกอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมุติฐานข้อที่ 3

นักข่าวดีเด่นหญิงมีองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความร่าเริง (F) และ มโนธรรม (G) สูงกว่านักข่าวหญิงทั่วไป คือ

นักข่าวดีเด่นหญิง ชอบออกสังคม (A+) อารมณ์มั่นคง (C+) ทำงานตามสบาย (F+) และมีธรรมะ (G+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง ไร้ตัว (A-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) และเห็นแก่ได้ (G-)

นักข่าวดีเด่นหญิง มีองค์ประกอบ การกล้าเผชิญ (H) ความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่า นักข่าวหญิงทั่วไป คือ

นักข่าวดีเด่นหญิง มีความละเอียด (H-) และจิตใจสงบราบเรียบ (O-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง อาจหาญ (H+) จิตใจหวาดหวั่น (O+)

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างองค์ประกอบ A C F G H O ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น เพศหญิง

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{X}$	S.D	t	p - value
A	ดีเด่น	40	18.87	2.09	-6.53***	.001
	ทั่วไป	180	21.40	2.71		
C	ดีเด่น	40	25.17	1.52	2.66*	.01
	ทั่วไป	180	24.02	2.65		
F	ดีเด่น	40	25.28	1.92	-1.07	.29
	ทั่วไป	180	25.81	3.02		
G	ดีเด่น	40	18.25	1.89	.07	.95
	ทั่วไป	180	18.23	2.22		
H	ดีเด่น	40	25.70	2.04	1.04	.30
	ทั่วไป	180	25.15	3.20		
O	ดีเด่น	40	22.17	1.46	-4.03***	.001
	ทั่วไป	180	24.03	2.83		

จากตาราง 5 พบว่า นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น เพศหญิง มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) ความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

สมมุติฐานข้อที่ 4

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบสติปัญญา (B) การควบคุมอารมณ์ (Q_3) สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก สติปัญญา (B+) การควบคุมตนเอง (Q_3+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก สติปัญญาดำ (B-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q_3-)

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบ การกล้าแสดงออก (E) ต่ำกว่า นักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก อ่อนน้อมถ่อมตน (E-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก รักษาสิทธิของตน (E+)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างองค์ประกอบ B E Q₃ ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{X}$	S.D	t	p - value
B	ดีเด่น	60	28.85	1.91	3.20***	.001
	ทั่วไป	95	27.44	3.05		
E	ดีเด่น	60	23.65	1.55	-.03	.97
	ทั่วไป	95	23.66	2.89		
Q ₃	ดีเด่น	60	20.10	.54	5.31***	.001
	ทั่วไป	95	17.93	3.14		

จากตาราง 6 พบว่า นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบ สติปัญญา (B) และองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

สมมุติฐานข้อที่ 5

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) สูงกว่า นักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย จลตมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย มั่นคงเปิดเผย (N-)

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบ สติปัญญา (B) และความเครียด (Q₄) ต่ำกว่า นักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีสติปัญญาต่ำ (B-) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย สติปัญญาสูง(B-) อารมณ์ตึงเครียด (Q₄+)

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างองค์ประกอบ B N Q₄ ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าว ดีเด่นที่มีอายุน้อย

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{X}$	S.D	t	p - value
B	ดีเด่น	15	28.20	1.70	1.68	.10
	ทั่วไป	219	26.81	3.18		
N	ดีเด่น	15	23.87	1.30	6.39***	.001
	ทั่วไป	219	19.91	2.37		
Q ₄	ดีเด่น	15	27.60	1.35	4.32***	.001
	ทั่วไป	219	24.70	2.60		

จากตาราง 7 พบว่า นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) และองค์ประกอบความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

สมมุติฐานข้อที่ 6

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) สูงกว่านักข่าวทั่วไป คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ชอบออกสังคม (A+) รักษาสิทธิของตน (E+) มีธรรมะ (G+) ควบคุมตนเอง (Q₃+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ไร้วัว (A-) อ่อนน้อมถ่อมตน (E-) เห็นแก่ได้ (G-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างองค์ประกอบ A E G Q₃ ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{X}$	S.D	t	p - value
A	ดีเด่น	57	18.80	2.20	-6.67***	.001
	ทั่วไป	82	21.43	2.40		
E	ดีเด่น	57	23.65	1.60	.04	.97
	ทั่วไป	82	23.63	2.58		
G	ดีเด่น	57	17.90	2.06	-1.44	.15
	ทั่วไป	82	18.41	2.14		
Q ₃	ดีเด่น	57	20.10	1.56	4.15***	.001
	ทั่วไป	82	18.26	3.33		

จากตาราง 8 พบว่า นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

สมมุติฐานข้อที่ 7

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบ สติปัญญา (B) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาสูง (B+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาต่ำ (B-) มั่นคงเปิดเผย (N-)

และนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบความระแวง (L) ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีความไว้วางใจ (L-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย จิตใจหวาดระแวง (L+)

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างองค์ประกอบ B L N ของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าว ดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย

องค์ประกอบ	กลุ่มตัวอย่าง	ค่าสถิติ				
		N	$\bar{X}$	S.D	t	p - value
B	ดีเด่น ทั่วไป	18	28.44	1.60	2.02*	.05
		232	26.90	3.22		
L	ดีเด่น ทั่วไป	18	19.28	1.74	-3.25***	.001
		232	16.43	2.77		
N	ดีเด่น ทั่วไป	18	24.28	1.75	7.73***	.001
		232	19.95	2.36		

จากตาราง 9 พบว่า นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบสติปัญญา (B) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบ ความระแวง (L) และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สมมุติฐานข้อที่ 8

ศึกษาบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) ดังนี้

8.1 นักข่าวเพศชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อย

8.2 นักข่าวเพศชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ สติปัญญา (B) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อย

8.3 นักข่าวเพศชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อยและมีประสบการณ์การทำงานน้อย

8.4 นักข่าวเพศชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การกล้าแสดงออก (E) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อย

8.5 นักข่าวเพศชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ มโนธรรม (G) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อย

8.6 นักข่าวดีเด่นชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การกล้าเผชิญ (H) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อย

8.7 นักข่าวชายที่มีอายุมาก มีประสบการณ์ทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การควบคุมอารมณ์ (Q_3) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อย

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ของนักข่าว (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	57.11	1	57.11	7.33*
อายุ	1.42	1	1.42	.18
ประสบการณ์การทำงาน	32.74	1	32.74	4.20**
เพศ x อายุ	26.14	1	26.14	3.35
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	36.06	1	36.06	4.63
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	.94	1	.94	.12
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	55.20	1	55.20	7.08*
ส่วนที่เหลือ	2968.66	381	7.80	
ทั้งหมด	3104.80	389	382	
			389	

จากตาราง 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของนักข่าว ในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน 3 ทาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพศ มีผลต่อความแปรปรวนในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ ประสบการณ์การทำงานมีผลต่อความแปรปรวนในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยรายคู่ ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) ระหว่างนักข่าวที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

กลุ่ม	— X	1	2	3	4	5	6	7	8
		20.2	21.0	18.1	21.1	20.3	21.7	22.4	20.9
		2	8	4	1	9	1	0	8
1. ชาย x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานมาก	20.2 2	-	.86*	2.08 *	.89*	.17	1.49 *	2.18 *	.76*
2. ชาย x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	21.0 8		-	2.94 *	.03	.69*	.63*	1.32 *	.10
3. ชาย x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานมาก	18.1 4			-	2.97 *	2.25 *	3.57 *	4.26 *	2.84 *
4. ชาย x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงาน น้อย	21.1 1				-	.72*	.60*	1.29 *	.13
5. หญิง x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานมาก	20.3 9					-	1.32 *	2.01 *	.59
6. หญิง x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	21.7 1						-	.69*	.73*
7. หญิง x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานมาก	22.4 0							-	1.42 *
8. หญิง x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	20.9 8								-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักข่าว เพศชายอายุมาก และประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) สูงกว่านักข่าวเพศหญิงที่มีอายุน้อย และมีประสบการณ์การทำงานน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 8.1

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ของคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบ สติปัญญา (B) เมื่อพิจารณา ตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ของนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	51.04	1	51.04	5.81*
อายุ	49.54	1	49.54	5.64*
ประสบการณ์การทำงาน	.21	1	.21	.02
เพศ x อายุ	.19	1	.19	.02
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	.78	1	.78	.01
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	29.60	1	29.60	3.37
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	8.50	1	8.50	.97
ส่วนที่เหลือ	3343.59	382	8.77	
ทั้งหมด	2564.52	389		

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของ นักข่าว ในองค์ประกอบสติปัญญา (B) เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์ การทำงาน พบว่า เพศ และ อายุ มีผลต่อความแปรปรวนในองค์ประกอบสติปัญญา (B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 8.2

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ของคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) เมื่อพิจารณาตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	.41	1	.41	.06
อายุ	1.41	1	1.41	.20
ประสบการณ์การทำงาน	14.11	1	14.11	1.98
เพศ x อายุ	1.36	1	1.36	.19
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	.67	1	.67	.10
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	.36	1	.36	.05
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	.87	1	.87	.01
ส่วนที่เหลือ	2710.25	382	7.11	
ทั้งหมด	2766.01	389		

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของนักข่าวในองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 8.3

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง ของคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การกล้าแสดงออก (E) เมื่อพิจารณาตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานของนักข่าวดีเด่น กับนักข่าวทั่วไป (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	44.50	1	44.50	5.94
อายุ	.49	1	.49	.07
ประสบการณ์การทำงาน	.18	1	.18	.02
เพศ x อายุ	.72	1	.72	.10
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	.13	1	.13	.02
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	.61	1	.61	.00
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	45.14	1	45.14	6.03*
ส่วนที่เหลือ	2850.71	382	7.50	
ทั้งหมด	2913.20	389		

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของนักข่าว ในองค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพศมีผลต่อความแปรปรวนในองค์ประกอบองค์ถึง 3 ทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเพศมีผลต่อความแปรปรวน ในองค์ประกอบการกล้าแสดง (E)

เมื่อนำเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยรายคู่ ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14

ตาราง 15 แสดงผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพในองค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) ระหว่างนักข่าวที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน

กลุ่ม	— X	1	2	3	4	5	6	7	8
		20.2	21.0	18.1	21.1	20.3	21.7	22.4	20.9
		2	8	4	1	9	1	0	8
1. ชาย x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานมาก	23.5 7	-	1.24 *	.86*	.12	.07	1.14 *	1.13 *	.03
2. ชาย x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	22.3 3		-	.38	1.36 *	1.31 *	2.38 *	2.37 *	1.27 *
3. ชาย x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานมาก	22.7 1			-	.98*	.93*	2.00 *	1.99 *	.89*
4. ชาย x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	23.6 9				.05	.05	1.02 *	1.01 *	.09*
5. หญิง x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานมาก	23.6 4				-	-	1.07 *	1.06 *	.04
6. หญิง x อายุมาก x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	24.7 1						-	.01	1.11 *
7. หญิง x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานมาก	24.7 0							-	1.1*
8. หญิง x อายุ น้อย x ประสบการณ์ การทำงานน้อย	23.6 0								-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักข่าวเพศชายอายุมาก และประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) ไม่ต่างกับ นักข่าว เพศหญิงที่มีอายุน้อยและมีประสบการณ์การทำงานน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ มโนธรรม (G) เมื่อพิจารณา ตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ของนักข่าว (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	18.25	1	18.25	4.06
อายุ	.97	1	.97	.02
ประสบการณ์การทำงาน	2.09	1	2.09	.47
เพศ x อายุ	5.65	1	5.65	1.26
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	5.65	1	5.65	1.26
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	1.02	1	1.02	.23
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	6.01	1	6.01	1.33
ส่วนที่เหลือ	1712.19	382	4.49	
ทั้งหมด	1740.83	389	4.48	

จากตาราง 16 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของนักข่าว ในองค์ประกอบ มโนธรรม (G) เมื่อพิจารณา ตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ 8.5

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ การกล้าเผชิญ (H) เมื่อพิจารณา ตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานของนักศึกษา (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	6.32	1	6.32	.80
อายุ	1.81	1	1.81	.23
ประสบการณ์การทำงาน	44.86	1	44.86	5.63
เพศ x อายุ	1.33	1	1.33	.17
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	6.92	1	6.92	.87
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	9.3	1	9.3	1.17
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	5.37	1	5.37	.68
ส่วนที่เหลือ	3032.31	382	7.96	
ทั้งหมด	3132.67	389	8.07	

จากตาราง 17 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของนักศึกษา ในองค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) เมื่อพิจารณา ตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันและไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ 8.6

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ การควบคุมอารมณ์ (Q₃) เมื่อพิจารณา ตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ของนักข่าว (n = 389)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
เพศ	31.38	1	31.38	3.88
อายุ	3.03	1	3.03	.37
ประสบการณ์การทำงาน	46.73	1	46.73	5.80
เพศ x อายุ	.50	1	.50	.01
เพศ x ประสบการณ์การทำงาน	.63	1	.63	.01
อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	.11	1	.11	.01
เพศ x อายุ x ประสบการณ์การทำงาน	7.20	1	7.20	.89
ส่วนที่เหลือ	3079.16	382	8.08	
ทั้งหมด	3190.37	389	8.22	

จากตาราง 18 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง ของคะแนนบุคลิกภาพของนักข่าว ในองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) เมื่อพิจารณา ตัวแปร เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน และไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ 8.7

ตาราง 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน (16PF) ของนักข่าวดีเด่นและนักข่าวทั่วไป (จำนวน 314 คน)

ตัวแปร	A	B	C	E	F	G	H	I	L	M	N	O	Q ₁	Q ₂	Q ₃	Q ₄
A	1.00	.17*	-.03	.14*	-.02	.11	.09	.03	.20**	.10	.01	-.03	.21**	.22**	.15*	.14*
B		1.00	-.03	.15**	.01	.19**	.11	.11	.04	.27**	.08	.13*	.20**	.13*	.27**	.16
C			1.00	.01	.21**	.28**	.28**	.16**	.08	-.02	.16**	.31**	.06	.15*	.01	.10
E				1.00	-.03	.24**	.08	.04	.17**	.29**	.22**	.20**	.20**	.25*	.18**	.16*
F					1.00	.14*	.32**	.06	-.30**	-.02	.28**	.31**	.07	.05	-.27**	.13*
G						1.00	.12*	-.02	.07	.11*	.22**	.07	.20**	.21*	.16**	.19**
H							1.00	.18**	.07	.06	.21**	.25**	.09	.10	-.01	.20**
I								1.00	.19**	.28**	.13*	-.00	.20**	.17**	.21**	.16**
L									1.00	.24**	-.01	-.10	.20**	.26**	.43**	.03
M										1.00	.27**	.01	.18**	.20**	.33**	.15**
N											1.00	.24**	.12*	.00	-.03	.31**
O												1.00	.02	.09	-.09	.19**
Q ₁													1.00	.17**	.06	.10
Q ₂														1.00	.28**	.13**
Q ₃															1.00	.06
Q ₄																1.00

จากตาราง 19 พบว่า นักข่าวมีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกคือ องค์ประกอบโมโนธรรม (G) กับองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับองค์ประกอบความเครียด (Q₄) องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) กับองค์ประกอบความอิสระเสรี (Q₁) และองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) กับองค์ประกอบการกล้าเผชิญ (H) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่พบองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ 9

ตาราง 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน (16PF) ของนักข่าวดีเด่น (จำนวน 75 คน)

ตัวแปร	A	B	C	E	F	G	H	I	L	M	N	O	Q ₁	Q ₂	Q ₃	Q ₄
A	1.00	- .04	.04	.25*	-.14	.21	.02	.29**	.26*	-.16	-.13	.02	-.14	-.11	.29*	-.01
B		1.00	.00	.02	-.02	-.02	-.07	.07	-.22	.16	.14	-.11	-.10	.14	-.24*	.01
C			1.00	.04	.04	.24*	.21	.21	.08	.02	-.07	.24*	-.09	.11	.07	.18
E				1.00	-.26	-.03	-.16	-.09	.27*	-.18	-.03	.01	-.22	-.24*	.17	.03
F					1.00	.10	.08	.04	-.32**	.09	.09	-.08	.19	.23*	-.08	-.05
G						1.00	-.03	.27*	.11	.12	-.01	.15	.07	.09	.07	.20
H							1.00	.16	-.08	-.02	.09	.03	.14	.34**	.07	-.01
I								1.00	-.05	-.07	-.24*	.28*	.34**	.03	.33**	.05
L									1.00	-.31**	-.32**	.23*	-.24*	-.28*	.15	-.01
M										1.00	.28*	-.10	.28*	.12	-.25*	.12
N											1.00	-.15	-.00	.24*	-.51**	-.13
O												1.00	.01	-.10	.02	.27*
Q ₁													1.00	.08	.01	-.02
Q ₂														1.00	-.31**	-.11
Q ₃															1.00	.21
Q ₄																1.00

จากตาราง 20 พบว่า นักข่าวดีเด่นมีองค์ประกอบบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ คือ องค์ประกอบ การพึ่งตนเอง (Q₂) กับองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่พบ องค์ประกอบบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 9

ตาราง 21 ความสัมพันธ์และค่าสหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบของนักข่าวทั่วไป และนักข่าวดีเด่น

ตัวแปร	นักข่าวดีเด่น	นักข่าวทั่วไป	Z
	n	n	P > .05 , z = 1.96
องค์ประกอบการเข้าสังคม กับความอิสระเสรี	-.14	.21**	-.55
องค์ประกอบการเข้าสังคมกับการพึ่งตนเอง	-.11	.22**	-.87
องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ กับการกล้าเผชิญ	.21	.28**	-.55
องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ กับความวิตกกังวล	.24**	.31**	-.55
องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ กับการพึ่งตนเอง	.11	.15**	-.31
องค์ประกอบการกล้าแสดงออก กับจิตใจอ่อนโยน	-.09	.04	-1.03
องค์ประกอบมโนธรรม กับการควบคุมอารมณ์	.07	.16**	-.71
องค์ประกอบการกล้าเผชิญ กับการพึ่งตนเอง	.34**	.10	1.90
องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน กับความอิสระเสรี	.34**	.20**	1.11
องค์ประกอบจิตใจอ่อนโยน กับความเครียด	.05	.16**	-.87
องค์ประกอบความวิตกกังวล กับการกล้าเผชิญ	.03	.25**	-1.74
องค์ประกอบความอิสระเสรี กับความเครียด	-.02	.10	-.63
องค์ประกอบการพึ่งตนเอง กับการควบคุมอารมณ์	-.31**	.28**	-4.68
องค์ประกอบการพึ่งตนเอง กับความเครียด	-.11	.13*	-.15

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (z) ของบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบในกลุ่มนักข่าวดีเด่นไม่สูงกว่านักข่าวทั่วไป ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 9

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไปในกลุ่มรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป โดยแยกตามลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานที่มีต่อบุคลิกภาพบางด้าน ของนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักข่าวดีเด่น มีองค์ประกอบ A, B, G, H, Q₁, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไป คือ
นักข่าวดีเด่น ชอบออกสังคม (A+) สติปัญญาสูง (B+) มีธรรมชาติ (G+) อาจหาญ (H+) นักทดลอง (Q₁+) และควบคุมตนเอง (Q₃+)
ส่วนนักข่าวทั่วไป ไร้ตัว (A-) สติปัญญาต่ำ (B-) เห็นได้แก่ (G-) มีความละเอียด (H-) นักอนุรักษ์ (Q₁-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)
และนักข่าวดีเด่นมีองค์ประกอบ C, F, I ต่ำกว่านักข่าวทั่วไป คือ
นักข่าวดีเด่น อารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) และจิตใจมั่นคง (I-)
ส่วนนักข่าวทั่วไป อารมณ์มั่นคง (C+) ทำตนตามสบาย (F+) และจิตใจอ่อนไหว (I+)
ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน
2. นักข่าวดีเด่นชาย มีองค์ประกอบ B, C, H, Q₃ สูงกว่านักข่าวชายทั่วไป คือ
นักข่าวดีเด่นชาย สติปัญญาสูง (B+) อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) และควบคุมตนเอง (Q₃+)
ส่วนนักข่าวชายทั่วไป สติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) มีความละเอียด (H-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)
และนักข่าวดีเด่นชายมีองค์ประกอบ ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปชาย คือ

นักข่าวดีเด่นชาย ลงมือปฏิบัติ (M-) และจิตใจสงบราบเรียบ (O-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปชาย สร้างความฝัน (M+) และจิตใจหวาดหวั่น (O+)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. นักข่าวดีเด่นหญิง มีองค์ประกอบ A, C, F, G สูงกว่านักข่าวทั่วไปหญิง คือ

นักข่าวดีเด่นหญิง ชอบออกสังคม (A+) อารมณ์มั่นคง (C+) ทำตนตามสบาย (F+) มีธรรมะ (G+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง ไร้วัว (A-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) สุขุมมีสติ (F-) เห็นแก่ได้ (G-)

และนักข่าวดีเด่นหญิง มีองค์ประกอบ H, O ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปหญิง คือ

นักข่าวดีเด่นหญิง มีความละเอียด (H-) และจิตใจสงบราบเรียบ (O-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง อาจหาญ (H+) และจิตใจหวาดหวั่น (O+)

ส่วนประกอบอื่นๆ ไม่ต่างกัน

4. นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบ B, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก สติปัญญาสูง (B+) และควบคุมตนเอง (Q₃ +)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก สติปัญญาต่ำ (B-) และไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃ -)

และนักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก มีองค์ประกอบ E ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก อ่อนน้อมต่อมตน (E-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก รักษาสิทธิของตน (E+)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

5. นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบ N สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย มั่นคงเปิดเผย (N-)

และนักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีองค์ประกอบ (B, Q₄) ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย สติปัญญาต่ำ (B-) และอารมณ์ผ่องคลาย (Q₄ -)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย สติปัญญาสูง (B+) และอารมณ์ตึงเครียด (Q₄ +)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

6. นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบ A, E, G, Q₃ สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ชอบออกสังคม (A+) รักษาสิทธิของตน (E+) มีธรรมชาติ (G+) ควบคุมตนเอง (Q₃+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ไว้ตัว (A-) อ่อนน้อมถ่อมตน (B-) เห็นแก่ได้ (G-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

7. นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบ B, N สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาสูง (B+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาต่ำ (B-) มั่นคงเปิดเผย (N-)

และนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีองค์ประกอบ L ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย คือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีความไว้วางใจ (L-)

ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย จิตใจหยาบกระด้าง (L+)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

8. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางชีวสังคม คือ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานที่มีต่อบุคลิกภาพบางด้านทางนักข่าว คือ นักข่าวเพศชายที่มีอายุมากและประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพ A, B, C, E, G, H, Q₃ สูงกว่านักข่าวหญิงที่มีอายุน้อย และประสบการณ์การทำงานน้อย

9. มีความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในนักข่าวดีเด่น และนักข่าวทั่วไป โดยความสัมพันธ์ 5 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ได้แก่ องค์ประกอบ G กับ Q₃ องค์ประกอบ Q₁ กับ Q₄ องค์ประกอบ Q₂ กับ Q₄ องค์ประกอบ A กับ Q₁ องค์ประกอบ C กับ H และ 9 คู่องค์ประกอบมีความสัมพันธ์เชิงลบ ได้แก่ องค์ประกอบ A กับ Q₂ องค์ประกอบ I กับ Q₁ องค์ประกอบ O กับ H องค์ประกอบ Q₂ กับ Q₃ องค์ประกอบ C กับ O องค์ประกอบ C กับ Q₂ องค์ประกอบ I กับ Q₄ องค์ประกอบ E กับ I องค์ประกอบ H กับ Q₂ และความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้านของนักข่าวดีเด่นสูงกว่านักข่าวทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ระหว่างนักข่าวทั่วไปกับนักข่าว ดีเด่น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน

2. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (Sixteen Personality Factors Test) From A ซึ่ง เรย์มอนด์ บี แคทเทิล (Raymond B.Cattell) เป็นผู้สร้างขึ้นตามทฤษฎีองค์ประกอบ โดยใช้กับบุคคลที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัย ทำหนังสือถึงนักข่าวที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หรือหน่วยงานต้นสังกัดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เมื่อได้รับหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง กับกลุ่มตัวอย่างทุกคน
3. แบบทดสอบที่ได้รับคืนมา ดำเนินการ ดังต่อไปนี้
 - 3.1 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบทดสอบที่ได้รับคืนทั้งหมด
 - 3.2 ตรวจสอบและแปลผลแบบทดสอบฉบับที่สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS โดยดำเนินการใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน ใช้ค่าสถิติ ค่ามัธยฐาน ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. ใช้สถิติ t - test เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มที่แยกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
3. ใช้สถิติ Three-way Analysis of Variance เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะทางสังคมที่มีต่อบุคลิกภาพบางด้าน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของ Newman – Kuels เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ 8
4. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของบุคลิกภาพแต่ละด้าน โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) และเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของนักข่าว 2 กลุ่ม ตามวิธีการของ Fisher' Z Transformation เพื่อทดสอบสมมุติฐาน ข้อ 9

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ในสมมุติฐานข้อที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ระหว่างนักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป พบว่า

นักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไป มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความอิสระเสรี (Q₁)และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นมีบุคลิกภาพองค์ประกอบสติปัญญาสูง (B+) อารมณ์มั่นคง (C+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปมีบุคลิกภาพองค์ประกอบ สติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) และนักข่าวดีเด่นมีบุคลิกภาพองค์ประกอบไว้วางใจ (A-) นักอนุรักษ (Q₁-) ส่วนนักข่าวทั่วไปมีบุคลิกภาพ ชอบออกสังคม (A+) และ นักทดลอง (Q₁+)

ส่วนบุคลิกภาพองค์ประกอบความร่าเริง (F) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) ไม่พบความแตกต่าง

2. ในสมมุติฐานข้อที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ระหว่างนักข่าวทั่วไปชายกับนักข่าวดีเด่นชาย พบว่า

นักข่าวทั่วไปชายกับนักข่าวดีเด่นชายมีองค์ประกอบ สติปัญญา (B) การกล้าเผชิญ (H) จินตนาการ (M) ความวิตกกังวล (O) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นชายมีบุคลิกภาพองค์ประกอบสติปัญญาสูง (B+) อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) สร้างความฝัน (M+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปชายมีบุคลิกภาพองค์ประกอบสติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) มีความละเอียด (H-) ลงมือปฏิบัติ (M-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) และ นักข่าวดีเด่นชายมีองค์ประกอบบุคลิกภาพ จิตใจสงบราบเรียบ (O₄-) ส่วนนักข่าวทั่วไปชาย มีองค์ประกอบบุคลิกภาพ จิตใจหวาดหวั่น (O+)

3. ในสมมุติฐานข้อที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ระหว่างนักข่าวทั่วไปหญิงกับนักข่าวดีเด่นหญิง พบว่า

นักข่าวทั่วไปหญิงกับนักข่าวดีเด่นหญิง มีบุคลิกภาพองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) และความวิตกกังวล (O) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นหญิง มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ อารมณ์มั่นคง (C+) ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง อารมณ์อ่อนไหว (C-) และนักข่าวดีเด่นหญิง มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ ไว้วางใจ (A-) และ จิตใจสงบราบเรียบ (O-) ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิง มีบุคลิกภาพองค์ประกอบชอบออกสังคม (A+) จิตใจหวาดหวั่น (O+)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

4. ในสมมุติฐานข้อที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ระหว่างนักข่าวดีเด่นที่มีอายุมากกับนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย พบว่า

นักข่าวดีเด่นที่อายุน้อยกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ สติปัญญา (B) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นที่อายุน้อยกว่า มีบุคลิกภาพองค์ประกอบสติปัญญาสูง (B+) และ ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมาก มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ สติปัญญาต่ำ (B-) และ ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่พบแตกต่าง

5. ในสมมุติฐานข้อที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ระหว่างนักข่าวดีเด่นที่อายุน้อยกว่ากับนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย พบว่า

นักข่าวดีเด่นที่อายุน้อยกว่ากับนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) และความเครียด (Q₄) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นที่อายุน้อยกว่า มีองค์ประกอบบุคลิกภาพฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) อารมณ์ตึงเครียด (Q₄+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย มั่นคงเปิดเผย (N-) และอารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

6. ในสมมุติฐานข้อที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่าง ในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 6 ด้าน ระหว่างนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมากกับนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก พบว่า

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก กับนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์ การทำงานมาก มีองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) แตกต่างกันอย่าง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบ ไว้วางใจ (A-) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก ชอบออกสังคม (A+) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-)

ส่วนองค์ประกอบอื่นๆ ไม่พบแตกต่าง

7. ในสมมุติฐานข้อที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ด้านระหว่างนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกับนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย พบว่า

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย กับนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ สติปัญญา (B) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนองค์ประกอบความระแวง (L) ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาสูง (B+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) มีความไว้วางใจ (L-) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย สติปัญญาต่ำ (B-) มั่นคงเปิดเผย (N-) และจิตใจหวาดระแวง (L+)

8. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.1 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีปฏิสัมพันธ์กับบุคลิกภาพองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

พบว่า นักข่าวเพศชาย อายุมาก ประสบการณ์การทำงานมากมีบุคลิกภาพองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) สูงกว่า นักข่าวหญิงอายุน้อยประสบการณ์ การทำงานน้อย นั่นคือ นักข่าวเพศชายอายุมากประสบการณ์การทำงานมากมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบชอบออกสังคม (A+) ส่วนนักข่าวหญิงอายุน้อยประสบการณ์การทำงานน้อยมีบุคลิกภาพ ไว้ตัว (A-)

9. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.2 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับบุคลิกภาพองค์ประกอบสติปัญญา (B) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.3 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับบุคลิกภาพองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

11. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.4 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับบุคลิกภาพองค์ประกอบ การกล้าแสดงออก (E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า นักข่าวเพศชายอายุมากประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพองค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E) ไม่แตกต่างกันกับนักข่าวหญิงอายุน้อย และประสบการณ์การทำงานน้อย

12. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.5 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับบุคลิกภาพองค์ประกอบ มโนธรรม (G) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

13. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.6 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับบุคลิกภาพองค์ประกอบ การกล้าเผชิญ (H) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

14. ในสมมุติฐานข้อที่ 8.7 ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่ปฏิสัมพันธ์ร่วมกันกับบุคลิกภาพองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

15. ในสมมุติฐานข้อที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบของนักข่าวทั่วไป พบว่า มี 4 คู่องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก คือ

1. องค์ประกอบมโนธรรม (G) กับการควบคุมอารมณ์ (Q₃)
2. องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับความเครียด (Q₄)
3. องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) กับความอิสระเสรี (Q₁)
4. องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) กับการกล้าเผชิญ (H)

และไม่พบองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบของนักข่าวทั่วไป ไม่พบองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบ คือ องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับการควบคุมอารมณ์ (Q₃)

16. ความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพ 16 ด้าน ของนักข่าวดีเด่นไม่สูงกว่านักข่าวทั่วไป จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 9

อภิปรายผล

1. นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกันอยู่ 5 องค์ประกอบ คือ การเข้าสังคม (A) สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความอิสระเสรี (Q₁) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) สามารถอธิบายได้ดังนี้

ในองค์ประกอบของการเข้าสังคม (A) และความอิสระเสรี (Q₁) นักข่าวดีเด่นมีคะแนนเฉลี่ยต่ำ $\bar{x}$ กว่านักข่าวทั่วไป จึงมีบุคลิกภาพ ไร้ตัว (A-) นักอนุรักษ์ (Q₁-) ส่วนนักข่าวทั่วไปจะมีองค์ประกอบบุคลิกภาพชอบออกสังคม (A+) นักทดลอง (Q₁+) และนักข่าวดีเด่นจะมีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ สูงกว่านักข่าวทั่วไปในองค์ประกอบสติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การควบคุมอารมณ์ (Q₃+) จึงทำให้นักข่าวดีเด่นมีบุคลิกภาพสติปัญญาสูง (B) อารมณ์มั่นคง (C+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปมีบุคลิกภาพสติปัญญาต่ำ (B-) อารมณ์อ่อนไหว (C-) ไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₁-)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อารยา ถาวรสวัสดิ์ (2545 : บทคัดย่อ ที่พบว่า สว. ดีเด่น มีคะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบสติปัญญา (B+) (นิตยา แก้วเล็ก : 2538; อ้างอิงจาก Solomon 1967 : 140) ที่ศึกษาตัวแปรบุคลิกภาพและทัศนคติของนักเรียน ครู ซึ่งสัมพันธ์กับความสำเร็จต้องมีบุคลิกภาพ ความมั่นคงทางอารมณ์ (C+) และ แคเทเกิล (สัมพันธ์ บัวผล. 2535 : 52; อ้างอิงจาก Cattle. 1957 : 39) พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จมีการควบคุมตนเอง (Q₃+) นอกจากนี้ พรพิมล เพ็งศรีทอง (2515 : 104 – 112) พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ไร้ตัว (A-) สติปัญญาก่อนข้างสูง (B+) ส่วนครูที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ชอบออกสังคม (A+) และสติปัญญาก่อนไปทางต่ำเล็กน้อย (B-) ซึ่งตรงกับ วัลลี หลีสันติพงศ์ (2515 : 146 – 148) ที่พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ไร้ตัว (A-)

2. นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น เพศชาย มีบุคลิกภาพแตกต่างกันในองค์ประกอบ สติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าเผชิญ (H) จินตนาการ (M) ความวิตกกังวล (O) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ในองค์ประกอบบุคลิกภาพที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น นักข่าวดีเด่นชายมีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ สูงกว่านักข่าวทั่วไปชาย ในองค์ประกอบ สติปัญญาสูง (A+) อารมณ์มั่นคง (C+) อาจหาญ (H+) สร้างความฝัน (M+) และควบคุมตนเอง (Q₃+) แต่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่านักข่าวทั่วไปชาย ในองค์ประกอบจิตใจสงบราบเรียบ (O-)

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตรุณจิต อุตมมาลย์ (2532 : 44 – 49) คือ นายอำเภอดีเด่น มีสติปัญญาสูง (B+) อาจหาญ (H+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า คิษย์การบินที่ประสบความสำเร็จในการฝึกบิน มีอารมณ์มั่นคง (C+) จิตสงบราบเรียบ (O-) และบุหรินทร์ บุญรอด (2536 : 59) ได้ศึกษาพบว่า ข้าราชการที่มีผลสำเร็จในการปฏิบัติงานสูงสร้างความฝัน (M+) ควบคุมตนเอง (Q₃+)

3. นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่นเพศหญิงมีบุคลิกภาพแตกต่างกันอยู่เพียง 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ความวิตกกังวล (O) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐาน ข้อที่ 3 ไว้ว่า

นักข่าวดีเด่นเพศหญิง มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A+ C+ F+ G+ H- O- ส่วนนักข่าวทั่วไปเพศหญิง มีบุคลิกภาพองค์ประกอบ A- C- F- G- H+ O+ แต่พบว่า มีเพียง 3 องค์ประกอบที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสมมุติฐานกลับกันกับที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ นักข่าวดีเด่นเพศหญิง มีองค์ประกอบ A- O- ส่วนนักข่าวทั่วไปเพศหญิง มีองค์ประกอบ A+ O+ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ในองค์ประกอบ การเข้าสังคม (A) ความวิตกกังวล (O) นักข่าวดีเด่นเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ ต่ำกว่า นักข่าวทั่วไปเพศหญิง ดังนั้น นักข่าวดีเด่นเพศหญิงจึงมีบุคลิกภาพ ไว้วางใจ (A-) จิตใจสงบราบเรียบ (O-) และนักข่าวดีเด่นเพศหญิง คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ ในองค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) สูงกว่านักข่าวทั่วไปหญิง ทำให้นักข่าวดีเด่นเพศหญิงมีบุคลิกภาพ อารมณ์มั่นคง (C+) ส่วนนักข่าวทั่วไปหญิงอารมณ์อ่อนไหว (C-)

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย วัลลี หลีสันติพงศ์ (2515 : 146 – 148) พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ไว้วางใจ (A-) และอุปสรรค หรือ เจริญ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พบว่า ศิษย์การบินที่ประสบความสำเร็จในการฝึกบิน มีอารมณ์มั่นคง (C+) จิตใจสงบราบเรียบ (O-)

4. นักข่าวทั่วไปกับนักข่าวดีเด่น ที่มีอายุมากมีบุคลิกภาพแตกต่างกันในองค์ประกอบ สติปัญญา (B) การควบคุมอารมณ์ (Q₃) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ในองค์ประกอบสติปัญญา (B) และองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) นักข่าวดีเด่นมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักข่าวทั่วไป ดังนั้น นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อยมีบุคลิกภาพสติปัญญา (B+) และควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุมากสติปัญญาค่อนข้างต่ำเล็กน้อย (B-) และไม่มีการควบคุม (Q₃-)

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ถาวรสวัสดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า สารวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุมากสติปัญญาสูง (B+) ควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่สังกัดกองสารวัตรนักเรียนที่มีอายุมากทั่วไป สติปัญญาต่ำ (B-) และไม่มีการควบคุม (Q₃-)

5. นักข่าวทั่วไป และนักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อยมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) และองค์ประกอบความเครียด (Q₄) แตกต่างกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ในองค์ประกอบการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อย มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ สูงกว่านักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย ทำให้นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อยมีบุคลิกภาพ ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย มั่นคงเปิดเผย (N-)

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ถาวรสวัสดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า สารวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุน้อย ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) ส่วนสารวัตรนักเรียน นักศึกษาที่สังกัดกองสารวัตรนักเรียนที่มีอายุน้อย มั่นคงเปิดเผย (N-)

สำหรับองค์ประกอบความเครียด (Q₄) นั้น ผลการวิจัยกลับกันกับสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ คือ นักข่าวดีเด่นที่มีอายุน้อยอารมณ์ผ่อนคลาย (Q₄-) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อย อารมณ์ตึงเครียด (Q₄+) แต่ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวดีเด่นที่มีอายุมาก อารมณ์ตึงเครียด (Q₄+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีอายุน้อยอารมณ์ผ่อนคลาย

คล้าย (Q₄-) ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ อุบลรัตน์ หะรายเจริญ 2535 : บทคัดย่อ) พบว่า ศิษย์การบินที่ประสบความสำเร็จในการฝึกบินจะมีลักษณะอารมณ์ดีเครียด (Q₄+))

6. นักข่าวทั่วไปและนักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพแตกต่างกันเพียง 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) กับองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานข้อที่ 6 ไว้ว่า

นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ A+ E+ G+ Q₃+ ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมากจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ A- E- G- Q₃- แต่พบว่ามีเพียง 2 องค์ประกอบ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ผลการวิจัยกลับกันกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้อยู่ 1 องค์ประกอบ คือ นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบเป็น A- ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีองค์ประกอบเป็น A+ ผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

ในองค์ประกอบการเข้าสังคม นั้น นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ ต่ำกว่า นักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมากทำให้นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมากมีบุคลิกภาพ ไร้วัว (A-) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพชอบออกสังคม (A+) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล เพ็งศรีทอง (2525 : 104 – 112) พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ไร้วัว (A-)

ส่วนในองค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃) นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ สูงกว่า นักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมาก นั่นคือ นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพควบคุมตนเอง (Q₃+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานมากมีบุคลิกภาพไม่มีกฎเกณฑ์ (Q₃-) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ถาวรสวัสดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สารวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุมาก มีบุคลิกภาพควบคุมตนเอง (Q₃+) และตรุณจิต อุตรมาลย์ (2532 : 44 – 49) พบว่า นายอำเภอดีเด่นที่มีบุคลิกภาพ ควบคุมตนเอง (Q₃+))

7. นักข่าวดีเด่นกับนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพแตกต่างกันในองค์ประกอบสติปัญญา (B) องค์ประกอบความระแวง (L) และองค์ประกอบความเข้าใจ ความรู้สึกของผู้อื่น (N) ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ในองค์ประกอบสติปัญญา องค์ประกอบความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ สูงกว่า นักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ทำให้นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพสติปัญญาสูง (B+) ฉลาดมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพ สติปัญญาดำ (B-) มันคงเปิดเผย (N-)

สำหรับในองค์ประกอบความระแวง (L) นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีคะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$ ต่ำกว่านักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ทำให้นักข่าวดีเด่นที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพมีความไว้วางใจ (L-) ส่วนนักข่าวทั่วไปที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพ จิตใจหวาดระแวง (L+)

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอารยา ถาวรสวัสดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สารวัตรนักเรียนดีเด่นที่มีอายุน้อย มีบุคลิกภาพ มีความไว้วางใจ (L-)

8. ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานไม่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคลิกภาพองค์ประกอบสติปัญญา (B) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) มโนธรรม (G) การกล้าเผชิญ (H) และการควบคุมอารมณ์ (Q₃) สามารถอธิบายได้ว่า เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ไม่มีผลต่อบุคลิกภาพในองค์ประกอบ ดังกล่าว ของนักศึกษา

9. ตัวแปร เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน มีปฏิสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ การเข้าสังคม (A)

ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า นักชายเพศชายอายุมาก ประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบการเข้าสังคม (A) สูงกว่า นักชายเพศหญิงอายุน้อย ประสบการณ์การทำงานน้อย จึงกล่าวได้ว่า

นักชายเพศชายอายุมาก ประสบการณ์การทำงานมาก มีบุคลิกภาพ ชอบออกสังคม (A+) เป็นผู้ที่ชอบเข้าสังคม มีความรู้สึกอบอุ่น เป็นกันเองกับผู้อื่น มีน้ำใจพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ชอบเข้าร่วมกิจกรรม สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี

ส่วนนักชายเพศหญิงอายุน้อย ประสบการณ์การทำงานน้อย มีบุคลิกภาพ ไว้ตัว (A-) ซึ่งชอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบขัดขวาง เจ็บเมย์ ชอบปลีกตัว มีความเยียบขาดไม่ผ่อนหนักเป็นเบา พฤติกรรมเย็นชาต่อผู้อื่น

ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บาร์แตรัม และเดล (อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ. 2539 : 60; อ้างอิงจาก Bartram and Dale 1981) พบว่า ศิษย์กองบินของกองทัพอากาศ มีบุคลิกภาพองค์ประกอบชอบออกสังคม (A+) และวัลลี หลี่สันติพงศ์ (2525 : 146 – 148) พบว่า ครูหญิงในสถาบันฝึกหัดครูมีบุคลิกภาพ ไว้ตัว (A-)

10. บุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ในกลุ่มนักศึกษาทั่วไป พบว่ามี 4 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบมโนธรรม (G) กับการควบคุมตนเอง (Q₃) องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับความเครียด (Q₄) องค์ประกอบการเข้าสังคม (A) กับความอิสระเสรี (Q₁) องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) กับการกล้าเผชิญ (H) ซึ่งถ้าองค์ประกอบใดได้คะแนนขององค์ประกอบสูง อีกองค์ประกอบ ก็จะได้คะแนนขององค์ประกอบสูงไปด้วย ได้แก่ มีธรรมะ (G+) กับการควบคุมตนเอง (Q₃+), พึ่งตนเอง (Q₂) กับอารมณ์ตึงเครียด (Q₄) ชอบออกสังคม (A+) กับนักทดลอง (G₁+), อารมณ์มั่นคง (C+) กับอาจหาญ (H+) สำหรับในกลุ่มนักชายดีเด่น พบความสัมพันธ์เชิงลบ 1 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบการพึ่งตนเอง (Q₂) กับการควบคุมอารมณ์ (Q₃)

จากการที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่าบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกนั้น เพื่อต้องการทราบความสัมพันธ์ และเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้า และนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การสมัครงาน การสมัครเข้าศึกษาต่อ ว่าควรใช้คำถามที่มีองค์ประกอบใดบ้าง และสามารถใช้อะไรประกอบใดทดแทนกันได้

ข้อเสนอแนะ

นักข่าวหรือผู้ที่ทำงานด้านสื่อสารมวลชน มีหน้าที่หลัก ในการนำเสนอข่าวข้อเท็จจริง เพื่อให้สมาชิกในสังคมทราบ มีหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อ ผลประโยชน์ของส่วนรวมในสังคม มีหน้าที่ให้ความบันเทิง และทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ อันเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นแก่สมาชิกในสังคม อาจกล่าวได้ว่านักข่าวมีความสำคัญในการทำหน้าที่ขัดเกลาสังคม หมายถึง การสื่อสารกับประชาชนเพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติร่วมกันตามความคาดหวังของสังคม หรือเป็นการปลูกฝังในสิ่งที่เห็นพ้องต้องกันนั่นเอง ดังนั้น นักข่าวจึงเป็นบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมและประชาชนที่อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมาก

และการที่นักข่าวคนหนึ่งจะทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นบุคลิกภาพจึงมีส่วนสำคัญมากในการปฏิบัติงานดังกล่าว จากผลการวิจัยครั้งนี้จึงมีข้อเสนอแนะว่านักข่าวที่ดี ที่ทำงานปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบสติปัญญา (B) องค์ประกอบความมั่นคงทางอารมณ์ (C) องค์ประกอบความวิตกกังวล (N) องค์ประกอบความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (O) องค์ประกอบการควบคุมอารมณ์ (Q₃)

ซึ่งนักข่าวที่มีบุคลิกภาพดังกล่าว ถือว่าเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานด้านสื่อสารมวลชนได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยในเรื่องบุคลิกภาพ กับบุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ โดยใช้แบบทดสอบอื่น ๆ นอกเหนือไปจากแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (Sixteen Personality Factors Test) เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การสมัครงาน การสมัครเข้าศึกษาต่อ และเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

บรรณานุกรม

- กมลฉัตร วัฒน. (2535). การเปิดรับสื่อมวลชนและสื่อการศึกษาระหว่างบุคคลเกี่ยวกับ ความรู้เรื่องเอดส์ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสถาบันการศึกษาของรัฐ เขตอำเภอเมือง เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์.
- เกษม ศิริสัมพันธ์. (2537). "ข้อคิดเกี่ยวกับนักข่าว," ใน วันนักข่าวไทย 5 มีนาคม 2537. หน้า 44 – 48. กรุงเทพฯ : สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย.
- ขวัญฤดี ขวัญวิเชียร. (2540). การศึกษาองค์ประกอบของบุคลิกภาพและประสิทธิผลของ การทำงานของ อาจารย์มหาวิทยาลัยระบบราชการและระบบในกำกับของรัฐบาล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา พัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬา บุรีภักดี. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สมเจตน์การพิมพ์.
- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. (2531). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.
- ฉอาน วุฒิกรรรมรักษา. (2536). หลักการรายงานข่าว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายประกาย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2529). หลักการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง การศึกษาและ จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดร.จิต อุตมฉาย. (2532). การศึกษาบุคลิกภาพของนายอำเภอ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ดร.ธีร ธีรวัชร. (2530). การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2538). เทคนิคการหาข่าวและเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดโช สวานนท์. (2508). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดุษฎี ชุมสาย, ม.ล. (2508). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- "ถึงคิว 'ดารา - นักร้อง' วิจารย์ 'สื่อ' บันเทิง," (2544, 2 มกราคม). ข่าวสด. หน้า 17.
- รัชชชัย จารนัย. (2544, 4 มิถุนายน). "แมลงวันในไร้ส้ม," มติชนสุดสัปดาห์. 21(1085) : 70.

_____. (2544, 2 กรกฎาคม). “แมลงวันในไร้ส้ม,” *มติชนสุดสัปดาห์*. 21(1089) : 70.

นวลละอ เจียมสุวรรณ. (2516). *การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตวิทยาลัย วิชาการศึกษา กับ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

นวลละอ สุภาพ. (2527). *ทฤษฎีบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

นันทวัน สุชาโต. (2529). “พันธกิจและวัตถุประสงค์ทั่วไปของการสื่อสารมวลชน,” ใน *พฤติกรรมสื่อสาร*. หน้า 473 – 474. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นิตยา แก้วกล้า. (2538). *การศึกษามูลค่าของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

นิภา นิธยาน. (2530). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ : จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

บุษกร เพชรวิวรรณ. (2523). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บุษรินทร์ บุญรอด. (2536). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของบุคลิกภาพของ ช่างสำรวจ สำนักงาน ชลประทานที่ 1, 2, และ 3 สังกัดกองภูมิประเทศ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประคอง กรรณสูตร. (2538). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ประคอง เกื้อถนอม. (2532). *การศึกษามูลค่าของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะ แนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ประเทือง เกาจี. (2519) “จิตวิทยาพัฒนาการ,” ใน *เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาการศึกษา 121*. หน้า 93 – 94. กรุงเทพฯ : สภาการฝึกหัดครู.

ประเวศ วะสี. (2537). “สื่อมวลชนสมัยใหม่ สื่อมวลชนสมองใหญ่,” ใน *วันนักข่าว 5 มีนาคม 2537*. หน้า 43. กรุงเทพฯ : สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย.

เปรมจิต เอกธรรมชลาลัย. (2531). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. ลำปาง : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูลำปาง สหวิทยาลัยนานาชาติ.

พจนารถ แดงพลอย. (2532). การศึกษานุคลิกภาพของครูและครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา การแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

พรพิมล ถึงนาค. (2536). ความคิดเห็นของอาจารย์มหาวิทยาลัยอีสานเหนือ เกี่ยวกับ บทบาท ของ
สื่อมวลชน ในการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพชีวิตประชาชน ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พรพิมล เพียงศรีทอง. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์. ปรินิพนธ์ กศ.
ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

พิศิษฐ์ ขวาลาวัช. (2527). การสื่อสาร. กรุงเทพฯ : คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พิศิษฐ์ ขวาลาวัช และคณะ. (2537). การรายงานข่าวชั้นสูง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

เมตตา กฤตวิทย์, และคณะ. (2530). แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชร ทัพย์มี. (2526). การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วัฒนา พุทธาการานนท์. (2528). สื่อสารมวลชนกับสังคม. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

วัลลี หลีสันติพงศ์. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักบัญชี. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2520). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สนั่น หล้านามวงศ์. (2526). การศึกษาองค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของภารโรง โรงเรียน
มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย. วิทยาสตร กศ.ม. นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์.

สันต์ที ประยูรรัตน์. (2535). การเปิดรับสื่อมวลชนและความคิดเห็นของนักศึกษา สาขาวารสาร
ศาสตร์ ต่อบทบาทในการพัฒนาสังคมของหนังสือพิมพ์ไทย. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สัมพันธ์ บังผล. (2535). การศึกษานุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทาง การได้ยิน โดยใช้
แบบทดสอบ 16PF. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- สินีนาง พันธ์ดี. (2534). การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูแนะแนวและครูที่ประสบความสำเร็จตามบทบาทหน้าที่การทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุดใจ ผาแก้วมณี. (2542). การศึกษาเกณฑ์ปกติของบุคลิกภาพของนักเรียนพยาบาลสีเลห์ทัพ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สุปราณี นิมลรัตน์. (2534). การตามกระแสข่าวจากสื่อมวลชนของชาวบ้านบ่อสร้าง. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุริยันตร์ เขาวนปรีชา. (2534). บทบาทของสื่อมวลชนในหมู่บ้านวังเคียน อำเภอคลอง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุภา ศิริมานนท์. (2536). นกหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.
- หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. (2531). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อารยา ถาวรสวัสดิ์. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 19PF ระหว่างสรวัตรนักเรียนและนักศึกษาในกลุ่มสังกัดกองการสรวัตรนักเรียนกับกลุ่มดีเด่น. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ฉบับร่าง.
- อนุช อาภาภิรม. (2544, 4 มิถุนายน). “ศตวรรษที่ 21,” มติชนสุดสัปดาห์. 21(1085) : 65.
- อุบลรัตน์ หรั่งเจริญ. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับความสำเร็จในการฝึกบินตามที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16PF ฟอร์ม B. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- Bernard, Haroll W. (1970). *Mental Heath in the Classroom*. New York : McGraw – Hill.
- Cattel, Ramand B. (1970). “A Trait Factor – Analytic Approach to Personalit,” *in Personality Theory, Assessenct and Research*. p. 303 – 320. New York.
- _____. (1950). *Personality*. New York : McGraw – Hill.
- Good, Carter V. (1955). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill.
- Hall, Calvn S. and Lindzey, Gardner. (1970). *Theories of Personality*. New York : John Wiley and Son.
- Hillgard, Ernest R. (1967). *Introduction of Psychology*. New York : Harcourts, Brace and World.
- Holland, John L. (1966). *Psychology of Vocatin Choice, a theory of personality types and model environments*. New York : Blaisode.

McConnell, J.V. (1974). *Understanding Human Behavior*. New York : Holf, Rinehart and Wnston.

Morgan, Clifford T. and King, Richard A. (1979). *Introduction to Psychology*. New York :
McGraw Hill.

Munn, Normen L. (1969). *Introduction to Psychology*. New York : Houghton Mifflin.

Schramm, Wilbur. (1964). *Mass Media and National Development*. California : Stanford University.

Soloman, E. (1967). "Personality Factor and Attitude of Mature Training College Students," in *The British Journal of Education Psychology*. 37 : 140 – 142.

Yamane, Taro. (1970). *Statistic : An Introductory Analysis*. 2nd ed. Tokoyo : John Weatherhill.

ภาคผนวก

คำชี้แจง

กรุณาทำแบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่ต้องการคำตอบจากท่านเพื่อประโยชน์ ในการทำ
ปริญญานิพนธ์เท่านั้น มิได้นำไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นใด จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง
ของท่านเอง ซึ่งในแต่ละข้อคำถามจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับและการ
วิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับที่ 1

คำแนะนำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

..... ปี

3. ประสบการณ์ทำงาน

..... ปี

แบบสอบถามฉบับที่ 2

คำชี้แจงเกี่ยวกับการทำแบบสอบถามทัศนคติและความสนใจ

วิธีทำ คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นคำถามเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติและความสนใจของท่าน คำตอบเหล่านี้ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เพราะทุกคนมีความคิดเป็นของตนเอง ดังนั้น เพื่อให้ผลของคำตอบของท่านเป็นเครื่องแนะแนวที่ดีที่สุด ท่านควรจะมีความรู้สึกรู้สึกต้องการที่จะตอบอย่างถูกต้องและจริงใจ

ในแต่ละคำถามมีคำตอบอยู่ 3 คำตอบ โปรดเลือกคำตอบที่ท่านต้องการเพียงคำตอบเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- ตัวอย่าง
1. ข้าพเจ้าชอบดูกีฬาเล่นเป็นทีม

ก. ใช่
ข. เป็นบางครั้งบางคราว
ค. ไม่ใช่
 2. ข้าพเจ้าชอบคนที่

ก. เกือบตัว
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. เป็นมิตรกับคนง่าย
 3. เงินไม่สามารถบันดาลความสุข

ก. จริง
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
 4. “สตรี” คู่กับ “เด็ก” เช่นเดียวกับ “แมว” คู่กับ

ก. ลูกแมว
ข. สุนัข
ค. เด็กผู้ชาย

ในตัวอย่างสุดท้าย คำตอบที่ถูกต้อง ลูกแมว แต่มีคำถามที่ต้องการคำตอบที่มีเหตุผลทำนองนี้น้อยมาก ในแบบสอบถามฉบับนี้

ในขณะที่ท่านตอบแบบทดสอบนี้ โปรดยึดหลัก 4 ประการ

1. โปรดอย่าใช้เวลาในการคิดไตร่ตรอง แต่เลือกคำตอบแรกที่เป็นจริงกับท่าน แม้ว่าบางคำถามจะสั้นมาก จนท่านรู้สึกว่าไม่ให้รายละเอียดที่ท่านอยากจะได้ ตัวอย่างเช่น คำถามในตัวอย่างข้อที่ 1 ถามเกี่ยวกับ “การเล่นกีฬาเป็นทีม” ท่านอาจจะชอบฟุตบอลมากกว่าบาสเกตบอล แต่ท่านก็ต้องตอบ “ในลักษณะของกีฬาที่เล่นเป็นทีมทั่ว ๆ ไป” คำตอบที่ดีที่สุดของท่านไม่ควรกินเวลาในอัตราส่วนกว่า 1 นาทีต่อ 5 – 6 ข้อ ท่านควรจะทำแบบทดสอบนี้เสร็จในเวลากว่าครึ่งชั่วโมงเพียงเล็กน้อย

2. พยายามอย่าเลือกคำตอบที่อยู่ตรงกลาง เช่น “ไม่แน่ใจ” นอกเสียจากว่าคำตอบในข้อ ก. และ ข. เป็นคำตอบที่ท่านเห็นว่า เป็นไปได้ไม่ได้

3. โปรดตอบคำถามทุกข้อ แม้ว่าคำถามบางข้อเป็นเหตุการณ์ที่ใช้กับท่านไม่ดีนัก ขอให้เดาให้ดีที่สุด บางคำถามอาจจะดูเป็นเรื่องส่วนตัว แต่คำตอบของท่านจะได้รับการรักษาเป็นความลับ และคำตอบไม่อาจจะไม่ได้รับการตรวจ

4. โปรดตอบอย่างซื่อตรงเท่าที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงสำหรับท่าน ไม่ควรตอบในสิ่งที่ท่านเห็นว่า “เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรทำ” เพื่อให้ความประทับใจที่ดีแก่ผู้ตรวจ

ผลของการค้นคว้าวิจัยจะมีคุณค่าและถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ขึ้นอยู่กับการร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นคำตอบที่ได้จากท่านจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

คำตอบที่เป็นความคิดเห็นของท่าน จะไม่นำเอาไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล จะแสดงเพียงส่วนรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลเท่านั้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

1. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในคำชี้แจงการทำแบบสอบถามเป็นอย่างดีแล้ว
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
2. ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะตอบคำถามแต่ละข้ออย่างจริงใจที่สุดเท่าที่จะทำได้
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค. ค. ไม่ใช่
3. ในวันหยุด ข้าพเจ้าพอใจที่จะเดินทางไปยัง
ก. เมืองตากอากาศที่มีคนคับคั่ง
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. บ้านพักที่เงียบสงบ ซึ่งอยู่ห่างจากทางสัญจรไปมา
4. เมื่อข้าพเจ้าไปอยู่ในที่ที่คับแคบและแออัด เช่น ในลิฟท์ที่มีคนเต็ม ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอึดอัดคล้ายกับถูกกักขัง
ก. ไม่เคยเลย
ข. แทบจะไม่เคย
ค. เป็นบางครั้ง
5. ข้าพเจ้ามักจะคิดแล้วคิดอีกในเรื่องที่ไม่สำคัญอะไร และต้องใช้ความพยายามในการที่จะขจัดมันออกไปจากความคิดของข้าพเจ้า
ก. จริง ข. เป็นบางครั้ง ค. ไม่จริง
6. ถ้าข้าพเจ้าทราบว่าจะคิดในการหาเหตุผลของคน ๆ หนึ่งไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้ามักจะ
ก. นั่งเฉยเสีย ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. พุดโพล่งออก
7. แนวคิดของข้าพเจ้าเป็นแนวคิดที่
ก. ล้ำยุคล้ำสมัย ข. ไม่แน่ใจ
ค. ตามสมัย
8. ข้าพเจ้าไม่ได้รับพรสวรรค์ในการพูดตลกและการเล่าเรื่องขบขันมากนัก
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
9. การใช้ชีวิตตามสบายไปจนแก่ตามเวลาอันสมควรดีกว่าจะต้องไปเหน็ดเหนื่อย เพราะงานบริการชุมนุมของตน
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
10. ข้าพเจ้าเป็นผู้ดำเนินงานของสโมสรอย่างแท้จริง
ก. เคยบ่อย ข. เป็นบางครั้ง
ค. ไม่เคย
11. ข้าพเจ้าอดไม่ได้ที่จะมีความรู้สึกผูกพันทางใจกับบางสิ่งบางอย่าง
ก. แบบจะไม่ใช่เป็นเช่นนั้นเลย
ข. บางครั้ง ค. บ่อย
12. ข้าพเจ้าพอใจที่จะอ่านหนังสือในเรื่องเกี่ยวกับ
ก. คำสอนของศาสนาที่สำคัญ
ข. ไม่แน่ใจ
ค. การจัดระบบนโยบายการเมืองของประเทศของเรา
13. เรื่องที่ทำให้ข้าพเจ้าน้อยใจหรือหงุดหงิดมีน้อยมาก
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ
ค. ไม่จริง
14. ข้าพเจ้าเห็นว่าความสามารถและลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดา มีความสำคัญยิ่งกว่าที่คนส่วนมากยอมรับ
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ
ค. ไม่จริง
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการจำเป็นงานที่ต้องทำให้เสร็จเสมอ แม้ว่าถ้าได้ใช้จินตนาการเพียงเล็กน้อยจะเห็นว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอะไร
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ
ค. ไม่จริง
16. การเล่าเรื่องตลกเกี่ยวกับความตาย เป็นสิ่งที่ทำได้ และตามปกติแล้วเป็นการแสดงถึงรสนิยมที่ดี
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่

33. ข้าพเจ้าสนุกสนานอย่างยิ่งที่จะทำตกแก่งคนเล่นสนุก ๆ โดยไม่มีเจตนาร้ายเคลือบแฝงอยู่
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
34. คนส่วนมากใช้เวลาว่างของตนไปยุ่งเกี่ยวกับการช่วยเหลือเพื่อนบ้านและกิจกรรมในท้องถิ่นมากจนเกินไป
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
35. ในบางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่า เข้าสังคมไม่ได้ดีเท่าที่ควร เพราะไม่แน่ใจในตัวเอง
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
36. ข้าพเจ้าสนุกสนานในการที่จะได้สนทนาและไม่ค่อยยอมพลาดโอกาสที่จะพูดคุยกับคนแปลกหน้า
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
37. หัวข่าวหนังสือพิมพ์ที่ทำให้ข้าพเจ้าสนใจมากคือ
ก. ผู้นำทางศาสนาอภิปรายเรื่องการรวมลัทธิความเชื่อทางศาสนา
ข. ไม่แน่ใจ
ค. การปรับปรุงผลผลิตและการตลาด
38. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าในความซื่อตรงของคนที่แสดงตัวเป็นเพื่อนเกินกว่าที่ข้าพเจ้าคาดหวังว่าเขาจะแสดง
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
39. ข้อแนะนำของข้าพเจ้าสำหรับบุคคลทั่วไป คือ
ก. เชิญทดลองได้เลยมันไม่เสียหายอะไร
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. คิดใคร่ครวญเสียก่อน อย่าทำอะไรโง่ ๆ
40. สิ่งที่มีความสำคัญสำหรับข้าพเจ้าก็คือ
ก. การแสดงออกอย่างอิสระ
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. การที่สัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น
41. ข้าพเจ้ามีความสุขกับการฝึกกลางวัน
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
42. ข้าพเจ้าชอบงานที่ต้องใช้การตัดสินใจอย่างแยบยล มากกว่างานที่ตัดสินใจได้รวดเร็วและซ้ำซากธรรมดา
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
43. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่เพื่อนไม่ต้องการข้าพเจ้ามากเท่ากับที่ข้าพเจ้าต้องการเขา
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
44. ถ้ามีคนนึกถึงข้าพเจ้าในแง่ไม่ดี ข้าพเจ้าจะรู้สึกกังวลเกี่ยวกับเรื่องนี้
ก. แทบจะไม่รู้สึกเลย
ข. รู้สึกเป็นบางครั้งบางคราว
ค. รู้สึกบ่อยทีเดียว
45. ข้าพเจ้าได้รับอุบัติเหตุ เพราะข้าพเจ้ามัวแต่ครุ่นคิดเพลิดเพลิน
ก. แทบจะไม่เคยเลย
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. หลายครั้ง
46. ในหนังสือพิมพ์ข้าพเจ้าสนใจที่จะได้เห็นการอภิปรายปัญหาสังคมขั้นมูลฐานของ
ก. โลกปัจจุบัน
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. การเสนอเรื่องราวในท้องถิ่นอย่างละเอียด
47. ข้าพเจ้าพบว่า หนังสือให้ความเพลิดเพลินมากกว่าเพื่อน
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
48. ไม่ว่าจะมีอุปสรรคที่ยากลำบากและน่าเบื่อมาขัดขวาง ข้าพเจ้าก็ยืนยันที่จะไม่เปลี่ยนความตั้งใจเดิม
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
49. ประสาทของข้าพเจ้าตึงเครียดมาก แม้กระทั่งเสียง “เอี้ยด” ของบานประตูก็ทนไม่ได้และ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึก “เสียงสั่น”
ก. บ่อย ๆ ข. บางครั้งบางคราว ค. ไม่เคย

50. ข้าพเจ้ารู้สึกค่อนข้างจะเหน็ดเหนื่อย
เมื่อข้าพเจ้าตื่นนอนในเวลาเช้า
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
51. ถ้าเงินเดือนเท่ากัน ข้าพเจ้าพอใจมากกว่า
ถ้าจะได้เป็น
ก. นักวิจัยเคมี ข. ไม่แน่ใจ
ค. ผู้จัดการโรงแรม
52. การไปขายของที่โน้นที่นี่ หรือหาทุน เพื่อ
จะช่วยเหลือในเหตุที่ข้าพเจ้าเชื่อว่า เป็น
ประโยชน์นั้น สำหรับข้าพเจ้าคิดว่า
ก. น่าเพลิดเพลินมาก
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. งานที่น่าเบื่อหน่าย
53. เลข 3 จำนวนต่อไปนี้ จำนวนไหนที่ไม่เป็น
พวกเดียวกับจำนวนอื่น ๆ
ก. 7 ข. 9 ค. 13
54. “สุนัข” ทำให้นึกถึง “กระตู่” แล้ว “วัว” ทำให้
นึกถึงอะไร
ก. น้านม ข. หญ้า ค. เกลือ
55. โดยทั่ว ๆ ไป การเปลี่ยนแปลงของดินฟ้า
อากาศไม่กระทบกระเทือนต่อประสิทธิภาพ
และอารมณ์ของข้าพเจ้า
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
56. ในเมืองที่ไม่คุ้นเคย ข้าพเจ้ามักจะ
ก. เดินไปที่ไหนก็ได้ที่ข้าพเจ้าอยากจะไป
ข. ไม่แน่ใจ
ค. หลีกเลียงทางที่ชาวเมืองบอกว่า
เป็นอันตราย
57. สิ่งที่สำคัญมากกว่า คือ
ก. เข้ากับบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. นำเอาความคิดของท่านเองมาปฏิบัติ
58. ข้าพเจ้าเชื่อใน
ก. คำกล่าวที่ว่า “จงหัวเราะและร่าเริง”
ในโอกาสต่าง ๆ ให้มากที่สุด
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. เครื่องเคียวอย่างจริงจังกับธุรกิจประจำวัน
59. เมื่อได้ตั้งกฎเกณฑ์ขึ้น ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม
เมื่อข้าพเจ้าสะดวกที่จะทำเช่นนั้น มากกว่า
ที่จะปฏิบัติตามกาลเทศะตรงตามตัวอักษร
เปรี๊ยะ
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
60. ในการติดต่อสัมพันธ์ทางสังคม บางครั้ง
ข้าพเจ้าถูกรบกวนด้วยความรู้สึกว่ามีปมด้อย
ทั้งที่ไม่มีสาเหตุที่แท้จริง
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
61. ข้าพเจ้ารู้สึกเกือเขินเล็กน้อย ในกลุ่มคนที่รู้จัก
และแสดงตัวไม่ได้ดีเท่าที่ควรจะเป็น
ก. ใช่ ข. บางครั้ง ค. ไม่ใช่
62. ข้าพเจ้าชอบที่จะ
ก. ทำงานที่มีคนจำนวนมาก อยู่ภายใต้การ
ควบคุมของข้าพเจ้า
ข. ไม่แน่ใจ
ค. ทำงานร่วมเป็นคณะกรรมการ
63. แม้ว่าคนอื่นจะถูกตำหนิ คนส่วนมากก็ไม่
ลำบากใจที่จะรับผิดชอบเสียเอง
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
64. คงไม่มีใครแน่ ๆ ที่อยากเห็นข้าพเจ้าตกอยู่ใน
ความลำบาก
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
65. สิ่งสำคัญที่คนควรคิดพะวงมากกว่า คือ
ก. ความหมายที่แท้จริงของชีวิต
ข. ไม่แน่ใจ
ค. หารายได้ที่ดีให้แก่ครอบครัว
66. เมื่ออยู่ในห้องเป็นเวลานาน ไม่ได้รับอากาศ
บริสุทธิ์ภายนอก ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนเพลีย
ละเหยไย

- ก. เสมอ ๆ ข. บางครั้ง ค. เกือบไม่เคยเลย
67. ข้าพเจ้ามีความคิดแปลก ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ร้อยแปดจนมากเกินไปที่จะนำมาปฏิบัติได้
ก. จริง ข. บางครั้ง ค. ไม่จริง
68. โดยทั่วไปจิตใจของข้าพเจ้าเข้มแข็งอยู่เสมอไม่ว่าข้าพเจ้าจะเผชิญกับอุปสรรคหรือปัญหา
มากเพียงไร
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
69. ข้าพเจ้านอนไม่หลับ เพราะความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องร้ายที่เกิดขึ้น
ก. บ่อย ๆ ข. บางครั้งบางครั้ง
ค. เกือบไม่เคยเลย
70. ข้าพเจ้าชอบดู
ก. ภาพยนตร์หรือการแสดงที่ล้อเลียนสังคมในอนาคตอย่างฉลาด
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ภาพยนตร์ที่ดี ๆ ที่อิงประวัติของวีรบุรุษ
71. เพื่อนของข้าพเจ้าคงคิดว่า จะเข้าใจข้าพเจ้าอย่างแท้จริงได้ยาก
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
72. ข้าพเจ้าแก้ปัญหาได้ดีขึ้น โดย
ก. ศึกษาปัญหานั้นตามลัทธิ
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ถกปัญหานั้นกับคนอื่น
73. เมื่อข้าพเจ้าต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็วของข้าพเจ้า
ก. อาศัยความเยือกเย็น สุขุมคัมภีรภาพ
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. เกิดความเครียดและตื่นตันทำให้ไม่สามารถที่จะคิดอย่างแจ่มชัด
74. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่า มีความคิดและความจำที่ไร้สาระฟุ้งซ่านอยู่ในจิตใจ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
75. ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกโกรธจนไม่สามารถควบคุมเสียงของตนเองได้ ในขณะที่อภิปรายถกเถียงปัญหา
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
76. เมื่อเดินทาง ข้าพเจ้าชอบมองทิวทัศน์มากกว่าสนทนากับคนอื่น
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
77. “สูญหาย” ตรงกันข้ามกับ “เปิดเผย” มากกว่า “ซุกซ่อน” หรือไม่
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
78. “ดำ” คู่กับ “เทา” เช่นเดียวกับ “ความเจ็บปวด” คู่กับ
ก. เคล็ด ข. ปวด ค. คัน
79. ข้าพเจ้าทนไม่ค่อยได้ที่จะได้รับคำปฏิเสธถึงแม้ข้าพเจ้าทราบดีว่าสิ่งที่ขอร่อนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
80. ข้าพเจ้ามักรู้สึกเจ็บใจในอาภักดิ์กิจ และวิธีการที่คนพูดมากกว่าสิ่งที่เขาพูด
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
81. ข้าพเจ้ารู้สึกขวยเขินที่จะมีคนรับใช้ข้าพเจ้า
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
82. ขณะที่เพื่อน ๆ สนทนากันอย่างสนุกสนานข้าพเจ้า
ก. บางครั้งชอบที่จะเป็นผู้ฟังอย่างซิงไหวซิงพริบ
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. แสดงความคิดเห็นมากกว่าคนอื่น
83. ข้าพเจ้าชอบที่จะอยู่ท่ามกลางของความตื่นตันและอีกทีก็ทริกโครม
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่

84. ในการทำงาน การทำตนให้รู้จักมักคุ้นกับคนที่
มีอิทธิพลสำคัญกว่าการตั้งห้าตั้งตาทำงาน
อย่างดีเยี่ยม
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
85. ข้าพเจ้ารู้สึกเกือวขึ้นเล็กน้อย ถ้ามีคนบนถนน
หรือในร้านค้าจ้องมองข้าพเจ้า
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
86. ข้าพเจ้าไม่สามารถจะแสดงความคิดออกมา
เป็นคำพูดได้ง่าย ๆ ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไม่อาจ
พูดสอดแทรกในขณะที่มีการสนทนาได้บ่อย ๆ
เช่นคนอื่น ๆ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
87. ข้าพเจ้าสนใจรถยนต์กลไก เช่น รถยนต์
หรือเครื่องบิน อยู่เป็นนิจ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
88. การกลัวถูกจับเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้คนไม่
กล้าประกอบอาชีพการงาน หรือทำความผิด
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
89. โดยแท้จริงในโลกเรามีคนดีที่น่าคบมากกว่า
คนที่น่ารังเกียจ
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
90. คนที่พูดอะไรพลอย ๆ โดยถือคติว่า “สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตนั้นคือ การที่ได้ของมาฟรี ๆ” มักจะไม่
ค่อยทำงานที่ได้สาระประโยชน์อย่างแท้จริง
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
91. ในที่ประชุมคณะกรรมการ ถ้าสมาชิกมีแต่
พูดไม่เข้าประเด็น ข้าพเจ้า
ก. เตือนให้เขาพูดสู่ประเด็น
ข. ไม่แน่ใจ
ค. ทำสิ่งที่เหมาะสมเพื่อรักษาความสามัคคี
92. บุคคลผู้ซึ่งมีความทะเยอทะยานของเขา ทำ
ความเจ็บช้าและความเสียหายให้กับเพื่อนสนิท
ยังคงถือได้ว่า เป็นสุภาพชนธรรมดาคนหนึ่ง
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
93. เมื่อมีอุปสรรคเล็ก ๆ น้อย ๆ เกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ
ในขณะปฏิบัติงาน ข้าพเจ้า
ก. ทำงานต่อไปตามปกติ
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. รู้สึกหมดกำลังใจ
94. ข้าพเจ้าไม่สบายใจต่อความรู้สึกผิดหรือเสียใจ
ในเหตุการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ
ก. ใช่ บ่อย ๆ ข. บางครั้ง ค. ไม่ใช่
95. จะเป็นการดีขึ้นถ้าทุก ๆ คนพร้อมใจกัน
สวดมนต์ร่วมกันเป็นประจำ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
96. การกระการในการวางแผนจัดงานสังสรรค์
ก. ข้าพเจ้ารับว่าจะไปอย่างแน่นอน
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. บอกว่าจะไปแต่อาจจะเปลี่ยนใจได้ใน
ภายหลัง
97. มีคนเป็นอันมากมักเล่าปัญหาของเขาและขอ
คำแนะนำจากข้าพเจ้าเมื่อเขาต้องการใครสัก
คนหนึ่งที่จะพูดด้วย
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
98. ถ้าเพื่อนไม่เชิญข้าพเจ้าให้ร่วมในสิ่งที่เขา
กำลังทำกันอยู่ ข้าพเจ้า
ก. ต่อว่าอย่างรุนแรง
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ยอมรับอย่างสงบ คิดว่าเขาคงมีเหตุผล
บางอย่าง
99. ในบางอารมณ์ข้าพเจ้าจะละจากงานได้ง่าย ๆ
เพราะมีสิ่งที่ทำให้เขาและมีการฝึกกลางวัน
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่

100. ข้าพเจ้าไม่คิดที่จะชอบหรือไม่ชอบใครทันที
ที่ข้าพเจ้าพบในครั้งแรก
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
101. ข้าพเจ้าพอใจที่จะเป็น
ก. ผู้จัดการสำนักงานธุรกิจ
ข. ไม่แน่ใจ ค. สถาปนิก
102. “เมษายน” ไปกับ “มีนาคม” เช่นเดียวกับ
“วันอังคาร” ไปกับ
ก. วันพุธ ข. วันศุกร์ ค. วันจันทร์
103. คำต่อไปนี้ คำไหนไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ
ก. ฉลาด ข. น่ารัก ค. เมตตา
104. ข้าพเจ้าข้ามถนนเพื่อเลี่ยงคนที่ข้าพเจ้า
ไม่อยากพบ
ก. ไม่เคย ข. นาน ๆ ครั้ง ค. บางครั้ง
105. ในวันหนึ่ง ๆ จำนวนปัญหาที่ข้าพเจ้าพบ
และไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเอง มีจำนวน
ก. เกือบไม่เคยมีสักปัญหาเดียว
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. มากกว่าครึ่งโหล
106. ถ้าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับความคิดของผู้มี
ตำแหน่งสูงกว่า โดยปกติข้าพเจ้า
ก. เก็บความเห็นนั้นไว้เป็นส่วนตัว
ข. ไม่แน่ใจ
ค. บอกเขาว่าข้าพเจ้ามีความเห็นแตกต่าง
ไปจากเขา
107. ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่กล่าวถึง
เรื่องที่ทำให้เคอะเขิน ในการสนทนากับเพศ
ตรงข้าม
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
108. ข้าพเจ้าไม่ประสบความสำเร็จในการติดต่อ
คบหาสมาคมกับคนทั่ว ๆ ไป
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
109. ข้าพเจ้าพอใจที่จะสละเวลาที่ดีที่สุดและ
กำลังกายให้แก่
ก. บ้านของข้าพเจ้าและความต้องการอย่าง
แท้จริงของเพื่อน ๆ
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. กิจกรรมทางสังคมและงานอดิเรกส่วนตัว
110. เมื่อข้าพเจ้าปรารถนาที่จะทำให้คนอื่นมี
ความประทับใจในทางที่ดีกับบุคลิกภาพของ
ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามักจะ
ก. ทำแล้วสำเร็จเกือบทุกครั้ง
ข. ทำแล้วสำเร็จเป็นบางครั้ง
ค. โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ไม่แน่ใจว่าจะทำได้
สำเร็จ
111. ข้าพเจ้าพอใจที่จะมี
ก. คนที่คุ้นเคยเป็นจำนวนมาก
ข. ไม่แน่ใจ
ค. เพื่อนแท้สองสามคน
112. การเป็นนักปรัชญาที่น่าสนใจที่จะเป็นวิศวกร
ช่างกล
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
113. ข้าพเจ้ามักจะวิจารณ์งานของผู้อื่น
ก. ใช่ ข. บางครั้งบางครั้ง ค. ไม่ใช่
114. ข้าพเจ้าพอใจที่จะวางแผนอย่างรอบคอบ
เพื่อให้ผู้ร่วมงานช่วยให้ข้าพเจ้าบรรลุ
จุดมุ่งหมายปลายทาง
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
115. ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่มีความรู้สึก
อ่อนไหวต่อความงดงามของสิ่งแวดล้อม
มากกว่าคนส่วนใหญ่
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
116. เพื่อน ๆ คิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนใจลอย ช่างฝัน
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

117. เมื่ออยู่ร่วมกันกับผู้ที่คุ้นเคย ข้าพเจ้าพอใจที่จะ
- พุดถึงเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับบุคคล
 - อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - คุยกันถึงเรื่องบุคคลและความรู้สึกของเขา
118. บางครั้งข้าพเจ้ามีความสุขมาก จนกลัวว่าความสุขนั้นจะไม่ยั่งยืน
- จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ไม่จริง
119. ในบางโอกาสมีช่วงเวลาที่ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าซึม เป็นทุกข์และจิตใจเหนื่อยหน่ายอย่างไม่มีเหตุผล
- จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ไม่จริง
120. ในการทำงานของข้าพเจ้า ความยุ่งยากส่วนมากเกิดจากบุคคลผู้ซึ่ง
- เปลี่ยนแปลงวิธีการซึ่งใช้ได้ดียอยู่แล้วเรื่อย ๆ
 - ไม่แน่ใจ
 - ปฏิเสธไม่ยอมใช้วิธีการที่ทันสมัย
121. ข้าพเจ้าชอบให้ผู้รู้จักคุ้นเคยถือว่าข้าพเจ้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
- จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ไม่จริง
122. ขณะหาสถานที่แห่งหนึ่งในต่างถิ่น ข้าพเจ้ามักจะ
- ถามคนอื่นทันทีว่าสถานนั้นอยู่ที่ไหน
 - อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ทำแผนที่ติดตัวไปด้วย
123. บางครั้งข้าพเจ้าเข้าซีให้เพื่อนออกจากบ้านทั้งที่เขายกว่าเขาต้องการอยู่กับบ้าน
- ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
124. เมื่อข้าพเจ้าถูกเร่งให้ทำงานมากเกินไปข้าพเจ้ามักจะเป็นโรคอาหารไม่ย่อย หรือท้องผูก
- บางครั้งบางครั้ง ข. เกือบไม่เคยเลย

- ไม่เคยเลย
125. ถ้าใครก็ตามมาทักทายข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
- สามารถเก็บความรู้สึกไว้ได้
 - อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ต้องพุดกับใครสักคนหนึ่ง เพื่อระบายอารมณ์
126. การเป็นนายหน้าหาประกัน น่าสนใจกว่าเป็นชานา
- ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ไม่ใช่
127. “รูปปั้น” คู่กับ “รูปร่าง” เช่นเดียวกับ เพลงคู่กับ
- ความงาม ข. โน้ตเพลง
 - ทำนองเพลง
128. คำต่อไปนี้ คำไหนไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ
- ฮัมเพลงในคอ ข. พุด ค. ผีปาก
129. ในชีวิตสมัยใหม่ มีสิ่งที่ทำให้เกิดความคับข้องใจ และ มีสิ่งกีดขวางที่น่ารำคาญหรือข้อจำกัดเสรีภาพ มากเกินไป
- จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ไม่จริง
130. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า พร้อมที่จะเผชิญต่อชีวิตทั้งในเรื่องความสุขและน้ำตา
- พร้อมเสมอ ข. เป็นบางครั้ง
 - เกือบจะไม่รู้สึกเลย
131. ข้าพเจ้าคิดอย่างจริงจังว่า ข้าพเจ้ามีการวางแผนกำลังความสามารถและความทะเยอทะยานมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีความสำเร็จเท่า ๆ กัน
- ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางครั้ง
 - ไม่ใช่
132. ข้าพเจ้ากระหายที่จะแสวงหาความตื่นเต้นเกือบเสมอ ๆ
- จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 - ไม่จริง
133. น่าสนใจมากกว่าที่จะเป็น
- นักแสดง ข. ไม่แน่ใจ

- ค. ช่างสร้างบ้าน
134. ข้าพเจ้าชอบที่จะวางแผนเพื่อหลีกเลี่ยง
การเสียเวลาระหว่างการทำงาน
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
135. ในขณะที่อยู่ในหมู่คณะ ตามปกติข้าพเจ้า
มักจะ
ก. เข้าใจว่าใครคิดอะไรเป็นอย่างดี
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. หมกมุ่นอยู่กับความคิดของข้าพเจ้าเอง
หรือธุรกิจในขณะนั้น
136. ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับกลุ่มใหม่
ดูเหมือนว่าข้าพเจ้าจะปรับตัวเข้ากับเขา
ได้ทันที
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
137. ข้าพเจ้าพอใจอารมณ์ที่แผ่ร่อนและการ
แสดงตลกไปกฮา ในรายการโทรทัศน์
บางรายการอย่างยิ่ง
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
138. ข้าพเจ้าชอบที่อ่านหนังสือเกี่ยวกับ
ก. การค้นพบวัตถุโบราณของขอม
ข. ไม่แน่ใจ ค. การร่ำวีของพวกเขมร
139. เมื่อประสบกับอุปสรรคธรรมดา ข้าพเจ้า
มักจะคงความมุ่งหวังต่อไป
ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
140. ข้าพเจ้ามีความสนใจในความสำเร็จใน
การหาเงินหาทองน้อยกว่าในการแสวงหา
สุนทรีย์และสัจธรรม
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
141. ข้าพเจ้าชอบอ่าน
ก. นวนิยายอิงประวัติศาสตร์
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. บทความที่เขียนโดยนักวิทยาศาสตร์
เกี่ยวกับ การนำทรัพยากรของโลกมาใช้
ให้เป็นประโยชน์
142. ในการอภิปรายเกี่ยวกับ ศิลปะ ศาสนาหรือ
การเมือง ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะได้มีส่วนร่วม
หรือตื่นเต้นจนเกินไปจนลืมนึกถึงความ
สุภาพหรือมนุษยสัมพันธ์
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
143. เมื่อข้าพเจ้ากำลังจะไปขึ้นรถไฟ ข้าพเจ้า
ค่อนข้างจะรีบเร่ง ตึงเครียด และวิตกกังวล
ทั้งที่รู้ว่าข้าพเจ้าจะไปทันเวลา
ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว
ค. ไม่ใช่
144. ข้าพเจ้าชอบขบปัญหาที่บุคคลอื่นไม่อาจจะ
แก้ไขได้แล้ว
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
145. สังคมควรใช้แนวทางที่อาศัยความคิดอย่าง
มีเหตุผลและลดการใช้อารมณ์และความเชื่อ
ตามประเพณีลงเสีย
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
146. เมื่อข้าพเจ้ากระทำการที่ข้าพเจ้าต้องการ
ข้าพเจ้ามักจะพบว่า
ก. มีเพื่อนสนิทเท่านั้นที่เข้าใจข้าพเจ้า
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ทำในสิ่งที่บุคคลส่วนมากคิดว่าถูกต้อง
147. ข้าพเจ้ามักจะมีความคิดเห็นมากเกินไป
และควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ในสถานการณ์
ที่ทำให้หัวเสีย
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
148. ข้าพเจ้าพยายามที่จะไม่เป็นคนใจลอยหรือ
หลงลืมรายละเอียดต่าง ๆ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่

149. การที่หูดหวิดจะเกิดอุบัติเหตุ หรือแม้แต่การโต้เถียงกันอย่างรุนแรงแล้ว ข้าพเจ้ามักจะสั่นและเสียขวัญ จนทำให้ข้าพเจ้าทำสิ่งที่กำลังทำอยู่ต่อไปไม่ได้
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
150. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณรู้สึกของข้าพเจ้าพลุ่งพล่านอยู่ใน
ก. ไม่ค่อยมี ข. บางโอกาสเท่านั้น
ค. เกิดขึ้นบ่อย ๆ
151. ข้าพเจ้าอยากเป็นสมาชิก เพื่อทำงานอดิเรกที่น่าสนใจ
ก. ของสโมสรถ่ายภาพ ข. ยังไม่แน่ใจ
ค. สมาคมโต้วาที
152. “การผสม” ก็คือ “การคละ” เช่นเดียวกับ “ทิม” ก็คือ
ก. ผูกชน ข. กองทัพ ค. เกมสั
153. “นาฬิกา” คู่กับ “เวลา” “ช่างตัดเสื้อ” คู่กับ
ก. สายวัดตัว ข. กรรไกร ค. ผ้า
154. ข้าพเจ้ามีความลำบากในการเข้าใจสิ่งที่บางคนพยายามพูดโดยใช้คำธรรมดาให้แปลกออกไป
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
155. นักกฎหมายที่เป็นทนายของโจทก์ส่วนใหญ่สนใจใน
ก. การกล่าวหาผู้อื่นโดยไม่คำนึงถึงบุคคลนั้น
ข. ไม่แน่ใจ ค. ป้องกันผู้บริสุทธิ์
156. ในบางครั้งผู้คนมักจะให้นายข้าพเจ้าว่า “หยิ่งยะโส”
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
157. การมีชีวิตอยู่อย่าง “ช่างพิมพ์” น่าสนใจกว่า “คนโฆษณาและส่งเสริมการขาย”
ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
158. ข้าพเจ้ามักจะพูดค่อนข้างช้า
ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางครั้ง
ค. ไม่ใช่
159. เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ข้อที่ข้าพเจ้าระวังมากที่สุด คือ
ก. เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการทำจริง
ข. ไม่แน่ใจ
ค. สิ่งนั้นจะต้องไม่เป็นผลร้ายต่อเพื่อนร่วมกัน
160. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า นวนิยายและภาพยนตร์ส่วนมากควรจะสอนศีลธรรมแก่เรา
ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่จริง
161. การเริ่มต้นสนทนากับคนแปลกหน้า
ก. เป็นเรื่องยากสำหรับข้าพเจ้า
ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่เคยทำให้ข้าพเจ้าลำบากใจแม้แต่หน่อย
162. การทำให้ครู ผู้พิพากษา และบุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงต้องเสียเกียรติ ทำให้ข้าพเจ้าขบใจเสมอ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
163. รายการโทรทัศน์ที่ข้าพเจ้าชอบ
ก. การแสดงของนักดนตรีที่มีชื่อเสียง
ข. ไม่แน่ใจ
ค. รายการความรู้สามัญคดีที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ใหม่
164. บุคคลที่มีทัศนคติในเรื่องศีลธรรมสูง ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญ
ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
165. ข้าพเจ้าชอบใช้เวลาสนุกสนานกับ
ก. เล่นไพ่กับกลุ่มเพื่อนที่ถูกคอกัน
ข. ไม่แน่ใจ
ค. สิ่งสวยงามในห้องแสดงทางศิลปะ

166. บางครั้งข้าพเจ้าลังเลที่จะใช้ความคิดของตนเอง เพราะกลัวว่าแนวคิดเหล่านั้นจะนำไปปฏิบัติไม่ได้
 ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 ค. ไม่ใช่
167. ข้าพเจ้ามีความสุข มีผลการดี ในการที่จะจัดการกับบุคคลที่ไม่มีเหตุผล ขาดจินตนาการได้เสมอ และพยายามที่จะไม่แนะนำให้ทราบว่า คนเหล่านั้นมีใจแคบ
 ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 ค. ไม่จริง
168. ข้าพเจ้าชอบอยู่ในเมืองที่กำลังมีความเจริญ และกำลังขยายตัวมากกว่าอยู่ในหมู่บ้านที่สงบเงียบ
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
169. เมื่อข้าพเจ้ามีความคิดในเรื่องสังคม แตกต่างจากคนอื่น ข้าพเจ้าชอบที่จะ
 ก. ค้นหาให้พบสิ่งที่ทำให้ความคิดของเรา แตกต่างกัน
 ข. ไม่แน่ใจ
 ค. ค้นหาคำตอบที่เป็นไปได้ และเป็นที่น่าสนใจของทั้งสองฝ่าย
170. ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราควรจะต้องคิดให้นานก่อนที่จะดำเนินความคิดของปราชญ์ในอดีต
 ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
171. ข้าพเจ้าได้แนวคิดมากมายจากการอ่านหนังสือตามลำพัง พอ ๆ กับที่ได้จากการไปก่อกว้างกับบุคคลอื่นในเรื่องเดียวกัน
 ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 ค. ไม่ใช่
172. มีบางกรณีพิจารณาว่าความรู้สึกที่ประทับใจของข้าพเจ้า
 ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
173. ข้าพเจ้าประเมินค่าของตนเองว่า
 ก. เป็นบุคคลที่คล่องแคล่วว่องไวและมองชีวิตในแง่ความเป็นจริง
 ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 ค. เป็นคนที่ค่อนข้างช่างคิดฝัน
174. บางโอกาสอารมณ์และความรู้สึกของข้าพเจ้ากระเจิดกระเจิงไป
 ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
175. ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธมากจนอยากจะปิดประตูดัง ๆ และอาจจะทุบกระจกหน้าต่างก็ได้
 ก. เกือบจะไม่เคยเลย
 ข. เป็นบางครั้งบางครั้ง
 ค. ค่อนข้างน้อย
176. ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจมากกว่า ถ้า
 ก. เป็นผู้ดูแลการเล่นของเด็ก
 ข. ไม่แน่ใจ ค. ช่วยช่างนาฬิกา
177. “ความยุติธรรม” คู่กับ “กฎหมาย” เช่นเดียวกับ “ความคิด” คู่กับ
 ก. ถ้อยคำ ข. ความรู้สึก ค. ทฤษฎี
178. คำต่อไปนี้คำไหนที่ไม่ขึ้นอยู่กับคำอื่น
 ก. ครั้งที่สอง ข. ครั้งเดียว ค. โดดเดี่ยว
179. ข้าพเจ้าชอบที่จะดำรง
 ก. ชีวิตอย่างที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่ในขณะนี้
 ข. ไม่แน่ใจ
 ค. ชีวิตที่ได้รับการคุ้มครองมากขึ้น ต้องผจญกับอุปสรรคน้อยลง
180. ข้าพเจ้าเชื่อว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตก็คือ
 ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่
181. น้ำเสียงในการพูดของข้าพเจ้า
 ก. เข้มแข็งหนักแน่น
 ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
 ค. อ่อนเบา

182. ข้าพเจ้าชอบกระทำตามความรู้สึกที่ถูกกระตุ้น ในขณะนั้น ถึงแม้ว่ามันจะทำให้ข้าพเจ้าได้รับความลำบากในตอนหลัง
- ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
183. ข้าพเจ้าได้รับฉายาว่าเป็นคนที่รักสนุกทุกข้ไม่กลัว และไม่จริงจังต่อชีวิต
- ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
184. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ไม่ชอบอย่างยิ่งเมื่อได้เห็นความไม่มีระเบียบ
- ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง
185. ข้าพเจ้ามักจะตรวจสอบสภาพของสิ่งของที่ยืมมาก่อนที่จะเอาไปส่งคืน หรือสิ่งของที่ข้าพเจ้าได้รับคืนมาจากการให้ยืมอย่างละเอียดเสมอ
- ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่
186. ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญใจในความซ้ำซ้อนของข้าพเจ้า อันเนื่องมาจากความระมัดระวังเกี่ยวกับตนเองมากเกินไป
- ก. ไม่เคยเลย
ข. บางครั้งบางครั้ง
ค. บ่อย ๆ
187. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าไม่มีคำตอบใด ในแบบทดสอบนี้ที่ข้าพเจ้าไม่ได้ตอบอย่างเหมาะสม
- ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวปริตา พูลสวัสดิ์
เกิด	วันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	จ.กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	35 หมู่ 2 ต.โพไร่หวาน อ.เมือง จ.เพชรบุรี
สถานที่ทำงาน	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่ง	ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2536	จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนกวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ โรงเรียน เบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2540	จบปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2547	จบปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ